

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

Nemzetközi informatikai és üzleti hetilap • Alapítva 1969 • www.computerworld.hu

2004. október 26. • XIX. évfolyam 44. szám

Felfedező úton Fraktáliában

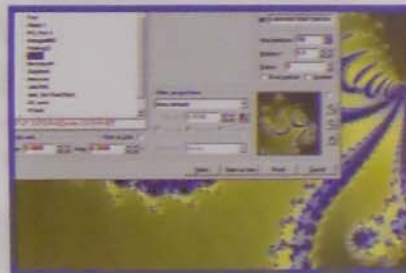

A nyolcvanas évek második felében jelentek meg a szaksajtóban az első képek a Mandelbrot-halmazról, és azokat is lenyűgözték, akik nem sokat értettek a fraktálok matematikájából

...A fraktálok többek között a kaotikus viselkedésű rendszerek leírásához is felhasználják. A hétköznapi életben szerencsére kevés rendszer viselkedik kaotikusan, illetve a kaotikus tartomány általában elhanyagolhatóan kicsi. De vannak mindenkit érintő kaotikus rendszerek, például az időjárás: az olyan sok tényezőtől függ, hogy lehetetlen az elfogadhatóan pontos hosszú távú előrejelzés. Ez nem jelenti azt, hogy a megfigyelőállomásokra, műholdakra stb. költött összeg mind kidobott pénz lenne, de tudomásul kell vennünk a korlátait.

A fraktálok egyik tipikus jellemzője – és a számítógépes megjelenítés jól mutatja ezt –, hogy a bonyolultságuknak nincs vége: az alakzatok nagyításával az apró részletek ugyanolyan összetettek válnak, mint a nagyobb struktúrák. A való-

ságban ez csak bizonyos határok között van így („a bolhának nincs bolhája”), de igen sok helyen bukkanhatunk fraktálszerű alakzatokra – például a növénylevelek

erzetében, a hópehelyek szerkezetében, a karkol virágában...

(Cikkünk a 21. oldalon)

Mobil megoldások

Az Intel és az IDG közös konferenciát rendezett a világszerte egyre népszerűbb vezeték nélküli hálózati megoldások témakörében. A vezeték nélküli technológia folyamatosan fejlődik, s az újabb és

újabb megoldások jóvoltából az adatátvitel sebessége is fokozatosan növekszik.

Magyarországnak is fontos a szélessávú és vezeték nélküli technológia minél szélesebb körben való elterjesztése, mivel ez a gazdaság versenyképességét is növelheti – mondta **Bánkúti Erzsébet**, az Informatikai és Hírközlési Minisztérium helyettes hírközlési államtitkára.

A fejlesztésekben nagy jelentősége van a kormányzati szepervállalásnak; ennek része az elektronikus távközlésről szóló törvény, amely 2004 januárjában lépett érvénybe.

A technológia elterjedése növelni fogja az esélyegyenlőséget, mivel segítségével sokkal több információhoz lehet hozzájutni, és emellett a szórakoztatásban is új lehetőségeket nyit – tette hozzá **Bánkúti Erzsébet**.

(Folytatás a 6. oldalon)

Halat is lehet filézni vele

Az első Rolleiflex 6x6-os kétaknás, tükrkeresős fényképezőgép 1929-ban került piacra, az ismereteim szerint legutolsó modell, a Rolleiflex 2.8 GX pedig nagyjából hatvan esztendővel később. Viszont akkor, tehát hat évtized elteltével, sokan még az őseredet, veterán példányokat használtak, amelyeket az előző generáció vásárolt a háború előtt. Lehetett vele nyújtott karral, fej fölötti magasságból fényképezni, de a padlóra letett gép-

README.OKT

pel, békaperspektívából is. A fotóművészet és a sajtótörténetének számtalan emlékezetes darabját Rolleiflexszel rögzítették, mert nagy professzionális körökben évtizedekig ez számított a legmegbízhatóbb fényképezőgépnek, noha családi fotók is készültek vele igen szép számmal, sőt uti tevételek is, bárha akkoriban az emberek még nem rottingáltak

annyt a földgolyó felszínén fel-alá, mint mostanság.

(Folytatás a 18. oldalon)

Világpremier Budapesten

Az Ericsson Magyarország a világon elsőként mutatott be zökkenőmentes UMTS-EDGE-WLAN hívásátadást élő kereskedelmi EDGE hálózaton. A rendszerben lévő mobil eseménypont folyamatos, való idejű, élő videoadást fogadott, miközben könnyedén megvalósította a technológiák közötti hívásátadást bármelyik másik két hozzáférési technológia között.

A videoátadás mellett állománytöltést is végeztek, bemutatva a különböző hozzáférések esetében elérhető sávszélességet.

A hívásátadás a „Svédületés! Svéd-magyar randevú 2004” programsorozat keretében az Információs társadalom és a jövő című konferencián jött létre, amelyen **Vik-tória** svéd koronahercegnő is részt vett.

BARABAS BALAZS

ÁRA: 351 FT

Megjelent a DIGITART 11. száma!

**Keresse az
újságárusoknál!**

AKTUÁLIS

- 4 **Cégvilág**
- 4 **Mi történik a héten?**
- 4 **UMTS IP-telefonía**
Barabás Balázs
- 4 **Innovációs törvénytervezet**
Munkatársunktól
- 4 **Kkv-portál és e-kereskedelem**
Mozsik Tibor
- 4 **Sun-Nokia díjátadó**
Horváth Ádám
- 5 **IVSZ-sarok**
- 5 **Idén is INFOTrend**
Trautmann Balázs
- 6 **Mobil megoldások**
Árokszállási Gábor
- 6 **Digitális tervek Győrött**
- 7 **EDS: stratégiai szövetség**
Barabás Balázs
- 7 **Novell-állásfoglalás**
Munkatársunktól
- 7 **Betárcsázás kontra széles sáv**

Vass Enikő

- 8 **Felügyeleti megoldások a NetWare-től a Windowson keresztül a Linuxig**
- 9 **PC-re diktálnak a bírók**
Munkatársunktól
- 9 **Gyors üzleti információk**
Árokszállási Gábor
- 9 **Kontaktus nélkül**
Barabás Balázs
- 10 **Samsung-fejlesztések**
Munkatársunktól
- 10 **EMP-k az EPSON-tól**
Barabás Balázs
- 10 **WISP-pel vagy nélküle?**
Barabás Balázs
- 10 **Támadnak a Hybridek**
Munkatársunktól

ÜZLET

- 11 **Több pénz e-kormányzatra**

- 11 **Táv munka a hazai cégeknél**
- 11 **Régiós e-kormányzati tervek a Microsoftnál**
- 12 **A számlától az ERP-ig**
Munkatársunktól
- 13 **Lőszerszámla számítógéppel**
Trautmann Balázs
- 13 **Kommunikáció közelről**
- 13 **Átalakuló szolgáltatások**
Mozsik Tibor
- 14 **Gyors döntés**
Trautmann Balázs
- 15 **Táv munka: előny a fogadónál**
Vass Enikő
- 16 **Üzletág berobbanó formában**
Munkatársunktól

ONLINE

WWW.SZT.HU

PER AZ e-VÁLASZTÁS ELLEN Jogi esetek

A New Jersey-i lakosokból álló koalíció pert indított azzal a céllal, hogy a bíróság akadályozza meg a novemberi választások alatt az elektronikus szavazógepek használatát. Szerintük a szavazógepek nem biztonságosak, mert használatukkal a választópolgárok nem hagynak visszakövethető papírmódot maguk után.

szt.hu/cikkek/evoks

150 MILLIÓ ELADOTT DAL

Világháló

Az Apple Computer hivatalosan is eladta a 150 millióodik dalt az iTunes internetes zeneboltján keresztül. A szám *Laury'n Hill* Ex-Factor című dala volt, és a kolorádói *Beth Santisteven* vásárolta meg.

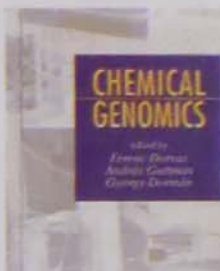
szt.hu/cikkek/itunes

TECHNOLÓGIA

- 17 **A Nokia marad a TI-nél**
- 17 **Növekedett az FS profitja**
- 17 **Szoftvercéget vett az EMC**
- 17 **Merevlemez kamera**
- 17 **Terjednek a digitális képrögzítők**
- 18 **Halat is lehet filézni vele**
Váncsa István
- 21 **Felfedező úton Fraktáliában**
Csórián Sándor
- 23 **Fókuszban**
A modern iroda
- 23 **Oki-tippek**
- 24 **Költséges kellékek**
Csórián Sándor
- 25 **Vezeték nélkül**

- 26 **Alternatív kommunikációs megoldás**
Összeállította: Makk Attila

INFORMÁCIÓ

- 27 **Abcug tévé**
- 27 **Játékos Kína**

- 27 **Perek Európában is**
- 27 **Kémia, bioinformatika**

- 27 **m-kormányzat**
Tózsza István
- 29 **A gyártó felelőssége**
Barabás Balázs
- 30 **Vélemény**
Ismeri ön a számítógépét?
Makk Attila
- 30 **Olvasói levelek**
- 30 **Előzetes**

MEGJELENT A COREL PAINTER IX

Új termékek

Megjelent a Corel természetes médiát szimuláló festő- és illusztrációs szoftverének legújabb verziója, a Corel Painter IX. Az új verzió gyorsabb feldolgozást ígér, új és továbbfejlesztett ecsetvezérlő palettákkal, FPS (Frames-Per-Second) vezérléssel, teste szabható billentyűkombináció-funkcióval, egy művészi olajfestmény-készítő rendszerrel, Snap-to-Path festéssel, valamint továbbfejlesztett digitális vízfesték és Quick Clone funkciókkal bővült.

szt.hu/cikkek/cpix

MINI USB-MEGHAJTÓ

Új termékek

A Ritek leányvállalata, az Advanced Media, piacra dobta RIDATA Mini EZ meghajtóját – egy hüvelykujj méretű flash-tárolót, amely USB 2.0 interfész segítségével csatlakozik a számítógéphez. A PC-vel és Mac-gepekkel egyaránt kompatibilis meghajtó 128, 256, 512 megabájtos és 1 gigabájtos ki-szerelésben kapható.

szt.hu/cikkek/ritek

EGY DOLLÁRÉRT CD AZ IPODRA

Érdekességek

Egy atlantai cég új szolgáltatással rukkol elő: az iRip futárokkal hozza-viszi az AAC formátumba konvertálendő CD-ket. A vállalkozás egy dollárért teszi át az iPod formátumba lemezeinket; egyszerre minimum 30 CD-s rendelést fogadnak el.

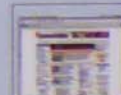
szt.hu/cikkek/irip

SZÜNETELT A PAYPAL.COM

Világháló

A több mint 15 millió aktív felhasználóval működő PayPal.com internetes fizetési szolgáltatás négy napig szünetelt egy kódhiba miatt. A problémák október 8-án jelentkező rutin hibája miatt sok eBay-felhasználó nem tudott fizetni vagy fizetést fogadni az interneten keresztül.

szt.hu/cikkek/pay

Iratkozzon fel tematikus hírleveleinkre!

www.szt.hu/hirlevel.php

CÉGVILÁG

NYERESÉGES MARCONI

A brit Marconi 6 százalékkal növelte árbevételét a legutóbbi negyedévben, és elérte a 305 millió fontot. A vállalatnál abban bíznak, hogy a nagy sebességű internetes szolgáltatások feelfutásával és a mobilszolgáltatók hálózatteljesítési szükségletével majd tovább növekszik telekommunikációs berendezéseik iránt a kereslet.

TAROL AZ IPOD

Kedvező gazdasági eredményről számolt be az Apple: jelentősen növekedett az adózott eredményük, ami negyedévi szinten 106 millió dollár volt. Éves szinten az Apple forgalma 8,3 milliárd dollárra emelkedett, az adózott eredmény 276 millió volt. A társaság gazdasági eredményében nagy szerepet játszott, hogy élénk érdeklődés mutatkozik az iPod termék iránt, amiből negyedéves szinten 2 milliót értékesítettek.

INDIA MAGYARORSZÁGON

A Satyam Computer Services indiai cég Magyarországon akarja létrehozni második fejlesztőközpontját (az első Angliában működik). A Satyamnak emellett további tizenkét fejlesztőközpontja van a világ különböző részein: négy az Egyesült Államokban, kettő Ausztráliában, egy-egy Kínában, Szingapúrban, Kanadában, Malajziában, Japánban és az Egyesült Arab Emírségekben.

MI TÖRTÉNIK A HÉTEN?

OKTÓBER 26.
SAS Klub 2004 – szakmai rendezvény Budapesten
Információ: www.sas.com

OKTÓBER 24.
eMarketing fórum Budapesten
Információ: www.infopen.hu

OKTÓBER 26-28.
Szabad szoftverek a felsőoktatásban címmel szakmai tanácskozás Budapesten
Információ: www.infopen.hu

OKTÓBER 26-28.
Kürt-konferencia 2004 – Folyamatos információ-biztonság a gyakorlatban címmel szakmai rendezvény Budapesten
Információ: www.kurt.hu

OKTÓBER 26-28.
INFOTrend kiállítás és szakmai konferencia Budapesten
Információ: www.infotrend.hu

OKTÓBER 27.
Windows alapú internetes szolgáltatások biztonsága című rendezvény Budapesten
Információ: www.microsoft.com

OKTÓBER 28-29.
Vezérlégszabályozó-találkozó Bükkfürdőn
Információ: www.ebc.hu

OKTÓBER 28-31.
m-government konferencia Budapesten
Információ: www.diamond-kongress.hu

NOVEMBER 3-4.
Konferencia az online kereskedelemről Budapesten
Információ: www.mikimarketing.hu

NOVEMBER 4.
OPIK-rendezvény Budapesten
Információ: www.opik.hu

Bővebb információ: www.szti.hu/esemenyek

HÁLÓZATOK

UMTS, IP-telefonía

Az UMTS-technológia minden szempontból (a hálózatok üzembe helyezése, üzemeltetése, fejlesztése és minőségbiztosítása terén) új kihívás a mobilszolgáltatók számára. A részegységek, részrendszerek komplex együttműködési és hibakeresési feladatain túl az átvitt hang, adat minőségjellemzőinek, valamint a rádiófrekvenciás cellaviszonyoknak a mérését is meg kell oldani. A LANeX Kft. tájékoztatóján elhangzott: a cég a RADCOM megoldásait ajánlja az UMTS mérési feladataira. Az UMTS-mérésekre javasolt Cellular Expert olyan elosztott mérőrendszer, amelynek alapját Performer analizátorok (szondák) adják, fokozatosan bővíthető, szondáit a teljes szolgáltatási hálózat fontos ellenőrzendő pontjaira telepítették. Az egyes szondák a központi adatbázissal állnak kapcsolatban – IP-protokollal, akár interneten keresztül is.

Az IP-telefonía terén a LANeX az Avaya IP-telefonía évtizedes telefonos tapasztalatait integrálja a cég adatátviteli eszközök fejlesztése területén elért legújabb eredményeivel. A felhasználó meglévő hagyományos LAN Ethernet hálózat eszközei a távbeszélő-szolgáltatás igényei szerint egészíthetők ki IP-telefonközpont funkcióval és az IP-telefonokkal. A LANeX IP-

telefonmegoldás a LANeX egyedülálló menedzselte VPN security megoldásával, a hagyományos LAN-kapcsolattal ekvivalens hozzáférést ad bármely helyi és távoli LAN-felhasználónak. A LANeX IP-telefon menedzselte VPN-megoldása távoli munkavégzés címén nemcsak a belső „céges” adatok elérését teszi könnyebbé, hanem a világ bármely pontjáról mintegy mellékként kapcsolódhatunk a belső telefonközpontozhoz.

BARABÁS BALÁZS

KLIKK Ha többet akar tudni
www.radcom.com
www.lanex.hu/index.php

KONFERENCIÁK

Kkv-portál és e-kereskedelem

A vártnál is nagyobb az érdeklődés „e-commerce mint a kkv-fejlesztés eszköze” elnevezésű, idén májusban indult program iránt, amelynek célja, hogy tanácsadási projekteken keresztül segítse a kis- és középvállalkozásokat (kkv) az elektronikus kereskedelem eszközeinek mind szélesebb körű használatában. A másfél éves program első harmadát értékelő sajtótájékoztató elhangzott, hogy a részprojektekre a vártnál többen jelentkeztek. Októbertől a kkv-portál is működik, amely nemcsak információkat kínál, hanem segíti a kkv-k kommunikációját és együttműködését.

Székely Tamás, a KPMG partnere a tájékoztató elmondta: a magyar kormány és az Európai Unió közös finanszírozású programjának gyakorlati megvalósítása 2004 májusában indult – első körben összesen 675 cég vett részt a megyeszékhelyen szervezett ingyenes és nyitott tanfolyamokon, ahol az e-kereskedelemben rejlő lehetőségekről, illetve magáról az e-com programról tájékoztatták őket. A következő szakaszban az érdeklődők már a testreszabott oktatásokra jelentkezhetnek, illetve pályázhattak a tanácsadási szolgáltatásokra, amelyek egy-egy részterület fejlesztésében segíthetnek. A három-

napos helyszíni tréningekre 111 cég pályázott: a legjobb 80 pályázóval a napokban kötik meg a szerződéseket, és még az idén megkezdődhet a tényleges munka.

A másik, kétnapos képzési-tréningező projektre nem kellett pályázni, csak regisztrálni. Ebben a projektben a cégek egy egynapos „tantermi” képzés után hat héten át, CD-n kapott tananyag segítségével saját maguk készítik el stratégiai tervüket, majd azt egy újabb egynapos tréningen véglegesíthetik a szakértőkkel. Az oktatásra csaknem száz cég jelentkezett, közülük az első 80 regisztrált vállalkozás vehet részt a munkában; a napokban fejeződött be negyven cég számára az első egynapos tréning. A legtöbben a program harmadik eleme, a konkrét tanácsadási szolgáltatások iránt érdeklődtek. A lehetséges 218 helyre 371 cég adott be pályázatot, értékelésük ezekben a hetekben lezárul.

A e-com program legújabb eleme, a kkv-portál októbertől érhető el. A honlap naprakész információkkal szolgál, valamint egy egyszerű regisztráció után mindenkinek lehetővé teszi termékei bemutatását, rendelések felvételét, illetve üzleti együttműködések kialakítását.

MOZSIK TIBOR

TÖRVÉNYKEZÉS

Innovációs törvénytervezet

A kutatás-fejlesztésről és technológiai innovációról szóló törvénytervezet elfogadását javasolja a kormánynak a Tudomány- és Technológiapolitikai Kollégium. A javaslat hamarosan a kormány elé kerül, majd pozitív döntés után az Országgyűlés elé. A röviden innovációs törvénynek nevezett jogszabálytervezet célja az ország gazdasági versenyképességének növelése a kutatás-fejlesztés és az innováció ösztönzésével. Az innovációs törvény a terület első átfogó hazai jogszabálya. Közél kétféves szakmai egyeztetés alapján készült el a jelenlegi változat. A tervezet előkészítésébe számos, a kutatás-fejlesztésben és az innovációban érintett intézmény, szervezet, elméleti és gyakorlati szakember javaslata, véleménye épült be.

MUNKATÁRSUNKTÓL

VERSENYEK

Sun-Nokia díjátadó

A Sun Microsystems és a Nokia májusban meghirdetett mobil Java fejlesztői versenyén az Alkalmazás kategóriában Magyar Attila és Csepely Dénes Synapse című közös pályázatukkal lettek elsők. A szoftver kamerás mobiltelefonok segítségével kapcsolódik a hirdetési rendszerükhöz, s ez megkönnyíti a fényképes hirdetések feladását. A kategória második helyezettje Fodor Szabina lett, a magyar felsőoktatásban igen elterjedt Neptun Hallgatói Információs Rendszer mobiltelefonos változatával.

A Játék kategória első helyét az Eurosmobil Játék- és Alkalmazásfejlesztő Bt. nevében Báfai Erika nyerte el Ha hívsz, támadok! című játékával, amelyben a résztvevők az 1848-as szabadságharc történelmi hűséggelel meglevenített tavaszi hadjáratát harcolhatják végig. A második helyezett Irányi Csaba lett X-Paintball játékával az E-Corvina Kft. képviselőjében, a harmadik helyezést pedig Tabányi József érte el NetDesertStorm alkalmazásával. A zsűri különdíjat nyerte el Patyi Árpád mobil EKG diagnosztikai alkalmazásával.

Az első helyezettek rackes Sun szervert, Sun munkaállomást, Sun fejlesztői szoftvercsomagot, valamint egy Nokia mobiltelefonot nyertek; a második helyezettek Sun munkaállomást és fejlesztői programcsomagot vehettek át.

HORVÁTH ADÁM

KLIKK Ha többet akar tudni
www.sun.hu
www.nokia.com

KIÁLLÍTÁS

Idén is INFOTrend

Október 26-án nyitja meg kapuit a HUNG-EXPO Budapesti Vásárközpont D pavilonjában az INFOTrend. A már harmadik alkalommal megrendezett nemzetközi informatikai és telekommunikációs konferencián és szakkonferencián idén 7 ország 43 kiállítója (ebből 25 új kiállító) mutatkozik be. A konferencia alapú szakkonferenciák háromnapos fórumot is kínál az ágazat szakembereinek – kísérőprogramokkal és szakmai konferenciákkal.

A rendezvényt egy időben a közép- és kelet-európai kábel- és satelitkiállítás is várja vendégeit. Az INFOTrend szakmai támogatója az IVSZ (Informatikai Vállalkozások Szövetsége) és a MATISZ (Magyar Tartalomipari Szövetség).

Az október végi háromnapos kiállítás ügyviteli, IT- és médiamegoldásokkal, megújult informatikai, telekommunikációs, adatátviteli technológiákkal ismerkedhetnek a látogatók. A hardveres és szoftveres rendszerek, megoldások mellett az oktatási informatika, valamint a szakajtó, internetes szakkonferenciák is megjelennek a pavilonokban és standokon.

A cégek bemutatói kiterjednek a mobil vállalati rendszerekre, az informatikai forráskihelyezésre, az online tartalom-szolgáltatásra, valamint az internetportálokra is. A látogatók emellett megismerhetik a Magyarországon is elérhető műholdas internetezés legújabb formáját, a SkyDSL szolgáltatást.

A közép- és kelet-európai kábel- és satelitkiállítás a kábeltelevíziós rendszerek, termékek, fejállomások, műholdvevők nemzetközi forgalmazói digitális és analóg kábeltelevíziós termékeket, távközlési berendezéseket, szünetmentes áramforrásokat, földi és digitális műholdvevőket mutatnak be.

Az INFOTrendet több szakmai program is kíséri: az eMarketing Fórumon Magyarország legnevesebb internet-marketing szakemberei tartanak előadásokat, többek között az online értékesítésről; október 26-án a Szabad szoftverek a felsőoktatásban fórum az e-learning témáját tárgyalja; az INFOTrend záróján a MATISZ webtanácsadói szerveznek kerekasztal-beszélgetést.

TRAUTMANN BALÁZS

ONLINE

www.infotrend.hu
www.mti.hu/skydsl
www.skydsl.html
www.infopen.hu

www.szl.hu

Hirdetésfelvétel: Kereskedelmi Iroda
Telefon: 577-4316 • Telefax: 266-4274
E-mail: keriroda@idg.hu

SQL Hetek
a NetAcademiánál

2073 - SQL 2000 Programozás
2004. október 18-22.

2072 - SQL 2000 Adminisztráció
2004. október 25-29.

2734 - SQL 2005 Programozás
(átképzés fejlesztőknek)
2004. november 3-5.

Bővebb információ:
NETACADEMIA
http://www.netacademia.net
tel: 06-1-472-1214

Az új vírusok
új antivírus
stratégiát
igényelnek!

Kérje, 30 napos,
ingyenes próbaverziókat!

Panda Software Hungary
Tel.: (06-1) 469 7099
E-mail: hungary@pandasoftware.com

www.pandasoftware.hu

40021

41003

IVSZ-SAROK

Tisztelt Klubtagunk!

Szeretettel meghívjuk Önt és barátait az IVSZ Menta Klub negyedik estjére!

Téma:

Stafétaváltás az IVSZ élén, stafétaváltás a GKM-ben –
hogyan tovább NFT?

Jelentős fordulatot hozott az IVSZ életében a kormányváltás! Régi elnökünket, **Kóka Jánost, Gyurcsány Ferenc miniszterelnök felkérte a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium miniszteri posztjának betöltésére!** A nemes feladat teljes embert kíván, ezért az IVSZ élére új elnök kerül. Az **IVSZ új elnöke Reszler Ákos.** Az új elnök az IVSZ Menta Klub jelen estjén nem hivatalos keretek között is átveszi az elnöki stafétát Kóka János gazdasági minisztertől. A régi és új elnökök köszöntőt mondanak. A klubesten ezen fontos eseményt követően az IVSZ operatív feladatai is terültre kerülnek.

Harmadik klubestünk témája volt „A tudásgazdaság origójában az ember”, ahol az informatikusok kapcsolatos igények, szakértőhiány, szerzői jogvédelmi problémák, piacra való belépés nehézségeit tárgyaltuk. A témát az aktuális kormányzati szerepvállalás kapcsán a tudás alapú gazdaság kiépítésében – szándékaink szerint – kitérített szerepet játszó **második Nemzeti Fejlesztési Terv lehetőségeinek megbeszélésével folytatjuk.**

Az EU-támogatások lehívásához biztosítani kell a magyar költségvetés hozzájárulását is. Praktikus az azt jelenti, hogy az **NFT** pályázati lehetőségein kívül sok más állami támogatás már nem lesz – különösen igaz ez a **második NFT** időszakára (2007–2013). Ezért nagy jelentőségű, hogy milyen lehetőségeket fog iparágunk és vevőink számára nyújtani az **NFT II.**

- Mi is történik a most futó (első) **NFT** keretein belül? Hol tartunk most, és mire számíthatunk? Melyek a hasznosítható tanulságok?
- Merre tovább? Mi lehet/lesz a szakma szerepe az **NFT II.** kialakításában?
- Hogyan járulhat hozzá az ICT-iparág a magyar gazdaság versenyképességének növeléséhez? Hogyan segítheti ezt az **NFT II.**?

A vitafeltek a jelenlegi NFT informatikai vonulatáért (is) felelős tarcáktól érkeznek, így a Menta Klub résztvevőinek (IT-cégek képviselői) feladata, hogy szembesítsük őket bölcs véleményünkkel. **Kérjük vendégeinket, hogy éljenek a kérdés lehetőségével, képviseljék hatáson az IT-piac versenyzőinek érdekeit!**

Az IVSZ Klub kerekasztal-beszélgetés résztvevői:

Vendég	Titulus	Szervezet
Bakonyi Péter	államtitkár	IHM
Novák Csaba	főosztályvezető	GKM, GVOP Főosztály
Vahl Tamás	igazgató	SAP
Kornis György	ügyvezető igazgató	Számadó Közös Váll.
Eszes Gábor	tanácsadó	AAM Tanácsadó Rt.

Az IVSZ Menta Klub rendezvényei rendszereik.

A negyedik klubest

Helyszíne: **Mozaik étterem**, Budapest, Rákóczi út 29.

Időpontja: **2004. november 2. (kedd) 17.30 órától**

A helyszín könnyen megközelíthető, gyalogosan a Blaha Lujza tértől 2 perc.

Megjelenés: Smart Casual.

Névjegykártyákra biztosan szüksége lesz! Kitűzött biztosítunk!

Program

- Regisztráció (17.30–18.00)
- Welcome Drink (17.30–18.00)
- Elnöki köszöntők (18.00–19.30)
- Kerekasztal-beszélgetés (19.30)
- Konyha és pult, rendelkezésre áll (17.30)
- Jazzklub (20.00–24.00)
- Klubélet
- Zárás (23.00)

Szeretettel várjuk!

IVSZ Menta Klub szervezői: **Székfi Balázs, Darázsdi Beáta, Hegedűs András**

KONFERENCIA

Mobil megoldások

(Folytatás az 1. oldalról)

Bánkúti Erzsébet szerint dinamikus növekedés tapasztalható a hazai internetpiacra, bár nemzetközi viszonylatban Magyarország még nem hozta be lemaradását. Figyelemre méltó továbbá a szélessávú kapcsolatok arányának emelkedése, amely ma nyolcszorosa a 2001-ben mértnek. A rendelkezésre álló adatok szerint a kapcsolatok harmada szélessávú. Megjegyezte, hogy a kínálat is folyamatosan növekszik, ennek törvényileg nem szabnak gátat.

Ismertette továbbá a kormányzati terveket: a jövőben minden településre, valamint a közsféra intézményeibe (oktatás, egészségügy) szélessávú hozzáférési pontot akarnak telepíteni. A tervek között szerepel még a lakosság és a vállalkozások szélessávú lefedése is.

AZ INTEL JÖVŐKÉPE

A mobilitás hatalmas változást hoz a technológiában, mivel az élet minden területén felgyorsítja a munkavégzést – mondta John E. Davies, az Intel alelnöke és a kereskedelmi és marketingcsoport, piaci megoldások fejlesztési csoport vezetője. Példaként említette a British Gast,

amelynek munkatársai már minden kommunikációjukat a laptopjukon végzik, a munkahelyükre szinte be sem kell járniuk. Elmondta, hogy 2005-ben már a legtöbb notebook gyárilag mobilképes lesz.

Az Intel elképzelése szerint a jövőben a mobil, illetve kommunikációs eszközök teljesítményének növekedése várható, ez megközelíti, esetleg el is éri a számítástechnikai eszközök szintjét. Hangsúlyozta a szabványok szerepét, mivel tendenciává vált, hogy lassan minden mindennel tud majd kommunikálni. Hozzátette: az Intel is sokat foglalkozik az integrációs standardok kidolgozásával.

Elmondta, hogy a vezeték nélküli technológiák közül ma a Wi-Fi terjed leginkább – évente körülbelül 40 millió készüléket dobna piacra. Globális jelenség a hotspotok megjelenése, amelyeket a világon mindenütt egy időben kezdtek bevezetni. Számuk folyamatosan növekszik: a világon 80 ezret tartanak nyilván, Budapesten pedig 129-et. Az Intelnek is célja a hotspotok számának növelése – 2005-re a Wi-Fi-technológiát a kézi készülékekbe (PDA) is szeretnék beépíteni.

Az Intel alelnöke elmondta, hogy a vállalat saját épületeiben, gyáraiban, össze-

szerelő üzemében is folyamatosan bevezetik a vezeték nélküli hálózatokat – ma 80 vezeték nélküli épületük van. Ezeknek a hálózatoknak a kiépítési költsége is alacsonyabb, nagyjából fele a vezetéknek.

John E. Davies a Wi-Fi utódjáról, a wimaxról is beszélt. Az új technológia révén a wimaxnak nemcsak a sáv szélessége, hanem a hatótávolsága is nagyobb lesz – míg a Wi-Fi csak pár száz méter, addig a wimax akár több kilométer is lehet.

MOBIL KORMÁNYZÁS

A Nemzeti Fejlesztési Terv célja, hogy képviselje a magyar elveket, emellett azonban az uniós követelményeknek is meg kell felelnie – mondta Sófalvi Tamás, a Nemzeti Fejlesztési Hivatal projektmenedzsere, majd hozzátette: 2006-ig egyszerűsíteniük kell intézményrendszerüket, meg kell szüntetniük a szabályozásban fellépő elégtelenségeket (áfa, közbeszerzés), valamint az n+2 szabálynak való megfelelést is meg kell oldani.

Dedinszky Ferenc, a Miniszterelnöki Hivatal Elektronikus Kormányzat Központjának főigazgató-helyettese a vezeték nélküli internettechnológia elektronikus kormányzásban betöltött szerepéről beszélt. Mottójuk szerint: „Az elektronikus kormányzatnak a vezeték nélküli internettechnológia nem cél, hanem eszköz,” amelynek előnyeit fel szeretnék használni munkájukban.

Az is céljuk, hogy minél több ember használhassa a kormányzati elektronikus szolgáltatásokat – ebben a vezeték nélküli internettechnológiának kiemelkedő szerepe van. Az internet segít az admi-

nisztrációs eljárás módok egyszerűsítésében, az állampolgári igényeknek megfelelően alakítja a szolgáltatásokat, egyszerűíti az információk elérését, valamint kialakítja a demokratikus részvételnek megfelelő új formákat – például fórumokat, amelyeken lehetőség van a közvetlen véleménynyilvánításra. A főigazgató-helyettes megjegyezte, hogy a www.magyarorszag.hu kormányzati portál körülbelül egy hete megújult, szolgáltató jellege megerősödött.

Elmondta még, hogy az IHM és az EKK kétirányú építkezést folytat ugyanaból a célból. Az IHM az e-kultúra terjesztéséért és a lakossággal kapcsolatos intézkedésekért felel, míg az EKK kizárólag a kormányzattal kapcsolatos fejlesztéseket végzi.

FORRÓ PONTOK

Budaöki Róbert, a Cisco Magyarország Kft. ügyvezető igazgatója szerint az emberek mobilitásfüggővé váltak –, különösen a vállalatok belüli vezetékes internet-szolgáltatás népszerű. Emellett egyre több vállalat vezet be a Voice Over IP (VOIP) szolgáltatást, illetve nagyobb vállalatok már a Voice Over Wi-Fi-t. Hozzátette, hogy éppen ezért nagy gondot kell fordítani a biztonság megteremtésére.

Véleménye szerint 2 év múlva a vezeték nélküli hozzáférés a mindennapok részévé válik – otthon és a munkahelyen egyaránt –, legyen szó hangról, adatról vagy egyéb médiáról. Továbbá a roaming is megvalósul a mobiltelefonra és a hotspotok között.

A hotspotokat elhelyezkedésük alapján is kategorizálhatjuk, amely nagyrészt felhasználóikat is meghatározza – mondta Molnár Domokos, a MetaGroup vezető tanácsadója. A hététköznap felhasználok jellemzően az ingyenes elérést részesítik előnyben, ilyen szolgáltatást főleg bevásárlóközpontokban, esetleg kávézóknak lehet használni. A repülőtereken, hotelokban, konferenciaközpontokban, valamint közlekedési eszközökön elhelyezett pontokat nagyrészt üzleti kommunikációra használják, például utazó ügynökök. Ez a szolgáltatás azonban általában fizetős. A legelterjedtebb fizetési mód a helyszínen árult kártya, amely felhasználói nevet és jelszót tartalmaz a csatlakozáshoz. A jövőben SMS-sel és hitelkártyával is lehet majd fizetni – tette hozzá Kálmán Tamás, a Wiera ügyvezető igazgatója.

ÁROKSZALLÁSI GÁBOR

Állást keres?

Velünk mindössze egy SMS-sel eljuttathatja rövid bemutatkozását az informatikai cégek vezetőinek asztalára!

SMS-szám:
(06-90) 635-311

A szöveg maximum 160 karakter lehet. Tüntesse fel nevét és főbb adatait (név, a betölteni kívánt munkakör, e-mail cím, telefonszám). A beérkezett SMS-eket a szerkesztőség az érkezés sorrendjében gondozza, de csak az álláskeresésre vonatkozó hirdetéseket jelentetjük meg.

Egy SMS ára: 400 forint + áfa
Küldés módja: SZT szóköz és a szöveg

COMPUTERWORLD
SZÁMÍTÁSTECHNIKA

Digitális tervek Győrött

A győri önkormányzat tervei szerint a város hamarosan digitális településsé alakul. Az intelligens város megvalósítása egy éve kezdődött az Intel közreműködésével. Ez idő alatt tíz, ingyenesen használható hotspotot adtak át a lakosságnak, s a további hotspotok telepítése folyamatban van. A cél az, hogy kiépítsék az egész várost lefedő hálózatot. A tervek

szerint a vezeték nélküli hálózat segítségével figyelik és irányítják majd a város forgalmát. Megkezdődött egy területfigyelő rendszer kiépítése is, amellyel a város közterületeit felügyelik. A lakosok a jövőben a város területén bárhol ingyen használhatják a wireless internetet. A vezeték nélküli város kialakítása Magyarországon egyedülálló kezdeményezés.

SZÖVETSÉGEK

EDS: stratégiai szövetség

Megalakult az EDS Agility Alliance. Ezt a stratégiai szövetséget az iparág vezető cégei hozták létre azzal a céllal, hogy elősegítsék az iparág fejlődését a technológiai és üzleti szolgáltatások új generációjának bevezetésével. Az EDS Agility Alliance jelenlegi partnerei között van a Cisco, a Dell, az EMC, a Microsoft, a Sun Microsystems és a Xerox.

Mike Jordan, az EDS elnök-vezérigazgatója elmondta: „Piacvezető helyünk viszszerzésében kulcsfontosságú szerepet

szánunk a szövetségnek. Ez a szövetség többről szól, mint az új üzletek megszerzésére irányuló együttes fellépés, mivel tevékenysége magában foglalja a teljes üzleti folyamatot a kutatástól az ügyfelekkel fenntartott üzleti kapcsolatokig.”

BARABÁS BALÁZS

KLIKK Ha többet akar tudni

www.eds.com/news/news_release
_template.shtml?provid=3775

JOGI ESETEK

Novell-állásfoglalás

A Novell nemrég állásfoglalást tett közzé az EU-szoftverdirektíva javasolt megváltoztatásáról. A közlemény szerint a Novell tudatában van az Európai Unióban tapasztalható társadalmi vitának, amely a szoftverek szabadalmazthatóságával kapcsolatos szabályozások liberalizálását célzó törvényjavaslat és a szabályok változásának Linux-rendszerekre és más nyílt forráskódú termékekre gyakorolt hatása kapcsán indult. E vitára válaszul a vállalat a következő álláspontot teszi közzé az Európai Unió szabadalmakkal kapcsolatos direktívájával és annak a nyílt forráskódú szoftverekre gyakorolt valószínűsíthető hatásával kapcsolatban:

- különböző jogrendszerek vannak a szellemi tulajdon védelmére a világban. Azokon a területeken, ahol létezik szabadalmi védelem a szoftverekre, a Novell

felhasználta a szabadalmakat, és a jövőben is fel fogja használni azokat a Novell szoftverek jogi védelme érdekében. A vállalat hisz abban, hogy az Európai Unió jelenlegi rendszere jól védi az iparág, az egyes tagállamok és a Novell érdekeit, és általában segíti az innovációt és az iparági versenyt. Ennek megfelelően a Novell nem látja szükségét a jelenlegi rendszer módosításának.

- abban az esetben azonban, ha az Európai Unió lehetővé teszi a szoftverek szélesebb körű szabadalmazthatóságát, a Novell ettől függetlenül szabadon tudja majd terjeszteni szoftvereit (legyenek akár nyílt vagy zárt forráskódúak) Európában és más olyan működési területen, amely ma támogatja a szoftverszabadalmakat.

MUNKATÁRSUNKTÓL

TÁVKÖZLÉS

Betárcsázás kontra széles sáv

A GTS-Datanet lakossági ügyfeleinek körében végzett felmérés szerint a modem internetezők többsége átváltana minőségi, széles sávú internetelésre. Ugyanakkor a távközlési liberalizációtól az ügyfelek az internetezés költségeinek csökkenését és a verseny erősödését várják.

Az internetezők csaknem háromnegyede 19-49 év közötti férfi, legalább középfokú iskolai érettségivel. A legtöbben már három évvel régebben használják az internetet, többségük napi rendszerességgel. A leg-

jellemzőbb, hogy otthon interneteznek, és elsősorban böngészésre, információgyűjtésre, valamint kapcsolattartásra használják a világhálót. A magyar nyelvű internetes tartalmakat közepesnek, míg a világhálón található honlapok számát megfelelőnek ítélték. Az online reklámok iránt mindössze a válaszadók 4 százaléka mutatott toleranciát. Az online reklámokon belül legzavaróbbak a pop-up hirdetések.

A dial-up előfizetőinek mintegy háromnegyede tervezi, hogy modemes kapcsolattól széles sávú internetes kapcsolatra cseréli a jövőben. A váltásban döntő szerepe van az árak is. Például 4-5 ezer forintot havidíj már a dial-upos előfizetők 82 százalékát csábítaná széles sávú internetezésre.

VASS ENIKŐ

KLIKK Ha többet akar tudni

www.gts.hu
szf.hu/klkkt/piacivaltozas

SAMSUNG HARD DISK DRIVE

SAMSUNG Spinpoint™ P80 sorozat

40.0/80.0/120.0/160.0 GB

7200 rpm forgási sebesség •

Ultra ATA-133/Serial ATA •

Folyadékcsepapágyas motor technológia •

A merevlemez a számítógép szíve, ezért mi a Samsungnál mindent megteszünk, hogy a lehető legtökéletesebben igazítsuk a felhasználói elvárásokhoz. Szünet nélkül teszteljük a legeltérőbb igénybevételeknek kitéve. Tudjuk, hogy ahány ügyfél, annyiféle követelmény, így olyan merevlemezeket készítünk, amelyek megbízhatóan és csendesen működnek minden felhasználói környezetben. A mi célunk az Ön elégedettsége, ezért adunk 3 év jótállást a SAMSUNG Spinpoint™ P80 sorozat modelljeire.

S-M-A-R-T
SYSTEM
COMPLIANT

Silent Seek™

NOISE
GUARDIMPACT
GuardSERIAL
ATA

SAMSUNG

www.samsung.hu

RENDSZERFELÜGYELET

Felügyeleti megoldások a NetWare-től a Windowson keresztül a Linuxig

Zero Effort Networking, vagyis gondtalan hálózathasználat: a ZENworks nemcsak ígéri a felhasználóknak, hanem ezt meg is valósítja. Ugyanezt persze egyelőre nem ígérhetjük a rendszergazdáknak, de a ZENworks az ő életüket is megkönnyíti azáltal, hogy a technológiával kapcsolatos kérdéseket teljes egészében kiveszi a felhasználók kezéből, és a hálózat – munkaállomások,

- munkaállomások személyes beállításainak mentése, migrálása
- Novell eDirectory – Microsoft Active Directory integráció.

ZENWORKS LINUX MANAGEMENT

Számos rendszergazda használja már régóta a ZENworks-t a Windows és a NetWare erőforrás-felügyeleti feladataihoz, de a nagyszámú Linux-rendszer felügyeletéhez mostanáig nem állt rendelkezésükre vállalati szintű eszköz. Az erőforrás-felügyeleti eszközök különösen fontosak a Linux-rendszerek esetében, hiszen a nyílt forráskódú szoftverek gyakran jelennek meg gyorsított ütemezéssel, vagyis még sürűbbek a frissítések. És bár a Linux nem véletlenül szerzett hírnevet a stabilitás és a biztonság terén, egy rendszergazda sem engedheti

meg magának, hogy ne fordítson gondot a biztonsági frissítésekre. A legtöbb Linux-disztribúciónak része egy frissítési eszköz, de az csak magát a disztribúciót frissíti.

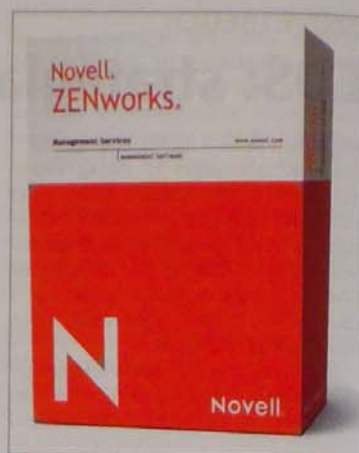
A külső gyártó által készített vagy a belső fejlesztésű szoftvertermékek további frissítési és karbantartási munkát igényelnek a rendszergazdák részéről. A Linux szoftverek felügyeleti problémájának megoldására a Novell a ZENworks Linux Man-

agement nevű rendszert, a piacvezető Linux felügyeleti eszközt, a Novell Resource Management (erőforrás-felügyelet) megoldás részét kínálja. A ZENworks Linux Management azon termékek egyike, amely a Ximian felvásárlásával került a Novell megoldásporfóliójába. A ZENworks Linux Management központi felügyeleti konzolt biztosít a szoftverfrissítések kezeléséhez, az új telepítésekhez, illetve szoftverek eltávolításához – tetszés szerinti számú Linux-rendszerrel.

A szoftvercsomagok csomagkészletekbe szervezhetők, amelyek termékeket, termékkomponenseket vagy termékcsaládokat fednek le, és külön egységként kezelhetők az elosztás, telepítés, visszaállítás és jelentéskészítés során. Elvégzi a függőségek automatizált és intelligens analízisét, feloldja a csomagok között fellépő esetleges ütközéseket, állandó és pillanatnyi host-csoportokat kezel, időzíti a frissítéseket. A kezelt szerverek és munkaállomások készletezésének támogatásával összegyűjthető a hálózati információ, így a hardver-, szoftver- és rendszerspecifikációk. A továbbfejlesztett vállalati szoftverelosztás gyorsítótárszervereket használ, hogy a csomagokat lassú hálózatokon is hatékonyan továbbíthassa.

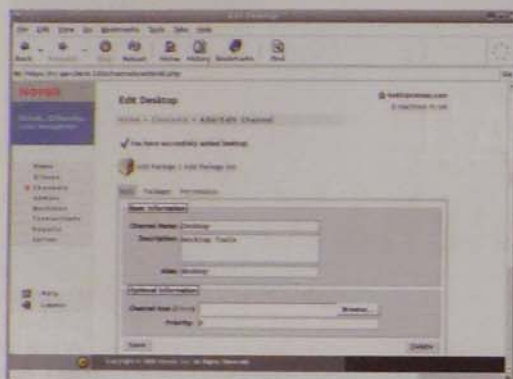
MIRE HASZNÁLHATÓ A ZENWORKS LINUX MANAGEMENT?

Tegyük fel, hogy önöknél több hálózati rendszergazda is dolgozik, sok linuxos gépet használnak, nem kevés egyéni szoftvercsomaggal. A ZENworks Linux

Management segítségével rendet teremthet közöttük és szabályozhatja a közöttük lévő kapcsolatot. A ZENworks Linux Management adatbázis a fentiek mindegyikét objektumnak tekinti. Az egyes objektumokhoz jogosultságok adhatók: View (megtekintés), Modify (módosítás) vagy Grant Access (hozzáférés engedélyezése). Ha például két csoportja van a gépeknek, akkor lehet, hogy egyes rendszergazdáknak csak az egyik csoporttal van dolguk, míg más rendszergazdáknak a másikkal. A rendszergazdáknak View joguk van az összes gépre, de csak arra kapnak Modify jogot, amelyet nekik kell felügyelniük. Grant Access jogot pedig még ezekre a gépekre sem kapnak, tehát nem jöhetnek létre biztonsági lyukak azért, mert mindenkinek joga van a szoftverek módosításához a szerverfarmon.

A SUSE LINUX Enterprise Server 9 támogatja a ZENworks Linux Management rendszert, így az informatikus szakemberek mostantól könnyebben telepíthetik, konfigurálhatják és frissíthetik a Linux kiszolgálókat.

szerverek, hálózati eszközök – irányítását és felügyeletét teljes egészében az informatikai szakemberek kezébe adja.

AZ ÖSSZES KOMPONENS EGY CSOMAGBAN – NOVELL ZENWORKS 6.5

A Novell ZENworks megoldás minden egyes tagja valamilyen szempontból arra szolgál, hogy a felhasználóknak megbízható, automatizált és személyre szabott munkakörnyezetet adjon. Legyen szó akár a hálózat felügyeletéről, akár a felhasználók termelékenységének növeléséről, a ZENworks család minden egyes megoldása csökkenti a költségeket, javítja a termelékenységet, és időt takarít meg. A 6.5-ös változat az első ZENworks megoldáscsomag, amely már a ZENworks Linux Managementet is tartalmazza.

A Novell ZENworks Linux Management linuxos gépek támogatásával bővíti a ZENworks szoftvercsomagot, az asztali gépek, szerverek és kézisámítógépek vezető, többplatformos felügyeleti megoldását. A ZENworks Linux Management mostantól tehát a termékcsalád része, és a vállalati Linux munkaállomásokat, szerverkörnyezeteket kezel.

A ZENworks integrált, teljes körű felügyeleti megoldás az alábbi szolgáltatásokat biztosítja az ügyfelek számára:

- munkaállomások felügyelete
- szerverek felügyelete
- az informatikai hálózat menedzselése
- kézisámítógépek felügyelete
- terminálszerverek kezelése
- adatállományok felügyelete
- alkalmazások, adatok egységes kezelése a vállalati portálon keresztül

A ZENWORKS csomag további elemei

ZENWORKS DESKTOP MANAGEMENT

Az asztali gépek felügyelete talán a legfontosabb funkció a hálózatmenedzsmentben, vagy legalábbis ez az a tevékenység, amelyik az üzemeltetők legtöbb idejét leköti. A ZENworks Desktop Management az eDirectoryra, a Novell címűre építve segít automatizálni a tennivalókat. A felügyeleti funkciók közé tartozik többek között az operációs rendszer és az alkalmazások automatikus telepítése, frissítése, a felhasználói képernyő átvétele, fájlmásolás, könnyen használható szabványos felhasználói felület kialakítása és a munkaállomások leltározása.

ZENWORKS SERVER MANAGEMENT

A Novell ZENworks Server Management integrált, automatizált, a teljes szervezetre kiterjedő felügyeleti rendszer, amely a Novell eDirectoryt kihasználva nagyban megkönnyíti az informatikai feladatok elvégzését, és egyetlen központi helyről lehetővé teszi a szerverek konfigurálását,

az egyes eseményekre való automatikus válaszok beállítását, valamint a szerverekre való szoftverelosztást. Szabványos, a szerverek elhelyezkedésétől, a rajtuk futó alkalmazásoktól vagy a hardver típusától függő szerverkonfigurációk alakíthatók ki; szabályozhatók a szerver leállásai, a programok és makrók végrehajtása, és a szervereknek az egyes eseményekre való reagálása; valamint kézzel tartható a szoftverelosztás. Felügyeleti irányelvek alakíthatók ki, és nem kell többé minden egyes szerverhez külön kiszállni. Egyetlen egyszerű megoldással csökkenthető az informatikai szakemberek terhelése, biztosítható az irányelvek következetes végrehajtása és maximalizálható az informatikai gárda termelékenysége. A ZENworks Server Management és a ZENworks Desktop Management együtt egy automatizált, irányelv alapú, a hálózat összes számítógépére – szerverekre és asztali gépekre egyaránt – kiterjedő felügyeleti rendszert hoz létre. A ZENworks-megoldás az eDirectory szolgáltatásait használja ki ahhoz,

hogy nagymértékben leegyszerűsítse az informatikai feladatokat, egyetlen központi helyről lehetővé teszi a szerverek és a munkaállomások konfigurálását, valamint a szoftvereknek a vállalat összes szerverére és asztali gépére való eljuttatását.

ZENWORKS HANDHELD MANAGEMENT

Napjainkban az azonnal hozzáférhető információ egyre fontosabb, és az egyre okosabb kézi eszközök váltak a jól informált eszközövé. A kézi eszközök számának növekedése azonban egyre több fejfájást okoz a rendszergazdáknak, akik megpróbálják valahogy rendben tartani a kézi felhasználói bázist. A ZENworks Handheld Management a Novell kézisámítógépek felügyeletére írt programja ugyanazt a kényelmet kínálja a kézisámítógépek területén, mint a család egyéb termékei a felhasználói munkaállomásokkal, szerverekkel, terminálszerverekkel, hálózati eszközökkel kapcsolatban.

MEGOLDÁSOK

PC-re diktálnak a bírók

Új diktafonrendszert vezettek be a Heves Megyei Bíróságon. Már évekkkel ezelőtt felmerült az igény, hogy a régi, szalagos diktafonrendszer helyett elektronikus formátumú rögzítést próbáljunk bevezetni – emlékszik vissza *Madarász Kálmán*, a Heves Megyei Bíróság projektjének vezető szakembere. – A közelmúltban a MultiSoft Kft.-től kaptunk kipróbálásra egy Philips digitális diktafonrendszert, amit egyik

bírónk tesztelt. Ennek hatására az intézmény tíz ilyen digitális diktafonrendszert rendelt, mintegy 2 millió forint értékben.

– Az általunk forgalmazott rendszer egyébként nem más, mint egy személyi számítógépre köthető, USB-n csatlakozó perifériacsatlakozó – mutatta be az eszközöket *Kelemen Gábor*, a MultiSoft Kft. ügyvezető igazgatója.

MUNKATARSUNKTÓL

SZOFTVER

Gyors üzleti információk

Az IBM forgalomba hozta az iparág első olyan szoftverét, amely a keresett üzleti információt egy másodpercen belüli válaszával megtalálja, akár több millió dokumentumban is.

A Masala kódnevű DB2 Information Integrator szoftver lényege, hogy az ügyfél közvetlen keresést folytathat a legkülönbözőbb, az IBM vagy más termékeivel működtetett információforrásokban. A rendszer alkalmazható ügyfélszolgálati nyilvántartásban, fotógyűjteményekben,

e-mail levelezésben, számadatokat tartalmazó táblázatokban és egyéb formátumú információhordozókban. A keresés során azonnal hozzájuthatunk az eredményhez ugyanúgy, mintha mindez együtt, egy helyen lenne tárolva. A szoftver emellett a különböző adatforrások között valós időben szinkronizálja az információt. Ennek eredményeképp másodpercenként több mint 15 000 tranzakció replikálására képes.

ÁRKOSZALLÁSI GÁBOR

BANKI TECHNOLÓGIÁK

Kontaktus nélkül

Az Orlandóban, Floridában, valamint a texasi Dallasban lebonyolított MasterCard „kontaktus nélküli fizetés” (Pay Pass) programok sikeres tesztelése után elkezdődött azok tömeges bevezetése az Egyesült Államokban. A kártyatársasággal szerződést kötött többek között a McDonald's, továbbá a Motorola is bejelentette együttműködési szándékát a fizetési funkcióval ellátott telefonok próbasorozatának gyártásában. Korábban a Nokia már pozitív eredményeket ért el a rendszer tesztelése során.

A MasterCard „kontaktus nélküli” kártyájának belsejében egy lapka és egy kis antenna van. A bankkártya nagyon rövid frekvenciájú rádióhullámon kommunikál az elfogadó terminállal, s ez ideális megoldás az olyan környezetben, ahol sokat számít a fizetés gyorsasága.

BARABÁS BALÁZS

dás az olyan környezetben, ahol sokat számít a fizetés gyorsasága.

KLIKK Ha többet akar tudni

www.mastercardinternational.com

Tenovisból Avaya

Az Avaya október 7-én bejelentette, hogy felvásárolta a német Tenovis céget, s ez jelentős tökékoncentráció az európai telefon- és hálózatintegrációs piacon. A tranzakció összege 370 millió dollár, de az Avaya a cég

275 millió dolláros adósságát is átvállalta. Az Avaya a helyi működés mellett egy európai támogató központot is üzemeltet itthonról; a vállalat egymilliárd dollár haszonra számít a Tenovis felvásárlásától.

MEGHÍVÓ

I. Országos Pályázati Találkozó,
Szakmai Konferencia és Kiállítás

Legyen a rendezvény résztvevője Ön is!

Beszélőkártyák korlátozott számban igényelhetők a www.opik.hu honlapcímen.

Az Országos Pályázati Információs Központ 2004. november 4-én, Budapesten, az **Európa Rendezvény- és Konferenciahajón** az európai uniós pályázás teljes vertikumát összefogó rendezvényt szervez a hatóságok, szakértők valamint kis- és középvállalkozások, önkormányzatok és civil szervezetek részvételével.

Házigazda:	ICT Európa Tanácsadó és Szolgáltató Kft. (az Országos Pályázati Információs Központ tulajdonos üzemeltetője)
Fővédnök:	Nemzeti Fejlesztési Hivatal
Szakmai támogató:	Informatikai Vállalkozások Szövetsége

Első évét zárja a Nemzeti Fejlesztési Terv, az öt irányító hatóság, 64 kiírás és több ezer pályázó. Megért az idő arra, hogy a döntéshozók és érintettek levonhassák következtetéseiket a tanultakról, a hibákról, a sikerekről. Az Országos Pályázati Információs Központ (OPIK) szükségesnek látja, hogy egy nem mindennapi helyszínen egy nem mindennapi párbeszédet kezdeményezzen az európai uniós és hazai pályázás teljes vertikumáról a hatóságok, a szakértők, a vállalkozók és az önkormányzatok, a pályázatirodák, a bankszféra és a civil szervezetek között. Az Informatikai Vállalkozók Szövetsége szakmai támogatásával megvalósuló rendezvényen a jelenlevők első kézből értesülhetnek a pályázati forrásokról, konkrét kiírások eljárásrendjéről, a kapcsolódó hitelekéről, a közbeszerzési eljárásokról, élő és a közeljövőben megnyíló kiírások feltételeiről, a már lezárult pályázatok tanulságairól. Emellett megismerhetik a legújabb tendenciákat, az előrelépési lehetőségeket, és a jövőbeni potenciális partnereiket.

Helyszín: Budapest, EURÓPA RENDEZVÉNY ÉS KONFERENCIAHAJÓ

Időpont: 2004. november 4.

Beszállás: 09.00-tól 10.00-ig

Szent István park (az APV Rt. székháza előtt) Parkolni a rakparton díjmentesen lehetséges!

Indulás: 10.00 órákor

Érkezés: 16.00 órákor

Rendezvény támogatója: KÖRKOOR Kft.

Technikai támogatók: POINTER Kft., ID-PENTACOM Kft.

Média támogatók: BESZÉLŐ, SZÁMÍTÁSTECHNIKA, PRIVATBANKAR.HU, INDEX.HU, FIGYELŐNET

„Egy hajóban eveznek pályázatkürről, pályázatirodáról és pályázó szervezetek”

ICT Európa Tanácsadó és Szolgáltató Kft.

(az OPIK.HU ingyenes pályázati információs portál tulajdonos üzemeltetője, a pályázatirodák szakértője)

Tanácsadói vonal: 06-80-620-620

E-mail: info@icteuropa.huwww.opik.hu

HARDVER

Samsung-fejlesztések

A Samsung több új megoldást is bevezetett merevlemezeinél. A NoiseGuard és a SilentSeek technológia két területre hat: egyrészt korlátozza a zajforrásokat, másrészt a lemeztányér forgatásánál és a fejmozgatásnál drasztikusan csökkenti a megjelenő zajokat. A Samsung által alkalmazott SSB-technológia védi a szállítási sérülésektől a tárolót, az ImpacGuard

megoldás növeli a fejszerelvény megbízható működését. Szintén a megbízhatóságot szavatolja a két meghibásodás közötti igen magas időfaktor, az alkalmazott alkatrészek ötéves élettartama és az alacsony hőtermelő érték, amelyek a Samsung készülékeire jellemzők. A Samsung minden merevlemez-típusára hároméves garanciát ad.

MUNKATÁRSUNKTÓL

HARDVER

EMP-k az EPSON-tól

Az EPSON három projektorral jelentkezett: az EMP-745 és EMP-740 modellek súlya 1,8 kg, fényerejük pedig akár 2500 ANSI lumen is lehet. Az EMP-745 vezetékmentes LAN-hálózatokba is integrálható az IEEE802.11g szabványon keresztül, de a készülék számítógépes kapcsolat nélkül is használható. A különféle tárolóeszközök USB vagy PCMCIA interfészeket át teremthetnek kapcsolatot a készülékkel. Az EPSON LCD Advanced Imaging technológiája gondoskodik a képek minőségéről megjelenítéséhez elengedhetetlen széles színskáláról, a határozott színekről és az ultramagas felbontásról.

EPSON EMP-745

A lámpa élettartama nagyjából 3000 óra. Az EPSON EMP-745 és az EMP-740 ajánlott kiskereskedelmi ára bruttó 899 000, illetve 799 000 forint.

Az EMP-821 típusjelű XGA videokivetítő fényereje 2600 ANSI lumen, amely alkalmas a színháztermekben, valamint a szemináriumi és konferenciahelyiségekben tartandó bemutatókhoz. Az LCD-eszközökkel megjelenített képek stabilak, nem vibrálnak.

Az EMP-821 ajánlott kiskereskedelmi ára bruttó 899 000 forint.

BARABÁS BALÁZS

Magyar EPSON-iroda

Az EPSON Deutschland megnyitotta Budapesten új irodáját és bemutatótermét.

Az EPSON úgy döntött, hogy kihasználva a kelet-európai fotópiac növekvő lehetőségeit, bővíti jelenlétét a régióban, és megerősíti pozícióját a színes lézer- és fotónyomtató szegmensben. Az új kirendeltség vezetője **Fábián Miklós**, Munkatársai **Draskóczy Árpád** (retail manager) és **Törös Gáspár** (dealer account manager).

KLICK Ha többet akar tudni
www.epson.hu
www.epson-europe.com

HÁLÓZATOK

WISP-pel vagy nélküle?

A szállodák újabban saját infokommunikációs rendszereket építenek ki a vendégek megnövekedett igényeinek kiszolgálására. Van azonban egy csoportjuk, amely nem fog bele saját infrastruktúra-beruházásba, többnyire Wireless Internet Service Providerokkal (WISP) építetik ki saját rendszerüket, majd jutalék fejében értékesítik a szolgáltatást. Ennek előnye, hogy a beruházást és a működtetést a WISP finanszírozza, a szállodának pedig nem kell az üzemeltetéshez 24 órák, több nyelven beszélő kezelőszemélyzetet foglalkoztatnia. Hátránya azonban az, hogy amennyiben 2-3 év múlva a szállodának valóban ingyen kell adniuk ezt a szolgáltatást a vendégeknek, nehéz lesz árban versenyezni azokkal a szállodákkal, amelyekben kiépült a saját infrastruktúra. Ha a WISP-díjakat beépítik a szoba díjába, akkor az vagy drágább lesz, vagy ha versenyképesek akar-

Nagy Andor, LNX Rt.

nak maradni, a haszon lesz kevesebb. A WISP-cégek ennek ellenére nagyon dinamikusan terjeszkednek – mondta **Nagy Andor**, a KFKI Csoporthoz tartozó LNX Hálózatintegrációs Rt. szakértője. A szobákban a vendég internetre kapcsolódásakor – a TV szolgáltatásához hasonlóan – az internetezőt anyanyelvén üdvözlik majd.

A szállodák nyilvános területeinek nagy része WLAN-lefedettséget kap. A vezeték nélküli kapcsolat kezdeményezéséhez egy hozzáférési kódot kell megadni. Ez a kód írja le, hogy mire jogosult a felhasználó, például hogy mennyi ideig használhatja a szolgáltatást.

Külföldön már több éve zajlik rohamtempóban a nagyobb szállodák internetesítése. A szakértő véleménye szerint elkerülhetetlen a magyar vendéglátóipar felzárkózása is e folyamathoz.

BARABÁS BALÁZS

HARDVER

Támadnak a Hybridek

ATI Radeon X700Pro lapka alapú videokártyát jelentetett meg a Sapphire, Hybrid néven. Az új vezérlő csak Intel P4 vagy

AMD Athlon környezetben fut, legalább 300 wattos tápot és Windows 2000 vagy XP operációs rendszert igényel. A kártyának van TV-kimenete és szoftverellátása is bőséges: teljes verziójú játékokat találunk a dobozban (Prince of Persia: Sands of Time), valamint DVD-lejátszó programot és tuning (overclock) készletet.

Magyarországon az Expert Computer Kft. forgalmazza.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Hybrid műszaki jellemzők

- 128/256MB GDDR3 saját memória
- 128 bit GDDR3 memória interfész
- 8 párhuzamos pixelcső
- X16 Lane PCI Express támogatás
- Teljes támogatás DirectX 9.0-hoz és a legújabb OpenGL-hez
- SMOOTHVISION HD technológia támogatja a finom textúrák kidoigazását és mozgását

KLICK Ha többet akar tudni
www.sapphiretech.com

A magas telefonszámla káros az egészségre!

De van remény a gyógyulásra!

A számhordozás bevezetése óta több mint 25 000 vállalati telefonszám tulajdonosa választotta a PanTel-t, és fizet kevesebbet.

PanTel
Távokzési és Kommunikációs Rt.

Tel: 06 1 888-9999 www.pantel.hu

ÜZLET és kommunikáció

Több pénz e-kormányzatra

Az IDC legfrissebb felmérése szerint a következő években tovább növekszik az öt legnagyobb nyugat-európai országban az elektronikus kormányzati fejlesztésekre fordított összeg. A legnagyobb mértékben az Egyesült Királyságban, Franciaországban, Németországban növekszik a projektek értéke: 2008-ig egyenként közel másfél milliárd dollárt költetnek arra, hogy a közzétára a világhálóra kerüljön.

(www.idc.com)

Számlától az ERP-ig

A számlázószoftvert választó cégek 80 százaléka a hagyományos kézi módszerről áttér a gépi számlakiállításra. Az első számlázószoftver beszerzésének nagy jelentősége van egy kisvállalkozás életében, mivel számos esetben ez indítja el a céget a komoly – akár ERP szintű – szoftverek felé vezető úton. Egy felmérés szerint a vásárlók számára legfontosabb az egyszerűség és átláthatóság, de a vásárlási döntéseket más felhasználók ajánlásai is nagyban meghatározzák.

(Cikkünk a 12. oldalon)

Távmunka a hazai cégeknél

A GKI és a T-Mobile felmérése szerint a számítógéppel ellátott cégek 7 százalékánál van olyan főállású alkalmazott, aki rendszeresen távmunkában dolgozik, vagyis a vállalatot irodától távol végzi munkáját, és hálózaton át csatlakozik a cég informatikai rendszeréhez. Az érintett cégeknél átlagosan 6 ilyen alkalmazott van. A távmunkában dolgozók hetente közel 4 napot dolgoznak az irodától távol.

(www.gkientet.hu)

Távmunka: előny a fogadónál

A gazdasági kutatások szerint a távmunka munkaszervezési módszertana növeli a gazdasági hatékonyságot és csökkenti a költségeket.

A kormányzat és az Európai Unió is pályázatokkal, stratégiai programokkal segíti elterjeszteni ezt a hazánkban még kevésbé alkalmazott foglalkoztatási módot. Szakmai háttérét a közelmúltban alakult Magyar

Távmunka Szövetség adja

(Összeállításunk a 15. oldalon)

Régiós e-kormányzati tervek a Microsoftnál

A Microsoft céljai közé tartozik, hogy a kelet-közép-európai régió országaiban részt vegyen az oktatás fejlesztésében, segítséget adjon az államigazgatás modernizálásában, elősegítse a termelékenységet és az üzleti versenyképesség javítását és mindezzel szociális felelősséget tanúsítson a régió iránt – hangzott a *Jan Muehlfeit* (képünkön), a Microsoft európai, közel-keleti és afrikai régióért felelős alelnöke a legnagyobb multinacionális szoftvergyártó kelet- és közép-európai stratégiáját bemutató müncheni tájékoztatóján.

Az Economist Intelligence Unit kutatása szerint az infokommunikációs hatékonyság tekintetében a térség jelentősen elmarad Nyugat-Európától. A kelet- és közép-európai országoknak jó lehetőséget kínál a kiugrásra, hogy az informatikai szakembereknek mindenhol magas szintű a tudása (a Microsoft például 15 ezer szoftverfejlesztőt alkalmaz a térségben), hiányoznak az elavult informatikai rendszerek és évente két számítógépes PC-eladások terén a növekedés.

A Microsoft számos területen ad támogatást: többek között 1,2 millió dollárt költ a régióban kutatásra, 1,85 millió dollárt akadémiai programok finanszírozására, további 3,1 millió dollárt pedig nagy kockázattal járó, innovatív üzleti koncepciók, illetve projektek finanszírozására. Jan Muehlfeit kérdésünkre elmondta: bíznak abban, hogy Magyarországon a következő időszakban részt vehetnek majd az e-kormányzat kiépítésében. Ezen a területen komplett megoldások van, amely Angliában már működik.

Zdenek Jiricek, a Microsoft közigazgatási szférával foglalkozó igazgatója előadásában azokat az e-kormányzati területeket emelte ki, ahol a Microsoft közreműködésével már lezajlottak a fejlesztések. Így például Magyarországról a budapesti portál, e-learning és ügyfélszolgálati rendszerek kiépítését említette, más országokba pedig közbeszerzési, költségvetési vagy éppen bírósági megoldásokat szállítottak. Zdenek Jiricek a *Számítástechnika* kérdésére az e-kormányzati szolgáltatások elterjedésének legégetőbb problémájaként a szolgáltatások el-fogadottságának mértékét, a személyi számítógép, illetve az internet-hozzáférés alacsony szintű elterjedtségét említette.

A számlától az ERP-ig

ArEVOLUTION Software saját ügyfélkörében készült felmérése szerint a vásárlók számára – mint első szoftverrel – legfontosabb az egyszerűség és átláthatóság, de a vásárlási döntéseket más felhasználók ajánlásai is nagyban meghatározzák. Az ügyviteli szoftverek piacán fejlesztő rEVOLUTION Software a 2004 tavaszán számlázószoftvert vásárló ügyfelei körében összesen 325 cégnél végzett véletlenszerű kiválasztással – nem reprezentatív felmérésben – kérdezős szondázást. Ebből az derült ki, hogy a szoftvervásárlás oka a cégek 59 százalékánál a hagyományos kézi számlázásról a gépi számlázásra való áttérés.

AZ ELSŐ A LEGNEHEZEBB

Az „egyszerűbb” szoftvereket választók körében még magasabb, 80 százalék ez az arány, s ennek azért van nagy jelentősége, mert a rEVOLUTION tapasztalatai szerint az első szoftver megvásárlására a legnehezebb „rávenni” a kisvállalatokat. A későbbiekben a szoftverek hatékonyságának meg tapasztalása automatikusan generálja az újabb alkalmazások bevezetését. Ezt az is alátá-

A számlázószoftvert választó cégek többsége a kézi módszerről áttér a gépi számlakiállításra.

A vállalkozásokat számos esetben ez indítja el a komoly – akár ERP szintű – szoftverekhez vezető úton

masztja, hogy a nagyobb tudású számlázóprogramot választó cégek 51 százaléka a kézi számlázás felváltása helyett már más okot nevezett meg.

ONLINE
www.revolution.hu
szt.hu/cikkek/revolutiontervek
szt.hu/cikkek/revolrapaziat

A szoftvervásárlásnál a lépcsőzetesség elve tükrözteti a számlázószoftvereken – mondja **Kustos Ferenc**, a rEVOLUTION marketingvezetője. – Az Iroda++ integrált ügyviteli rendszerrel dolgozó ügyfeleink nagy része (mintegy 20 százaléka) korábban az Iroda Sorozat egyszerűbb programjait használta. Az általunk is forgalmazott Navision vállalatirányítási rendszerre kacsingató cégek közül pedig többen az Iroda++-t használták az elmúlt években – tette hozzá a marketingvezető. A szoftvercég szerint többek között ezért is fontos, hogy egy szoftverfej-

lesztő cég ügyfelei minden fejlődési szakaszban hasonló elvű és hasonló filozófiájú programokat tudjon kínálni.

EGYEDI FEJLESZTÉSEK

A gépi számlázás mellett a cégek 14 százalékánál új cég alapításához, 13 százalékánál új számítógép beszerzéséhez, 5 százalékánál pedig a régi program lecseréléséhez kapcsolódik a szoftvervásárlás. A számítógépek beszerzéséhez társuló magas arány háttérként érdemes megjegyezni, hogy egy korábbi felmérés szerint a hazai üzleti szolgáltató szektor kisvállalatainak 13 százaléka drágább, egyedi fejlesztésű számlázószoftvert használ; ez magában rejti annak a lehetőségét, hogy a vevő egy új számítógép vásárlásakor – a szoftver újratelepítéséhez szükséges regisztrációhoz – már nem akad a fejlesztő nyomára.

A legnagyobb igény még mindig az egyszerű számlázószoftver iránt van, ez teszi ki az eladások 51 százalékát, tehát a KKV-szektorban van hová fejlődni e téren. Ezzel szemben jelentős a frissítések és az upgrade-ek száma; minden második ügyfél rendszeresen frissíti a programját (80 százalék verziófrissítés, 20 százalék áttérés nagyobb tudású programra).

EGYSZERŰSÉG ÉS KEZELHETŐSÉG

A megkérdezettek a szoftvervásárlásnál a legfontosabb befolyásoló tényezőként a programok egyszerűségét, áttekinthetőségét és könnyű kezelhetőségét nevezték meg (29 százalék), s ez nem meglepő, hiszen nagy részüknek ez az első ügyviteli programja. A cégek 12 százalékának a különböző speciális funkciók (devizaszámok, vonalkód-leolvasás, speciális kimutatások) fontosak. Figyelemre méltó, hogy csupán 9 százalékuk volt döntő szempont az alacsony ár. A felmérés szerint a cégek igen magas arányban (59 százalék) ajánlás útján szereztek tudomást a szoftverről, 14 százalékuk a világhálón keresett információkat, 10 százalék szaküzletben, 7 százalék pedig hirdetés útján akadt a számlázást segítő alkalmazásra.

MUNKATÁRSUNKTÓL

KLIKK Korábban
szt.hu/cikkek/ugyvitelszoftver
szt.hu/cikkek/ekonomform

SZABAD A VERSENY

Ha eddig esetleg kétségeink lettek volna, hogy Magyarországon beindult a tényleges verseny a távközlési piacon, elég csak megnézni bármelyik kereskedelmi adó bármelyik reklámblokkját. Nagyjából sem lehetne olyat találni, amelyikben legalább egy mobilos vagy vezeték nélküli cég ne hirdetné saját szolgáltatásait.

No persze a reklám még nem feltétlenül jelenti, hogy például bármelyik távközlési cégtől vásárolhat telefonvonalat, hiszen egyelőre a korábban monopolhelyzetben lévő telefontársaságok mellett nem épültek ki országos kiterjedtségű telefonhálózatok, amelyek minden háztartásba elérnének.

Természetesen a magyafogyasztó vállalkozások ügyfelei kedvéért bármely új telefon-szolgáltató kész készíteni saját vezetéket. Nyilván itt is előnyben vannak azok a szolgáltatók, akik országos gerinchálózatot rendelkeznek. Ilyen szolgáltató a PanTel Rt. is.

A hálózat nélküli szolgáltatók kizárólag a meglévő hálózatot igénybe véve, akár komoly beruházás nélkül is nyújthatnak telefontelefon-szolgáltatást. Kérdéses persze, hogy ezek a szolgáltatók mikor unják meg a keményen versenyző helyzetet, és vonulnak ki a meglehetősen kevés jövővel kecsegtető magyarországi piacról.

Megintél értesítő módon a saját hálózatok milliárdos beruházással készítő vezető cégek is ének a Matáv hálózatának bérleti jogával. Az így módon igénybe vett távbeszélő-szolgáltatás is többféle lehet új előfizetők részére: szabadon dönthetnek arról, hogy a különböző hívásiirányokra melyik távközlési

szolgáltatót vegyék igénybe. Ebben az esetben a meglévő telefonvonalat az előfizető megtartja, a korábbi szolgáltatójával továbbra is előfizető viszonyban marad, ám a kiválasztott belföldi (helyi, I. II., III. díjzóna, valamint mobil irányú) hívásokat és/vagy a nemzetközi hívásokat az általa választott távbeszélő szolgáltatótól (pl. PanTel) veszi igénybe, a többi irányt a korábbi szolgáltató biztosítja. Ekkor a belföldi vagy nemzetközi távhívásokat az előfizető hozzáférést adó szolgáltató a telefon-számok szokásos módon való tárcsázását követően automatikusan átirányítja az előválasztott szolgáltató felé.

Egy másik módja az alternatív szolgáltató igénybevétele az, amikor az egyes hívásokat egyenként, azaz hívásonként közvetlen választással irányítják a kívánt szolgáltató hálózatába. Ekkor a tárcsázás folyamata kiegészül a választott szolgáltató előválasztójának beütésével. A hívásonkénti szolgáltatás kivételként tipikusan a hálózatnál nem rendelkező távközlési cégek egyetlen lehetőségére a piacra lépésre.

Ezek után érdemes lehet megvizsgálni, hogy például a Matáv korábbi monopolhelyzetét tépázó új piaci szereplők mennyire váltak sikeressé. Ehhez érdemes támpontot szolgáltathat a saját hálózatot rendelkező szolgáltatók között folyó számbandózi verseny. Ennek a „házbajnoksnak” eddigi abszolút győztese a PanTel, aki eddig az összes „elhordozott” (másik szolgáltatóhoz kerülő) telefonszám közül csaknem 70%-os fölényrel tarolt a piacon.

Szolgáltató	Elhordozott szám (db)
British Telecom	200
eTel	220
GTS-Datanet	2850
HTCC	104
Invitel	2580
Monortel	2878
Matáv	2625
PanTel	25721

44024

MSc in Information Technology Management

Közép-Európai Egyetem

ceu
business
school

Munka mellett végezhető, amerikai felsőfokú menedzseri diplomát (Master of Science) nyújtó képzés IT-szakembereknek.

- Megtanulhatja, hogyan kamatoztathatja technológiai ismeretét az üzleti életben.
- Fejlesztheti üzleti érzékét, így növelve saját értékét cége szemében.
- Megtudhatja, hogyan küzdhet le a menedzserek és a számítástechnikai szakemberek közötti kommunikációs akadályokat.
- Az oktatás színvonalát a szakma elismert tagjaiból álló, külső tanácsadó testület felügyeli.

Kezdes: 2005 januárjában

További információ: Erdenechuluun Solongo
Tel.: 327-3000/2517 vagy
email: erdenechuluuns@gsb.ceu.hu

www.gsb.ceu.hu

ceu graduate school of business,
Közép-Európai Egyetem
1051 Budapest, Nádor u. 21.

CEU-Adm-01-0156/04

44025

Lőszerszámla számítógéppel

A Honvédelmi Minisztérium Beszerzési és Biztonsági Beruházási Hivatalának működésében változást hozott a beszerzési információs rendszer kifejlesztése: a többhetes munkával összegyűjtött összesítések most másodpercek alatt elkészíthetők

Tizenkét éves fennállása óta sokat fejlődött a Honvédelmi Minisztérium Beszerzési és Biztonsági Beruházási Hivatala (HM BBBH): a kezdetben csak néhány ügyeletet lebonyolító iroda a honvédelmi beszerzéseket intéző, kiemelt bázisintézménnyé vált. A szervezett feladatai nem változtak, mivel a mai napig a honvédelmi feladatok végrehajtásához szükséges tárgyi és technikai eszközökről gondoskodnak, s ehhez igénybe veszik a kereskedelem és a logisztika eszköztárát.

Az állami beszerzésekre vonatkozó egységes törvényi rend kialakulása és a folyamatosan zajló haderőreform hatásai azonban jelentősen megváltoztatták a feladatok valódi tartalmát. A hivatal ezért állandó fejlődésre, a beszerzési folyamatok korszerűsítésére kényszerül, hiszen a gyorsan változó körülmények rugalmas szervezeti felépítést és tevékenységet igényelnek. A HM BBBH koordinálja és menedzseli az Észak-atlanti Szerződés Biztonsági Beruházási Programjának (NSIP) hazai feladatait is. A hivatal működésének jelentőségét jól érzékelteti, hogy a HM BBBH égisze alatt tavaly 121 milliárd forintot - vagyis a szaktárca költségvetésének körülbelül egyharmadát - fordítottak beszerzésre, beruházásra, fejlesztésre, a kiemelt programok feladatainak teljesítésére.

TÁMOGATOTT BESZERZÉSEK

A mintegy hatvan fővel működő hivatal évente több száz közbeszerzési eljárást folytat le, több tízmilliárdos nagyságrendben. A mai körülmények között a HM BBBH munkájának jelentőségét az is hangsúlyozza, hogy a törvény szerint a dolgozók anyagi felelősséggel tartoznak a rájuk bízott közpénzek kezeléséért.

Ezért nem volt véletlen, hogy a honvédelmi tárca informatikai projektet indított egy beszerzési rendszer kifejlesztésére.

HÁROM RÉTEGBEN

Az informatikai projekt elindítására azért volt szükség, mert a hivatal munkatársai sok időt töltöttek az HM BBBH által kezelt beszerzések statisztikai elemzésével. Egy-egy ilyen elemzés elkészítése akár két hetet is igénybe vett, így nehéz volt naprakészen végezni a feladatokat. A hivatal annak érdekében, hogy folyamato-

san pontos, naprakész információkat kapjon az egyes beszerzésekről, illetve a beszerzési portfólió egészéről, egy közbeszerzési informatikai rendszer kialakításáról határozott.

A rendszer informatikai megvalósításának alapelve az alkalmazás komponensekre bontása, funkcionális elkülönítése volt. Az alkalmazás egyes funkcióit kategóriákba sorolták, majd ezeket rétegekbe egyesítették. Három, egymással kommunikáló réteget kellett létrehozni: a felhasználói, a funkcionális és az adatbázis réteget. A felhasználói rétegben van a felhasználói felület összes funkciója, például az adatbevitel, az adatellenőrzési algoritmusok, a keresések eredményeinek megjelenítése.

A funkcionális réteg tartalmazza az egyes felhasználók által kezdeményezett funkciók alkotóelemeit, illetve az adatbázis-kezelési funkciókat. Ebben a rétegben

ellenőrzik az egyes felhasználók jogosultságát, amely az egyes funkciókhoz való hozzáféréshoz kell. Itt helyezkedik el az Internet Information Server (IIS), amely webszerverként működik. Az adatbázis rétegben pedig az adatbázis-kezelő kapott helyet, illetve az alkalmazás fizikai adatbázis-kezelő eleme.

BIZTONSÁG MINDENKELŐTT

A három réteg kialakítása lehetővé teszi az egyes rétegek közötti átjárhatóságot. Az IIS elsősorban a megjelenési szintet képviseli: a háromrétegű alkalmazásmo- delben, míg az ASP (Active Server Pages) modul a szerveren futva a böngészőnek szolgáltatja a HTML oldalakat. A különálló szervereken futó, a funkcionális réteg részei adó egyes komponensek elérhetők és megváltoztathatnak adatokat az adatbázisban, ezután visszadják az eredményeket az IIS-nek, amely azt HTML formátumúvá alakítva megjeleníti az igénylő böngészőjében.

A rendszerrel a felhasználó egy webböngészőn át találkozik. A böngésző az IIS által generált HTML-fájlok megjelenítését végzi, egyszerű és könnyen kezelhető munkafelületet adva a felhasználónak. Az alkalmazásba való belépés biztonságát digitális aláírással és a Secure Sockets Layer (SSL) használatával oldották meg, a Windows NT azonosításon keresztül. A felhasználó egy hagyományos felhasználónév és a hozzá tartozó jelszó bekérése után érheti el a munkafelületet. Mivel az alkalmazás háromrétegű, a felhasználóknak csak az alkalmazásba kell belépniük, az adatbázishoz való hozzáféréstől a funkcionális réteg gondoskodik. Az adatok biztonságos továbbításához SSL-technológiát alkalmaztak.

A háromrétegű architektúra biztonságát az is növeli, hogy az egyes funkciók egymástól elkülönülnek, s azokhoz jogosultságokat lehet definiálni. Ennek révén később az egyes felhasználókat elég hozzárendelni a funkciócsoportokhoz, s a rendszer ezután automatikusan engedélyezi vagy korlátozza az egyes funkciókhoz való hozzáférést.

TRAUTMANN BALÁZS

Megkérdeztük...

Bese Ferenc

Bese Ferenc, a HM BBBH vezérigazgatója elmondta, hogy a hivatalban dolgozó, tapasztalt beszerzési szakemberek örömmel fogadták a beszerzési folyamatok számítógépes támogatását. Az előzetesen elkészített tervek elfogadása után elsőként az adatbázis és a beviteli felület fejlesztése lett kész. A bevezetett komponensek használatának oktatása után a hivatal már számítógépen rögzíthette az egyes beszerzéseket. A fejlesztés következő szakaszában az adatbázis lekérdezéseit adták át, amelyek megmutatták a rendszerbe feltöltött adatok értékét. Legvégül az ellenőrzések és a közbeszerzési folyamatot támogató modulok készültek el; segítségükkel megbízhatóbbá és egyszerűbbé vált az egyes beszerzések rögzítése. A projekt fejlesztéseinek és bevezetésének

sikerét mutatja, hogy a HM BBBH újabb modulok kifejlesztését is megkezdte az eddigi partnereivel. Bese Ferenc hangsúlyozta: a hivatal működésében nagy előrelépést volt a beszerzési információs rendszer kifejlesztése. A korábban többhetes munkával összegyűjtött összesítések néhány másodperc alatt elkészülnek, így a hivatal beszerzéseinek aktuális állapota bármikor ellenőrizhető. A rendszer jól alkalmazkodik a változó környezethez és a változó igényekhez, mivel az adminisztrátor a típuszótárak segítségével az információs rendszer kisebb változásait át tudja vezetni a fejlesztő segítségével is. A fejlesztés és a bevezetés során jóval kevesebb hiba fordult elő, mint amennyire a hivatal szakemberei számítottak. A gyors és eredményes fejlesztést a HM BBBH szakemberei és az informatikusok közötti interaktív, nyílt kommunikáció is segítette.

Gyors döntés

A múlt héten beszámoltunk a schengeni csatlakozással járó informatikai feladatokról, ezek közé tartozik a határőrség információs rendszerének kialakítása is

A tervek szerint Magyarország 2007-re lehet tagja a schengeni övezetbe tartozó országok csoportjának. A szabad belső mozgás azt is jelenti, hogy az ország déli és keleti határvédelme lesz az unió külső határa. A határsáv őrzete, az ország belsejében végzett felderítési és ellenőrzési munka nagy megterhelés a határőrségnek.

A határőrség vezetése elhatározta egy olyan információs rendszer kialakítását és alkalmazását, amely megfelel a schengeni követelményeknek, illetve segíti a határ-ellenőrzési és az illegális migráció elleni tevékenységet. A fejlesztés során szempont volt a rendszer integrált, nyílt és átjárható kialakítása, ami elengedhetetlen az események folyamatos ellenőrzéséhez, a gyors reagáláshoz.

TUDÁS ÉS SZOLGÁLAT

Az egyes szolgálati alpfeladatok irányításának sikere több tényezőtől is függ: kö-

zülük az egyik legfontosabb, hogy megfelelő mennyiségű és minőségű információ álljon rendelkezésre. Ehez a művelet irányítója tisztában lehet azzal, hogy mi történik a működési területen. A szakértői rendszer módot ad a terepen lévő határőrségi erők elhelyezkedésének ellenőrzésére, illetve egységes térképi megjelenítésére, emellett dokumentált kommunikációt tesz lehetővé a központban és a határőrök között.

AHOL MÁR SEGÍT

A rendszerkiépítés első fázisában az Orosházi Határőr Igazgatóságon és annak két kirendeltségén vették használatba az új programot, s az itteni működési tapasztalatok figyelembevételével folytatódik tovább a fejlesztés. A határrendészeti tevékenységet támogató rendszer kifejlesztésére 2003 decemberében kötöttek szerződést az Ericsson Magyarországgal.

Az új rendszer kifejlesztését, implementálását és a határőrség üzemben lévő rendszereibe integrálását az Ericsson szakemberei végezték. A határőrségi műveletek speciális követelményrendszerét és a vonatkozó jogszabályokat figyelembe véve a legmodernebb térinformatikai alapokon nyugvó műveletirányítási rendszert alakították ki. A rendszer alig nyolc hónap alatt készült el.

MERRE JÁR A JÁRÓR?

A határőrség 2004 augusztusában átadott új rendszere a bekövetkezett eseményekre való gyors reagálás mellett a terepen mozgó erők helyzetmeghatározását is lehetővé teszi. A GPS alapú megoldásokat és a kétirányú kapcsolattartást az irányítóközponttal különböző rádiós távközlési technológiák egységes rendszerbe integrálása tette lehetővé. Az irányítóközpont munkáját digitális térképek, integrált vezénylési mechanizmusok, illetve eszköz- és erőforrás-gazdálkodási rendszer is segíti. Az Ericssonon kívül a továbbfejlesztés alatt álló rendszer a Damovo Hungária, a Geometria Kft., a Honvédelmi Minisztérium Elektronikai, Logisztikai és Vagyongazdálkodási Rt., az Idom 2000 Konzulens Rt. és a Synergion szakembereinek munkáját dicséri.

TRAUTMANN BALÁZS

Feltételek és lehetőségek a módszer alkalmazásához

A schengeni csatlakozás után a tervek szerint a Nemzetközi Bűnügyi Együttműködési Központ (NEBEK) lesz a Schengeni Információs Központ (SIS) magyarországi összekötő irodája. Az ORFK-n belül működő NEBEK a már meglévő és működő, a SIS-t kiegészítő SIRENE-hálózat hazai irodájaként is működik majd. Az országos hatáskörű NEBEK 2000. február elsején kezdte meg működését, a nap 24 órájában kiszolgálva a hazai és a nemzetközi információkéréseket. Bár Magyarország csak szeptember elseje óta teljes jogú tagja az Európai Unió bűnüldöző szervezetének, az Europolhoz azonban már több éve fűzi szerződéses tagviszony. 2002-ben 51 631, míg tavaly 46 127 megkeresés érkezett a NEBEK-hez.

Az információ- és iratforgalom már kezd nehezen kezelhetővé válni, ezért a hagyományos, papír alapú dokumentációs rendszerről hamarosan áttérnek a számítógépes alapú adattárolásra és -rögzítésre. A személyes adatok a mai szabályozás szerint csak három évig tárolhatók, de most is viták folynak a határidő meghosszabbításáról. A NEBEK jogosult az információk kiadása és beszerzése mellett a körözött személyek hazahozatalában is intézkedni.

Távközlési távlatok

Datanet Café – Újabb netcafé az országos hálózatban

Újabb taggal bővült a Datanet Café hálózat Kecskeméten. Az újonnan nyitott internetkávézó Kecskeméten már a második, az országos hálózatban pedig a kilencedik tag. Az ország számos pontján megtalálható Datanet Cafékban kellemes atmoszféra és gyors internet fogadja a látogatókat. Mindemellett a kávézók további digitális kényelmi szolgáltatásokat is kínálnak az érdeklődőknek, hiszen számos helyen van lehetőség színes nyomtatásra, lénymá-

solásra, vagy akár CD-írásra is. A legtöbb netcafé egyben GTS-Datanet értékesítési pont és ügyfélszolgálati iroda is, ahol az ügyfelek személyesen intézhetik vezetőkes ügyeiket.

A legújabb Datanet Café a kecskeméti Lordok Házában nyílt október közepén. Igazi különlegessége, hogy Kecskeméten ez már a második netcafé, amit a GTS-Datanet nyitott. A 10 nagy teljesítményű multimédiás gépen bárki játszhat, levelezhet, vagy csak éppen böngészhet a világhálón. Ha pedig beleszeret valaki a netezés világába, kedvezményes szolgáltatásokat és termékeket rendelhet meg a helyszínen működő ügyfélszolgálati iroda munkatársaitól. A minőségi internetezés mellett a GTS-Datanet ügyel a költségek alacsonyan tartására is. A kecskeméti netcaféban 5 forintba kerül 1 perc internetezés, és még ingyen sms-t is küldhetnek korlátlan számban a felhasználók. A rendszeres internetezők bérletet is válthatnak, ami 10 óras hozzáférést biztosít még kedvezőbb (4 forint/perc) percdíjért.

A GTS-Datanet megkötötte a RUO szerződést a Matávval

20 százalékkal olcsóbb telefonálás és internetezés

A GTS-Datanet a távközlési szolgáltatók közül elsőként kötötte meg a Matávval a referencia helyi hurok átgengedésére vonatkozó

szerződést, ismertebb nevén a RUO-t. A Datanet szolgáltatásainak igénybevételeivel – a vállalat előzetes számításai szerint – mintegy 20 százalékat spórolhatnak az ügyfelek telefon- és internetköltségeiken.

A szerződés megkötésével tovább élesedhet a piaci verseny; a GTS-Datanet új szolgáltatásokat, kedvezményes csomagokat kínálhat az ügyfeleknek. Mindennek elsődleges hasznélvezői természetesen a végfelhasználók lesznek, akik ezennél szabadon eldönthetik, hogy a Matáv vagy éppen a GTS-Datanet hálózatán keresztül szeretnének internetezni és telefonálni. Mindezt úgy, hogy telefonszámuk nem változik.

A helyi hurok átgengedésével lehetővé válik a VDSL bevezetése, ami az eddigi megszokott ADSL letöltési sebességnél akár harmincszor gyorsabban (maximum 12,5 Mb/s) teszi a világhálót vagy a vállalati magánhálózatot elérhetővé. Mindezt ISDN minőségű telefonálási lehetőség mellett.

Első lépésben Budapest belvárosában lesznek elérhetőek a GTS-Datanet olcsóbb adat-, hang-, és internetszolgáltatásai 2005 januárjától, az év folyamán pedig más budapesti kerületek és vidéki városok is bekapcsolásra kerülnek.

A GTS-Datanet által támogatott rovat!

GTS DataNet

Táv munka: előny a fogadónál

Szakemberek szerint Magyarországon a következő két évben vagy százezer új távmunkahely jön létre, a kimutatások szerint nagyjából 100 milliárd forint beruházással.

A távmunkával kapcsolatban sok a tévhit és az információhiányból származó idegenkedés a munkáltatói és a munkavállalói oldalon is – mondta Horvát Elek, a Magyar Távmunka Szövetség frissen megválasztott elnöke. A szövetségnek az a célja, hogy ismeretterjesztéssel, a távmunkával elérhető gazdasági előnyök bemutatásával, szakinformációkkal és üzleti szemléletű modellekkel segítse ennek a gazdaságszerkentő foglalkoztatási formának az elterjedését. Az elnök hangsúlyozta, hogy fontos feladatuknak tekintik időről időre bemutatni a modern, kiemelkedő szakmai színvonalú távmunkát támogató megoldásokat.

révén szándékozik elősegíteni a magyar távmunkavállalók bekapcsolódását a nemzetközi gazdasági életbe.

Az elmúlt öt év saját gyakorlati tapasztalatai és a nemzetközi statisztikák szerint a távmunka erősen csökkentheti az üzemeltetési költségeket, növelheti a rugalmasságot és a munkatársak elégedettségét, s ezáltal pozitív hatással van a távmunkát alkalmazó vállalatok piaci szereplésére – válaszolta a Számítástechnika kérdésére Emih Szabolcs, a Negral Kft. IT-vezetője, az egyik alapító vállalkozás képviselője. A vállalkozás ezért üdvözlö az elmúlt hónapokban a távmunka területén tett fontos előrelépéseket, és igen fontos lépésnek tartja a Magyar Távmunka Szövetség megalakulását.

MODELLEK A GYAKORLATBAN

Fontos, hogy a távmunkáról ne csak statisztikai adatok és a szociális előnyökről szóló információ jusson el a munkaadókhoz; a távmunka versenyképességet növelő hatása iránt érdeklődő cégeknek legyen módjuk valós üzleti előnyöket, alkalmazható gyakorlati modelleket is megismerni. Emih Szabolcs szerint a távmunkával kapcsolatos publikációknak az az egyik fő céljuk – és ez a fő célja a Magyar Távmunka Szövetség munkájának is –, hogy a piaci szereplők előtt világossá tegyék, hogyan lehet a távmunkát – az EU példája alapján –

az üzleti célok megvalósításának egyik nevezetes tényezőjévé alakítani. A következő években a magyarországi távmunkások száma éppoly dinamikus módon fog növekedni, mint az Európai Unióban (évi 20-30 százalékkal), és a számarányukban sem lesz már lemaradás. Biztosak vagyunk benne, hogy a piaci szereplőknek és az államnak is fontos gazdasági fejlődést hoz majd, ha ezt a növekedési tendenciát sikerül valóra váltanunk – állapítja meg Emih Szabolcs.

FEJLESZTÉS TÁVMUNKÁSSAL

A Negral Kft. működésének megalakulásától, 1999-től kezdve egyik alappillére a távmunka. Megbízásain a szűk szakmai-koordinációs csapat mellett egytől egyig távmunkások dolgoznak. A vállalkozás már több egyedi informatikai, távmunkát segítő megoldást is kifejlesztett, s azokat ügyfeleinek is elérhetővé tette. Ilyen megoldás például a speciális távoktatási tananyagok (NEL), a távmunkások munkavégzésének ellenőrzésére való speciális időelszámoló és dokumentumkezelő rendszer (NAS), az új távmunkások betanítására kifejlesztett munkafolyamat-vezérlő rendszer (NWF), az ismereteket felmérő vizsgáztatórendszer (NQS), a távmunkásokkal készítenő távoli interjúra és folyamatos kommunikációra használt többféle kommunikációs megoldás stb. Mindez a legmagasabb biztonsági követelményeket is kielégítő módon az interneten át bárhol elérhető. A rendszerek fejlesztését és üzemeltetését a Negral Kft. távmunkásokkal végzi, s ügyfeleinek lehetőséget ad arra, hogy a megbízásuk betekintésén a távmunkavégzés folyamatába.

CSAK A TELJESÍTMÉNY SZÁMÍT!

A munkával kapcsolatos elképzeléseink (hogyan hol és hogyan lehet dolgozni, hogyan lehet a munkát irányítani) változóban vannak – szögezi le *Forgács Tamás*, a szövetség másik alapító tagjának, a PricewaterhouseCoopersnek (PwC) a tanácsadója. A munkavégzés már nincs helyhez kötve, s nincs időkorlátok közé szorítva: rugalmas folyamat, amelyben csak a teljesítés új módjaival kapcsolatos elgondolások szabják meg a határokat.

A távmunka – mint az irodai munkavégzés alternatívája – Magyarországon is vonzó lehetőség a munkavállalóknak. Különösen kedvező megoldás lehet az otthoni távmunka kisbábos máknak; ők a kezdeti időszak után a háztartás mellett már szívesen töltenének néhány órát munkával, de gyermekük felügyeletét még nem bíznák másra. A munkahelyi kötıtségeket nem kedvelő, de feladatukat lelkiismeretesen ellátó munka-

A Magyar Távmunka Szövetség alapító tagjai

- > Access Value Kft.
- > Alfa Ipari Rt.
- > Avaya Magyarország Kft.
- > Bogdányi Géza (magánszemély)
- > Budapesti Műszaki Főiskola
- > Euroexpert Holding Rt.
- > Hewlett-Packard Magyarország Kft.
- > Hungary Network Rt.
- > IDG Hungary Kft.
- > Kapsch TeleCom Kft.
- > MÁV INFORMATIKA Kft.
- > MER Könyvvizsgáló és Gazdasági Tanácsadó Kft.
- > MKI Marketing Kommunikációs Intézet Kft.
- > MTA Szociológiai Intézet
- > Negral Kft.
- > PricewaterhouseCoopers Kft.
- > StratégiaKutató Intézet Kft.
- > T-Mobile Magyarország Rt.
- > Wesselényi Andrea (magánszemély)

A szövetség tagjai sorába várja mindazokat a cégeket és szervezeteket, amelyek tevékenységük folytán érdeklődnek a távmunka iránt. A csatlakozási szándék az info@tvmunka.org címen jelenthető be.

vállalók körében is sikerrel alkalmazható a munkavégzésnek az a formája.

ALTERNATÍV MEGOLDÁSOK

A kötetlen munkaidő és a kényelmes otthoni környezet sok esetben nagyobb elégedettséggel járhat és hatékonyabbá teheti a munkavégzést. A sok utazással járó munkakörökben hasznos lehet a mobil távmunka bevezetése – kihasználható az utazásra fordított idő, és ha az irodától távol egy fontos dokumentumra volna éppen szükség, akkor az sem elérhetetlen: számítógéppel vagy mobiltelefonnal is be lehet lépni a cég adatbankjába. Érdemes még megemlíteni a távmunkairódat: ha a munkavállaló azt használja, akkor sokkal kevesebbet kell utazniuk, a munkaadók meg olcsóbb térségbe vihetik át a távolról is elvégezhető munkákat.

A PwC-nek az a legfőbb törekvése, hogy megoldásokat kínáljon a vezető nemzetközi vagy hazai társaságok, közintézmények, illetve társadalmi szervezetek által naponta legyőzendő összetett üzleti problémákra.

A PwC Üzleti Tanácsadás üzletága maga nemzetközi tapasztalataira és módszertanára építve kidolgozta a Távmunka Tanácsadás szolgáltatást. Ezzel igyekszik biztonságos környezetet teremteni a gazdasági szereplőknek, a közintézményeknek és az államigazgatásnak a távmunkához – és minél jövedelmezőbb alkalmazásához.

VASS ENIKŐ

Feltételek és lehetőségek a metódus alkalmazásához

Teljesítményjavítás

- > távmunkamodell kialakítása az iparági legjobb gyakorlat alapján
- > költségszámítások:
- TCO – a bevezetés és a működtetés költsége
- ROI – távmunka bevezetésének megtérülési ideje és foka
- VAR – a munkafolyamatok értékének számítása és fejlesztése
- > a távmunkamodell bevezetésének, működésének és monitorozásának megtervezése, kialakítása, dokumentálása
- IT- és IT-biztonsági tanácsadás
- > a távmunkamodell támogató informatikai infrastruktúra tervezése
- > az informatikai biztonság kialakításának és ellenőrzésének megtervezése
- > a szabályozási környezet dokumentálása
- Személyzeti tanácsadás
- > a távmunka beillesztése a meglévő HR-

rendszerbe (munkaerő-toborzás, előremenetel, cafeteria, job-sharing stb.), a vállalati kultúrába

- > személyi alkalmasság mérésére szolgáló monitoringrendszer kialakítása
- > a munkaszervezők módosítása iránti igények kialakítása, módja
- Belső ellenőrzési tanácsadás
- > a belső folyamatok, felelősségi körök, kontrollok szabályozási környezetének megtervezése
- Adótanácsadás
- > az adóügyi környezet megtervezése
- > kézikönyv a munkaadónak és a munkavállalónak
- > az elszámolható költségek összegyűjtése, eljárások kidolgozása
- Jogi tanácsadás
- > a jogi környezet megtervezése, dokumentálása

Magyarország számára az uniós csatlakozáskor, azaz 2004 májusában váltak prioritássá ezek a célok. Elérésükhöz az emberi erőforrások hatékonyabb felhasználására, rugalmasabb foglalkoztatási formákra – távmunkára – és rugalmasabb munkaidő-rendszerekre – részlegesen foglalkoztatottságra – van szükség.

GYORSAN TERJED A MÓDSZER

Európában a foglalkoztatottak 13-15 százaléka távmunkában dolgozik; Magyarországon ez az arány 1-2 százalék, ami nagyjából 50 ezer távmunkást jelent. Kimutatások szerint a távmunkások aránya évente 20-30 százalékkal növekszik. Ugyanakkor Németországban például az elmúlt három évben évi 100 százalékos növekedést mutattak ki.

Üzletág berobbanó formában

Az Európai Unió 2000-ben Lisszabonban megfogalmazott stratégiai céljai között is szerepel, hogy a tagállamok 2010-re érjék el a teljes foglalkoztatottság szintjét, és Európa a világ legversenyképesebb térségévé váljon

Az amerikai munkaerőnek az In-Stat/MDR becslése szerint egyharmada – vagyis 44 millió ember – dolgozik az idén távmunkásként. A szakértők 12 millió teljes munkaidőjűben távmunkásként dolgozót tartanak számon, és ez a szegmens

2008-ig 14 millióra nő. A távmunkások közül a fennmaradó 32 millió bejár az irodába, s egy héten legalább két napot otthonról dolgozik.

A 44 millió távmunkás közül 41 milliónak van internet-hozzáférése, s négy év múlva az akkor 50 millió távmunkásból már 49 milliónak lesz.

ADÓKEDVEZMÉNY AMERIKAI MINTÁRA

Az In-Stat becslése szerint az amerikai távmunkások száma az idén fog a legnagyobb arányban – 7 százalékkal – nőni, a növekedés azután lelassul. A nagy vállalkozások foglalkoztatják a távmunkások 33 százalékát, s ez az arány 2008-ra 32 százalékra csökken. A kis és otthoni irodák foglalkoztatják a távmunkások 58 százalékát. Ebben a szegmensben látványos fejlődésnek indul a távmunka: az In-

Stat/MDR becslése szerint 2008-ig 67 százalékra növekszik majd az itt foglalkoztatott távmunkások száma.

A távmunka elterjedésével nő a szélessávú internetre való előfizetések száma is. Az In-Stat/MDR által megkérdezett távmunkások 70 százaléka jobbnak ítéli a kábeles internetet, mint a DSL-t, s ha a munkájuk elvégzéséhez szükség lesz internetre, akkor a kábeles változatra fizetnének elő.

Az amerikai törvényhozás adókedvezménytel támogatná a távmunkavégzés elterjedését. Egy törvénytervezet szerint a távmunkások és az őket alkalmazó vállalkozások 500-5000 dollár közötti adókedvezményt kaphatnának. Az adófizetőnek a kedvezmény igénybeviteléhez le kell írnia, hogyan működik az ő munkájában használatos távmunkaprogram.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Milyen munkák végezhetők távmunkában?

- Szakértők és vezetők: tervezők, könyvelők, menedzserek (marketing-, pénzügy, PR-, minőségügyi, HR- stb.), projektvezetők, ügyfélfelelősök, pénzügyi elemzők, brókerek
- Informatikusok: rendszerszervezők, programozók, technikai támogatásban dolgozók, szoftvermérnökök
- Irodai szakértők: könyvelők, fordítók, kor-

rektorok, kutatók, vezető adminisztratív munkatársak

- Hivatali dolgozók: adatrögzítők, szövegbeírók, telefonos értékesítő munkatársak
- Ügyfélszolgálati funkciókat ellátók: közvetlen értékesítéssel, értékesítési támogatással, technikai támogatással, marketinggel és foglalkozásokkal foglalkozók

www.mgeups.com

Ön védettnek érzi berendezéseit?

UPS NOVA AVR 600VA / 1100VA

Használjon MGE szünetmentes áramforrást

- Itt az új NOVA! Költséghatékony megoldás személyi és professzionális számítógépek védelmére.
- Ideális védelem 1 maximum 3 PC irodai vagy otthoni felhasználásra.
- Könnyű használat, egyszerű csatlakoztathatóság: telefon/fax/modem védelem

MGE UPS SYSTEMS

MGE UPS SYSTEMS Magyarország Kft.
2004 Budapest, Gábor Ábra 1-4.
Telefon: 06 22 445 020
Telefax: 06 22 445 020
www.mgeups.com, www.mgeups.com

43008

IT állásajánlatai rajtunk keresztül célba érnek!

karrier@idg.hu

COMPUTERWORLD SZÁMÍTÁSTECHNIKA

Az átfogó informatikai hetilap

TECHNOLÓGIA

A Nokia marad a TI-nél

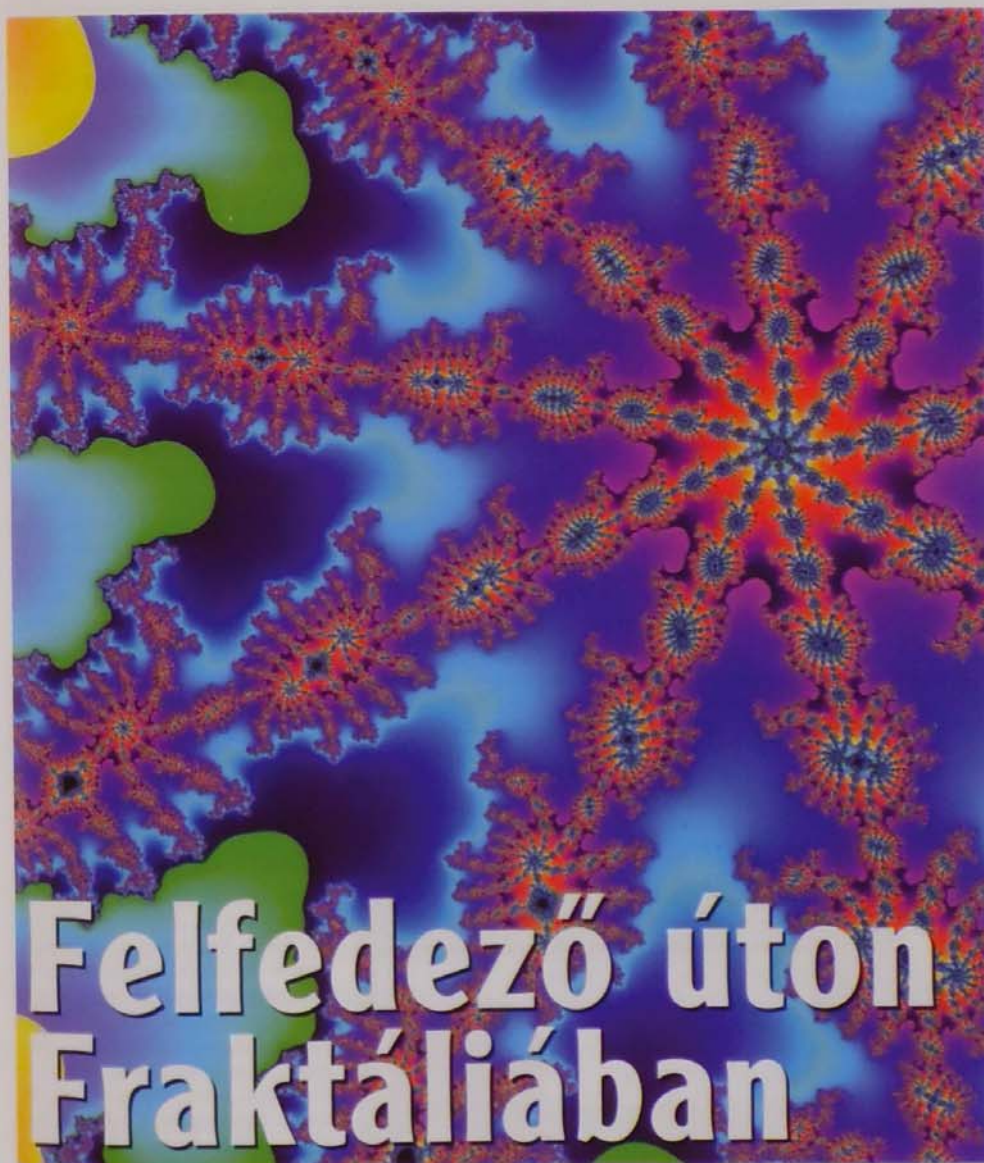
A Nokia egyelőre nem tervezi az általa használt TI (Texas Instruments) processzor felcserélését az Intel eszközeire – jelentette be a cég kommunikációs vezetője. Az Intel és a Symbian együtt elkészített ugyanis egy referencia mobiltelefon-plattformot az Intel Xscale processzorával, a Symbian operációs rendszerével és a Nokia Series 60 felhasználói felületével. A cég licenceli a Series 60 felhasználói felületét, és nem zárja ki, hogy mások felhasználják az Intel platformját. *(IDG News Service)*

Növekedett az FS profitja

A Fujitsu Siemens Computers – Európa legnagyobb számítógépgyártója – 60 százalékkal növelte profitját az idei pénzügyi év első felében; ez a növekedés a noteszgépek és a kiszolgálók növekvő eladásából származik. Az adózás előtti nyereség 18 millió euró volt; míg egy évvel korábban még 11 millió euró. A bevétel 15 százalékkal nőtt a tavalyi első félévhez képest, és most 2,6 milliárd eurót tesz ki. Tavaly a teljes évi nettó nyereség 38,2 millió euró volt. *(IDG News Service)*

Szoftvercéget vett az EMC

Az EMC 50 millió dollár alatti összegért megvásárolta a kaliforniai Dantz Development Corporation, amely kis- és közepes vállalkozásoknak ad fejlesztő adatmentő szoftvereket. Az EMC szeretné ezen a területen erősíteni piaci pozícióját a Veritas Software BackupExec és a CA Brightstor ARCServer adatmentő szoftvereivel szemben. A korábban elsősorban a nagyvállalatokra koncentrált EMC most fokozott figyelemmel fordul a kis- és közepes cégek felé. *(www.computerworld.com)*

Felfedező úton Fraktáliában

A nyolcvanas évek második felében jelentek meg a szaksajtóban az első képek a Mandelbrot-halmazról, és azokat is lenyűgözték, akik nem sokat értettek a fraktálok matematikájából

(Cikkünk a 21. oldalon)

Merevlemezes kamera

A JVC októberben kezdte árusítani a GZ-MC100-as és GZ-MC200-as típusjelű, Everiónak elnevezett videokameráit. Ezek a készülékek nemcsak SD-

memóriakártyán, hanem egy kivethető, 4 gigabájtos Hitachi MicroDrive merevlemezen is tárolhatják a képeket, mozgóképeket, sőt tárolhatnak adatállományokat is. Az MPEG-2-kódolóval ellátott kamerával a 4 gigabájtos lemezre 1-2 órányi 720×480 képpontos felbontású mozgókép rögzíthető, 352×240 képpontos felbontással 5 órányi. Fényképezőgépként használva maximum 1600×1200 képpontos felbontású képeket készíthet, s ilyen felvételekből 2800 fér el a merevlemezben. Tízszeres átfogású gumiobjektívje van, és ismeri a közvetlen nyomtatást szolgáló PictBridge szabványt. A GZ-MC100-as ára 1171 dollár, a GZ-MC200-esé 1270 dollár.

Terjednek a digitális képrögzítők

A digitális fényképezőgép előbb-utóbb alaptartozéka lesz a mobiltelefonnak, de ez nem csökkenti a valódi digitális fényképezőgépek iránti igényt – legalábbis ezt állítja a Sandisk, a memóriakártyák egyik vezető gyártója. Tavaly Japánban a háztartások 10 százalékában már több mint egy fényképezőgépes telefon volt.

A digitális fényképezőgéppel felszerelt háztartások aránya (a 2004-es érték csak becslés)

Év	2003	2004
Észak-Amerika	29 százalék	42 százalék
Nyugat-Európa	19 százalék	28 százalék
Japán	48 százalék	62 százalék

A fényképezőgépes telefontal felszerelt háztartások aránya (a 2004-es érték csak becslés)

Év	2003	2004
Észak-Amerika	1 százalék	30 százalék
Nyugat-Európa	1 százalék	30 százalék
Japán	110 százalék	174 százalék

Halat is lehet filézni vele

(Folytatás az 1. oldalról)

Mérete nagyjából 13x8x9 centi volt, súlya úgy egy kilo körül. Ekkora cuccot manapság csakis a profi cipel magával, a civil ember gépe ma már digitális, névjegykártyányi méretű és hűsz deka. Nekem is ilyen van, bár ezt az izét én valószínűleg nem tekintem fényképezőgéppnek, ugyanis képtelen volnék egy ilyen holmit a Rolleiflexszel egy napon említeni (hol lesznek ezek hatvan év múlva? vagy akárcsak hat év múlva? emlékszik rájuk akkor még valaki?), így aztán nem is fényképezésként fogom fel, amit velük művelni szokás. A fényképezés számomra eredendően azt jelenti, hogy

az ember filmre dolgozik (leginkább fekete-fehérre), aminek költsége van, és emellett még hurcolni is kell, tehát a fotós nem exponál szüntelenül, hanem csak akkor, amikor feltételezhető, hogy az eredmény majd

kinéz valahogy, valamit esetleg ábrázol, ad abszurdum még szől is valamiről. Ezzel szemben a digitális fényképezőgépek felhasználója mindenfajta tétovázás nélkül, szinte egyfolytában nyomja a gombot, de mért is ne tehetné, nem kerül semmibe. Végül a családó vagy a család más, kreatívabb tagja kirosztálja az ötezer elkészült fotóból azt a húszat, ami több a semminél, és megkísérik őket kijavítani.

ÁRCCAL A HOMÁLY FELE

Photoshoppal, persze, mi mással. Ugyan a Photoshop több mint kétszáz ezer forintba került, de hát annak idején a komplett sötétkamra felszerelése se két fillér volt, és azt a nulláról kellett kiépíteni, mégis sokan áldoztak rá. Most legalább a számítógép eleve megvan, csak a Photoshopért adunk pénzt, további költségek nincsenek is. Így aztán az emberek egy része csakugyan megveszi a Photoshopot; ez nem feltételezés, számos ismerősöm laborálja benne otthon a családi fotókat, olyan emberek, akik a szakmájukat és a foglalkozásukat tekintve egyáltalán nem kötődnek se a számítógépes grafikához, se az informatikához, az élet egészen más területein dolgoznak, de szeretnek pepecselni ilyesmivel. Vagyis megint az a különleges helyzet áll elő, ami a Rolleiflex esetében, hogy tudniillik a profi és az amatőr ugyanazt az eszközt használja. Persze nem pontosan ugyanarra a célra, és főleg nem ugyanúgy, hiszen, mondjuk, a National Geographic tervezőszekciójának más minőségű képanyaggal találkozunk, mint az otthon büttykölő amatőr, aki a saját elbarmolt felvételeit próbálja rendbe hozni, amennyire lehet. Mint ismeretes, én nem vagyok a Na-

tional Geographic tervezőszekciójának, így aztán a második kategória áll közelebb hozzám, és nyilván a szempontjaim is ennek megfelelőek. Mindjárt azt is látni fogjuk, hogy az Adobe egyre több olyan szolgáltatást épít a Photoshopba, amelyek nyilvánvalóan nem a profi felhasználót hanem, mondjuk, a családi fotókat rendezgető nagypapát célozzák meg. Olyan ez, mintha az orvosi műszergyártó úgy tervezné a szikéket, hogy tökéletesen megfelelőek legyenek műtét használatra, viszont halat is lehessen filézni velük.

Tekintsük például azt a szomorú esetet, amikor a digitális géppel kattoztató egyén még azzal se törődik,

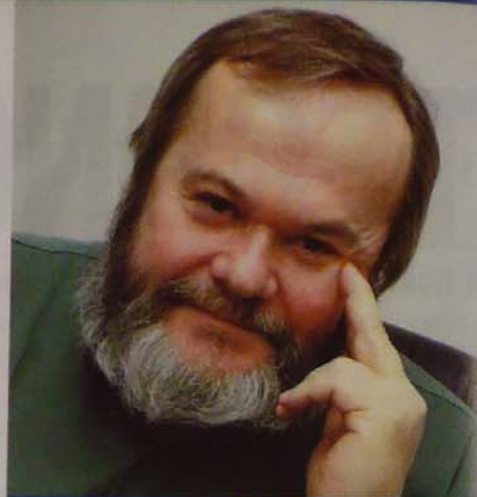
...a digitális fényképezőgépek felhasználója mindenfajta tétovázás nélkül, szinte egyfolytában nyomja a gombot, hisz nem kerül semmibe...

szabad így mondanom, tökély híján szűkölködik. Javítható ugyan, ám az se egyszerű. Illetve nem volt egyszerű mindmostanáig. Most ugyanis a Photoshop Image | Adjustments almenüjében van egy Shadow/Highlight menüpont, arra rákattintunk, és máris félre bú, te alvilági kánpad, egyetlen pillanat alatt tudjuk a fény és a homály kívánatos arányát beállítani. Persze, ha akarjuk, sokkal hosszabban is finomkodhatunk, minthogy a panel terjedelme megháromszorozható, s akkor különféle egyéb opciók tűnnek föl rajta, ezek okszerű használata révén pedig annyira elbűvölő lesz a képünk

hogy az automatika a főmotívumon mérje a fényt, miáltal is a főmotívum igencsak setét lesz. Az 1. kép bal felső sarkában látható fotón a főmotívum - méltatlan személyem - sötétbe borul, s ennek következtében a fotográfia, ha

1. kép. Külön beállítható egyebek között, hogy megvilágosító hatású beavatkozásunk a sötétség mely tartományaira vonatkozzék. A homályból kibontakozó területeken egyidejűleg színkorrekciót is végrehajthatunk

README.OCT

Az Adobe Creative Suite zászlóshajója, a Photoshop CS kerül sorra ebben a hónapban. Látni fogjuk, hogy az Adobe már nemcsak a profik kedvét keresi, hanem a hobbifotósokét legalább annyira

(akár ez is), hogy a napra lehet nézni, de órája nem. A lényeg mégsem ebben áll, hanem abban, hogy az így kikísérletezett, finomhangolt beállítás közvetlenül a panelről elmenthető és bármikor újra előszedhető. Úgyes, noha elsősorban az amatőröket boldogítja, a profiknak nem sokat nyújt. Ahogy az amatőrök öröme lesz a Photomerge parancs is: gépünkkel becélozzuk a horizontot és függőleges tengelyünk körül lassan elfordulva egymást átlapoló fotókat készítünk, amelyeket az Illustrator majd panorámaképpé fog összeragasztani. Emlékeim szerint a Corel Photo-Paint már a második világháború előtt nyújtott effajta szolgáltatást; a Photoshop most felzárkózik, mert nyilván úgy látják a fejlesztői, hogy a nép efféléket akar. Mellesleg most jöttem rá, hogy épp tíz éve, vagyis a 3.0-s verzió óta ismerem és tartom szemmel a Photoshopot, de nem emlékszem olyan változatra, amelyik annyi újdonságot hozott volna, mint ez a mostani.

SZÜRÖK, EFFEKTEK, METÁK

A következő finomság a Photo Filter: ez pontosan az, aminek mondja magát. Szűrő. Régen még a hebeburgya amatőr is hordott magánál egy-két színszűrőt, ha másért nem, azért, hogy a napsütésben készült tájképeket barátságosabb színvilágúra hangozza, a mai ketyerek objektívjére viszont nem lehet rátenni semmi hasonlót. Úgyhogy most jobb híján a képre tesszük, Layer | New Adjustment Layer | Photo Filter. Vagyis új réteget helyezünk a képünkre és a szűrőt erre a rétegre alkalmazzuk. Módosíthatnánk közvetlenül magát a képet is (Image | Adjustments | Photo Filter), de hát a réteg közbeiktatása révén további lehetőséget kapunk, arról nem is szólva, hogy a réteg bármikor egy mozdulattal eltávolítható,

és akkor visszaáll az alapállapot. Ami magát a szűrőt illeti, az többféle meleg vagy hideg szűrő lehet, mint régen, illetve lehet bármely választott szín. Persze elérhetünk hasonló vagy akár jobb eredményt a Photoshop régóta meglevő eszközeivel is, amilyen például a Color Balance, a Channel Mixer, a Selective Color, ám azoknak a használatához tapasztalat kell és türelem.

A Photo Filter megjelenése némi szóhasználati következtelenséget visz a Photoshop felületébe, hiszen ez, mint mondtam, az Image | Adjustments alatt található, miközben a főmenü is tartalmaz egy Filter menüpontot, ami alatt csak filterek vannak, semmi más. Ez abból adódik, hogy a Photoshop filternek nevezi az effekteteket, ellentétben az Illustratorral, mert az hol filternek, hol effektnek mondja őket, sőt van külön Filter és külön Effect menüje is, csak hogy az élet egyszerűbb legyen. Ami mármint a Filter menüben lévő filtereket illeti, azokról nincs mit mondanom, látványosak, de nemigen van rájuk szükség. Kár, mert az új Filter Gallery a Photoshop CS valamennyi effektjét egybeesztette, jól áttekinthető panelet kínál fel (2. kép), innen egyszerre több filtert is pakolhatunk ugyanarra a képre, amitől az nyilván egyre artiztikusabb lesz, és egyre kevésbé felismerhető.

Ötöm viszont, hogy a kép főntebb jelzett tönkretételének különféle stációit később majd vissza tudjuk követni, erre szolgál a szintén új Edit History Log. Ezt csak egyszer kell aktiválni az Edit | Preferences | General menüpontban; itt el is döntjük, hogy bünlajstromunk milyen formában hagyományozódjon át az utókorra: 1. a képhez tartozó metaadatok formájában, 2. naplóállományban, 3. mindkettőben. A képhez, pontosabban a Photoshopból elementt PSD, PDF, EPS, PNG, GIF, JPEG- és TIFF-állományokhoz tartozó metaadatokot más módon is szerkeszthetjük, File | File Info..., ott kapunk egy méretes űrlapot, amely a fényképezőgéptől származó metákat eleve tartalmazza: a felvétel időpontja, géptípus, zársebesség, rekesz, gyújtótávolság, vaku és így tovább. Mindezeket túl a képek lehet címe, szerzője, szerzői jogi státusa, leírása és még nagyon sok minden egybe, mindezt beírhatjuk magunk, a History című mezőt majd a Photoshop kitölti. Ezeket a metaadatokot más Adobe-alkalmazások is látják és szerkeszthetik, tehát a szükséges információk végigkísérik az állományokat a csoportmunka teljes folyamatán, már amennyiben csakugyan ilyesmi vesz minket körül.

ÁLLOMÁNYBÖNGÉSZŐ, CSAKIS ÖNSANYARGATÓKNAK

Némi kiegészítés a fentebbiekhez. Az állományokhoz csatolható metaadatoknak több osztályuk van, az első az EXIF, ami a fényképezőgéptől származik, a másik pedig az IPTC, ennek a mezőit a felhasználó tölti ki, írását-olvasását pedig a legkülönfélébb alkalmazások támogatják. Amit a Photoshop használ, az egy harmadik formáció, úgy hívják, XMP (Extensible Metadata Platform), és azt lehet róla tudni, hogy a W3C XML alapú Resource Description Framework (RDF) szabványára épül, az Adobe és az International Press Telecommunications Council (IPTC) közös munkájának eredménye, és azért van, hogy a fentebb említett IPTC metaadatok lehetőségeit kibővítsék. Vagyis az XMP felülről kompatibilis az IPTC-vel, ami annyit jelent, hogy a Photoshopban rögzített állományinformáció

ciók döntő többségéhez hozzáférnek más (az Adobe családon kívüli) alkalmazások is, mint például az IrfanView. Ellenkező esetben bajban is volnánk, akkor tudniillik állománybongészési célra néhanapján használnunk kellene a Photoshop File Browserét, és ez se nekünk, se a környezetünknek nem tenne jót.

A File Browser elsőként a Photoshop Elementsben tűnt föl, nagyjából három évvel ezelőtt, nem volt rossz, csak rettentő lomha. Aztán megjelent a Photoshop 7.0-ban, anélkül, hogy a legcsekélyebb mértékben is felgyorsult volna közben, ezért akkoriban az IrfanView használatát javasoltam helyette, mint olyan alkalmazást, ami részint ingyenes, részint pedig gyors, mint az olajozott mennykő. Azóta persze eltelt két év, az IrfanView most még sokkal ügyesebb és intelligensebb, mint két éve volt, és éppoly fürge, míg viszont a Photoshop File Browseré éppoly lassú. Ne legyünk igazság-

hogy a File Browsernek a Version Cue-hoz semmi köze nincs, és így végképp nem tudható, mi okunk volna rá, hogy elindítsuk valaha is. Hacsak nem az, hogy szenvedni akarunk, arra nagyon is megfelel.

NAGYAPÓ TOVÁBBI ÖRÖMEI

A File Browser lassúsága valójában az egyetlen negatívum, amit a Photoshop CS szemére tudok vetni, nyilván vannak további árnyoldalai is, ám én még nem találkoztam velük. Az előnye közül se mindegyikkel találkoztam, némelyikkel nem is fogok. Mondom a legnyilvánvalóbbat: egy szokványos 24 bites kép három csatornát és csatornánként 8 bitet használ, a Photoshop CS ezzel szemben állományonként 56 csatornát és csatornánként 16 bitet támogat. Az ilyen állományok eleve húsozsabbak a megszokottnál, de a Photoshop CS esetében a kép mérete is lehet nagyobbacska, maximum 300 000x300 000

képpont, vagyis nagyjából kilencven gigapixel. Ez már nem kevés. Egy 300 000x300 000 képpontos tömörítetlen ábrázolat CMYK színmodell és csatornánként 16 bit mellett 670 gigabájtot tesz ki, legalábbis a Photoshop e tárgykörben illetékesnek tekinthető párbeszédablaka szerint. Tehát hatszázhetven, és nem mega-, hanem gigabájt. Ugyanez nyolchites RGB-formátummal valamivel több mint kétszázötven gigabájt. Talán nem árt, ha ennek a fényében újrarendeljük, hogy a képmanipulálásra használt munkaállományban mekkora memóriának kell lennie. Arra az eredményre fogunk jutni, hogy 256M egy kicsit kevés.

Több száz gigás állományokkal a magamfajta egyszerű adóalany aligha foglalkozik, kisméretű, régi fotókkal sokkal inkább, például nagyon is elgondolható, hogy a különféle dobozokban tárolt egérrágtá családi emlékképeket szeretné beszkennelelni, retusálni, majd felrakni a webre, hadd lássa őket ország-világ. Mint fentebb már említettem, az Adobe nagyon is tisztában van azzal, hogy zászlóshajóját, a létező legprofibb képszerkesztőt ilyesmire is sokan fölhasználják, ezért aztán udvariasan a nagyapó segítségére siet. Most például oly módon, hogy ezentúl egy menetben nemcsak egy kép olvasható be, hanem amennyi a szkener üveglapján elfér. Van egy új parancsunk, File | Automate | Straighten Photos, ez a beolvasás eredményét értelmezi, felismeri benne az egyes képeket és mindegyiket a maga saját ablakában nyitja meg. Ezt követően még egy parancsot választunk, File | Automate | Web Photo Gallery, és ezzel el is készülnek a megfelelő weboldalak. Persze előbb el kell mentenünk a képeket valahová, aztán meg kell adnunk a helyüket, meg kell neveznünk valami célkönyvtárat, esetleg beállíthatunk néhány opciót - nem muszáj -, a többi a Photoshop elintézi. Ha sok képünk van - több száz, vagy több ezer -, akkor a művelet eltart egy darabig, viszont látványos, a Photoshop a szemünk láttára gyártja le a webre rakandó képeket és a thumbnaileket, ezt elnézgethetjük, más lehetőségünk amúgy se igen van, mert közben a gép csak módjával használható.

MINDENT A MEGRENDELŐÉRT

Ennyit a Photoshop által nyújtott családi örömről, most lássunk néhányat azok közül, amelyek inkább a profi tervező hétköznapijait teszik kibírhatóbbá. Ilyen például az új Histogram paletta (3. kép), amely lény-

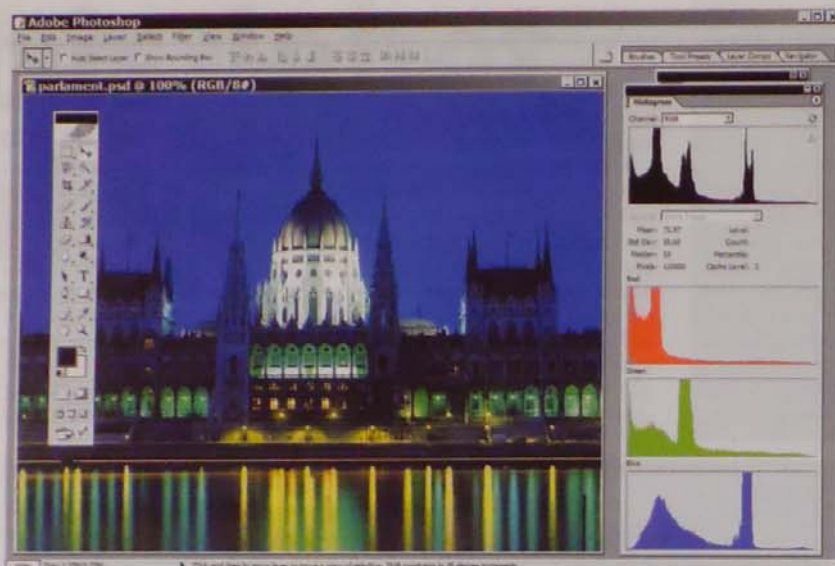
2. kép. A Filter Gallery előnézeti ablakában látott kép nagyítható-kicsinyíthető, az alkalmazott effektet sorrendje megváltoztatható, az egyes effektet hatását átmenetileg láthatatlanná tehetjük anélkül, hogy magát az effektet kilöknénk a sorból

talának ez a lassúság csak nagyobb könyvtáraknál zavaró, mondjuk, olyanoknál, amelyek tíznél több állományt tartalmaznak. Három-négy képpel a File Browser egészen jól elboldogul, egy tucatnyival már kezd elmélázni, két tucat fölött használhatatlan. Legalábbis az én gépemem; viszont két évvel ezelőtt azt írtam, hogy „...a File Browser nemcsak az én gépemem lassú. Olvastam olyan beszámolót, melynek szerzője dualprocesszoros munkaállomást használ 2G RAM-mal, de a File Browser ott sem tudott elfogadható produktív bementatni.” Foglalmam sincs, hogy ez a mostani File Browser hogyan teljesít dualprocesszoros munkaállományokon, de hadd tegyem hozzá, hogy az én gépemem a Photoshop 7 is igen lassúnak mutatkozott, míg viszont a Photoshop CS dicséretesen viselkedik, és ebből gyanítható, hogy mégsem a gépben lehet a hiba.

Még valamit a File Browserrel kapcsolatban. Múlt hónapban és az előzőben is szóba került e helyt az Adobe Version Cue, az Adobe Creative Suite project- és verziókezelő csodafegyvere, amely felügyeli a Creative Suite-ben létrehozott állományokat és azok különféle változatait - bélyegképeket, kommentárokat és státusinformációkat rendel hozzájuk, egyéni vagy csoportos projektekbe szervezi őket és így tovább. Jó hír,

gében a képünk információtartalmát, illetve annak eloszlását ábrázolja, akár kompozit formában, akár csatornák szerint. Histogram persze korábban is volt, az Image menüpontból lehetett előszedni, viszont utána nem tudtunk hozzányúlni a képhez, csak ha előbb bezártuk a Histogramot. A mostani változat viszont ugyanolyan paletta, mint a többi, állandóan nyitva lehet, vagyis folyamatában látjuk, hogy az általunk végrehajtott korrekciók mindegyike elvesz valamennyit a kép eredeti részletgazdagságából, egészen a teljes pusztulásig.

Második a Match Color parancs, ami két vagy több kép (vagy réteg, vagy kijelölt terület) színvilágának összehangolására szolgál, használatára ezer és egy okunk lehet. Például van két-három fotónk, ugyanazon a helyszínen készültek, ugyanarról a témáról és nagyjából ugyanakkor (vagy legalábbis ennek a látszatát szeretnénk kelteni), ám a gyerek feje az egyikben kékeszöld színekben játszik, a másikon viszont püspöklila. Megnyitjuk mindkettőt, aktívva tesszük azt, amelyiket igazítani akarjuk, Image | Adjustments | Match Color..., és ott az eredmény. Néhány paramétert utána állíthatunk, hogy a kimenet még természetesebb legyen. Arra is használható, hogy egy bizonyos képen belül szabályozzuk vele a színtelítettséget, a színgyensúlyt és a luminanciát; jobb eredményt

3. kép. Amikor módosítunk egy fotót, a kép eredeti információtartalmának egy része törvényszerűen megsemmisül. A Histogram paletta azért is jó, mert a beavatkozásaink által okozott veszteségekről előben képes tudósítani

érünk el vele, és főleg sokkal hamarabb, mintha a Hue/Saturation, Brightness/Contrast és Color Balance párbeszédablakokat piszkálgatnánk felváltva, mint eddig.

A legpraktikusabb újdonság pedig alighanem a layer comp, ami arra szolgál, hogy egy adott terv különféle verzióit egyetlenegy képen tárolhassuk. A layer comp a képet - mondjuk, egy könyvborítót - alkotó rétegek

mindegyikével kapcsolatban leírja, hogy (1) a réteg látható-e vagy nem, (2) tartozik-e hozzá stílus vagy nem tartozik, (3) a réteg a dokumentumban hol helyezkedik el. Vagyis leírja a rétegek egy aktuális állapotát. Ezt követően láthatóvá teszem azt, ami eddig láthatatlan volt, és láthatatlanná, ami látható, tehát ahol eddig hóvirág volt, ott most főtt fejhús van tornával, de még föl is cserélhetek bizonyos rétegeket, olyikra stílus megfoszthatom a stílusától, vagyis a kép semmiben sem emlékeztet a korábbi állapotára, noha ugyanaz a kép. Megint létrehozok egy layer compot, aztán a főtt fejhús helyére cséplőgép kerül, és így tovább. Most már be lehet mutatni a megrendelőnek, ő pedig eldönti, hogy hóvirággal akarja, fejhússal vagy cséplőgéppel, illetve hogy Centuryből, Goudyból vagy Schneidrből legyen a cím. Egyébként a Photoshop CS az Illustratorral ellentétben nem használja ki az Acrobat 6 lehetőségeit, vagyis az Acrobat dokumentumban nincs módunk rétegeket megjeleníteni-elrejtetni, viszont van egy script alapú parancs, amely a layer compokat egy Acrobat dokumentum különböző oldalain helyezi el.

Az Image Readyről és az Adobe Creative Suite további webes eszközeiről a jövő hónapban lesz szó.

VANCSA ISTVÁN

Előfizetés egy fillér készpénz nélkül!

Fizessen elő most, és az előfizetési díjat havi részletekben, havonta fizetheti a számlavezető bankján keresztül!*

Az előfizetési díj: 1000 Ft/hó

Az akcióban való részvételhez pontosan töltsse ki a lapban található Csoportos Beszedési Megbízást és küldje el postacímünkre: IDG Hungary Kft. 1374 Budapest 5, Pf.: 578

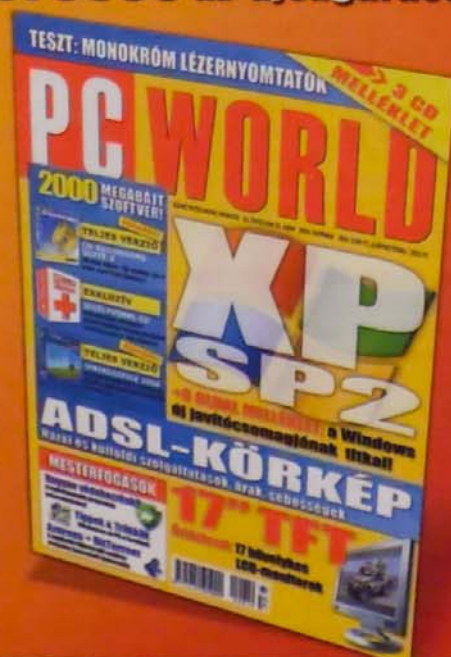
COMPUTERESZELŐ
SZÁMÍTASTECHNIKA

Az átfogó informatikai hetilap!

*Az akciót jelenleg azok vehetik igénybe, akik az OTP Bank Rt.-nél vezetnek folyószámlát. Az előfizetési díj havonta kerül levonásra, a Megbízáson megjelölt időben a megjelölt összeghatár erejéig. Kérjük, ennek érdekében jelölje meg a 6. pontban a „Díjfizetés gyakoriságánál” a „havi” lehetőséget, illetve az értekeztetőhöz az 1000 Ft-ot! Kérjük, ne felejtse el aláírni a kitöltött Megbízást! A Megbízás bármikor visszavonható személyesen az OTP Bank Rt. bármely fiókjában. Információs vonal az előfizetéssel kapcsolatban: 06-1 577-4301.

Megjelent a PC World októberi száma!

Keresse az újságárusoknál!

Felfedező úton

(Folytatás a 17. oldalról)

A PC-k számítási teljesítménye az elmúlt években elérte azt a szintet, hogy már nem kell 5-10 percig várjunk egy-egy fraktálkép elkészültére. Az internetről számos ingyenes és fizetős fraktálrajzoló program tölthető le, amelyekkel felfedezhetjük ezt a furcsa, látványos világot. Mielőtt azonban belevágunk, nézzük meg egy kicsit közelebbről, hogy hová is megyünk.

A Mandelbrot-halmaz „előállítását” – a halmaz maga **Benoit B. Mandelbrot** amerikai matematikusnál kapta a nevét – lényegében igen egyszerű. Vegyünk egy tetszőleges C számot kiindulásként. Szorozzuk meg önmagával (emeljük a négyzetére), majd adjuk hozzá a kiinduló értéket. A kapott számmal ismételtük ezt meg újra és újra, vagyis készítsünk egy sorozatot. Képletben:

$$Z(n+1) = Z(n) \cdot Z(n) + C.$$

C a kiindulási érték, $Z(n+1)$ a sorozat $n+1$. lépésben kapott értéke, $Z(n)$ pedig az előző, az n . lépésben kapott értéke. Ha a kiinduló C értéket 1-re vagy ennél nagyobbra választjuk, akkor a sorozatban kapott számok értéke egyre nagyobb lesz, és a végtelenbe tart. Ha meg 1-nél kisebb kiindulási értéket választunk, akkor a sorozatban egyre kisebb számokat kapunk, és azok a nullához tartanak. Más a helyzet azonban, ha a kiinduló értéket nem a valós számok, hanem a komplex számok közül választjuk. A komplex számok két

pedig különböző színekkel jelzik. Ha egy kiindulási pontból kapott sorozat értéke, mondjuk, a 200. lépés után lépi át a 2-es nagyságot, akkor a pont legyen például piros. Ha az 500. lépésig is el lehet vele jutni, akkor narancssárga, és így tovább.

Mandelbrot-halmazból egy van, és az a fenti képlet szerinti sorozattal állítható elő. A sorozat képletében egyetlen kiinduló érték van, a C , a sorozat első tagja tehát: $Z(1) = C \cdot C + C$. Más világba jutunk, ha rögzítjük a C értékét, és az első Z számot [a $Z(1)$ -et] választjuk ki a számsík különböző helyeiről. Ekkor szintén fraktálarakzatot, pontosabban alakzatokat kapunk, a Julia-halmazok képét. Ezeket a halmazokat **Gaston Julia** és **Pierre Fatou** francia matematikus fedezte fel az első világháború idején. Julia-halmazokból a C választott értékének megfelelően rengeteg van, és érdekes a kapcsolatuk a Mandelbrot-halmazzal. Ha ugyanis C -t a Mandelbrot-halmazon kívüli helyről választjuk, akkor a Julia-halmazok elkülönülnek, ha meg a Mandelbrot-halmaz belsejéből, akkor a Julia-halmaz összefüggő lesz.

EGY VÉGTELLEN KITERJEDÉSŰ FRAKTÁL

A Mandelbrot- és a Julia-halmazok és számtalan változatuk mellett szinte minden rajzolóprogram ismeri a Newton-fraktált is. Nem korlátos, mint a Mandelbrot- és a Julia-halmaz, hanem kiterjed az egész komplex számsíkra.

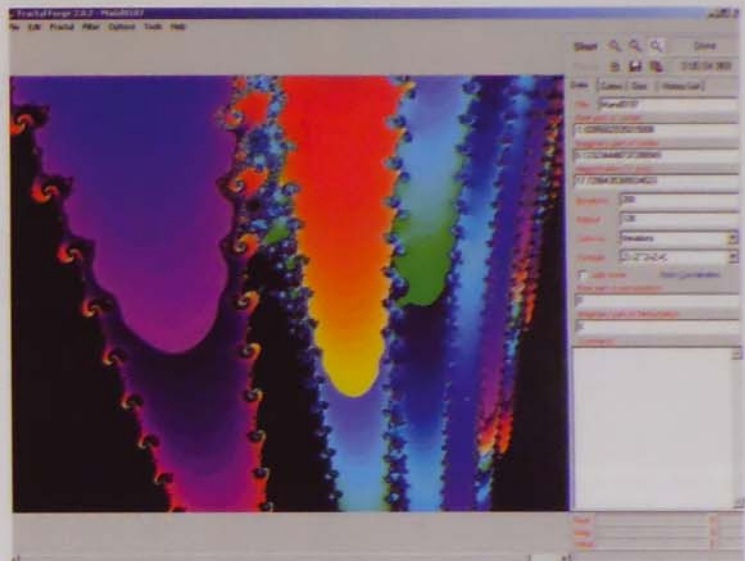

Előnézeti kép a Fractal Explorerben

részből – valós és képzetes részből – állnak, s nem számegelesen ábrázolhatók, mint a valós számok, hanem egy számsíkon. Meglepő módon a komplex számok között sok olyan kiinduló értéket találunk, amelyekkel akárhányszor végezzük is el ezeket az iménti műveletet, a sorozat tagjainak a nagysága 2-nél kisebb marad, a sorozat nem tart sem a 0-ba, sem a végtelenbe. Ezek a kiindulási értékek alkotják a jellegzetes alakú Mandelbrot-halmzat. Megjelenítésekor a legtöbb program feketére színezi a halmaz pontjait, a halmaz környékén lévő pontok viselkedését

Ez a halmaz a Newtonról elnevezett egyenletmegoldási módszerhez kapcsolódik. Annak az a lényege, hogy megoldásként kipróbálunk egy tetszőleges számot, és figyeljük, hogy az „mennyire nem jó”, majd ennek a tapasztalatnak a birtokában egy másik számmal kísérletezünk; ezt *iterációnak* nevezik a matematikusok. Már az ókori görögök is használták ezt a módszert egy szám gyökének a megkeresésére; s Newton korában a lényegesen nehezebb magasabb fokú egyenletek megoldására alkalmazták.

(Folytatás a 22. oldalon)

Egy kép a Fractal Fogle-ből

Mik azok a fraktálok?

Első pillantásra a fraktálok csupán a matematikusok látványos játékszereinek tűnnek, pedig ma már számtalan tudományterületen alkalmazzák őket. A fizikai valósághoz való lehetséges kapcsolódásukat James Yorke ötlete nyomán egy nagyon egyszerű flipperjátékon mutathatjuk be. A golyót a szokott módon, egy rugós kar hátrahúzásával és elengedésével indíthatjuk el. A pályán egyetlen akadály van, s azon a golyó vagy átjut, vagy visszagurul tőle. Mivel a rugó összenyomása (az energia) pénzbe kerül, a fel-

sággal kipróbálunk minden összenyomást. Meglepő módon azt kapjuk, hogy mondjuk, 49,45 százalékos és 49,65 százalékos összenyomás nem lövi át a golyót, de a kettő közé eső 49,5 százalékos igen. Úgy tűnik,

ONLINE

www.theory.org

www.mathjmiend.org/chaos/

www.chaffey.org/fractals/theory/

hogy a rendszer ezen a – szerencsére kis – szakaszon elvesztí a linearitását, sőt kaotikusan viselkedik. Rajzoljuk meg a 49 és 51 százalék közötti részben mért eredményeket és pedig úgy, hogy ennek a szakasznak megfelelően tegyünk egy két pötytyöt arra a pontjára, ahonnan átment a golyó, és egy pirosat arra, ahonnan nem. Az így kapott pontsorozat egydimenziós fraktál. A fraktálokat többek között a kaotikus viselkedésű rendszerek leírásához is felhasználják.

A hétköznapi életben szerencsére kevés rendszer viselkedik kaotikusan, illetve a kaotikus tartomány – mint az említett példában is – általában elhanyagolhatóan kicsi.

De vannak mindenkit érintő kaotikus rendszerek, például az időjárás: olyan sok tényezőtől függ, hogy lehetetlen az elfogadhatóan pontos hosszú távú előrejelzés. Ez nem jelenti azt, hogy a megfigyelőállomásokra, műholdakra stb. kö-

lőtt összeg mind kidobott pénz lenne, de tudomásul kell vennünk a korlátait. A fraktálok egyik tipikus jellemzője – és a számítógépes megjelenítés jól mutatja ezt –, hogy bonyolultságuknak nincs vége: az alakzatok nagyításával az apró részletek ugyanolyan összetetteké válnak, mint a nagyobb struktúrák. A valóságban ez csak bizonyos határok között van így („a bolhának nincs bolhája”), de igen sok helyen bukkanhatunk fraktálarakzatokra – például a növénylevelek erezetében, a hóhelyek szerkezetében, a karfiol virágában stb.

Ha van némi szerencsénk, talán pályázati ösztöndíjat nyerünk annak a kikísérletezésére, hogy melyik az a legkisebb energiájú rugóhellyel, ahonnan már 100 százalékos biztonsággal átlöhetünk minden golyót. Ehhez 49 és 51 százalék között ezrelékes pontos-

Egy ötödik gyökét megkereső iteráció Newton fraktáljának egy részlete (Fractal Extreme), kis képünkön a Mandelbrot-halmaz (Ultra Fractal)

(Folytatás a 21. oldalról)

Ezeknek azonban általában több megoldásuk is van, a kérdés az, hogy közülük melyiket találhatjuk meg ezzel a módszerrel. Az általános válasz erre az, hogy amelyikhez a legközelebb van a tetszőlegesen kiválasztott kezdőértékünk. John Hubbard amerikai matematikust azonban ez a válasz nem elégítette ki. Azt a határt szeretne volna pontosan megtalálni, amelynek az egyik oldaláról a próbálkozások mind az egyik megoldáshoz vezetnek, a másik oldaláról meg egy másik megoldáshoz. (Ismét határhelyzet, mint a flipperjátékban!) Ez a határ azonban nem létezik, mert a komplex számsíkban a tartományok határain egy fraktálstruktúra húzódik végig, ahogyan azt a 22. oldal bal felső sarkában lévő ábra mutatja, amely az 1. ötödik gyökének a megkeresésére használt Newton-módszer alapján adódik.

LÁSSUK A PROGRAMOKAT!

Az interneten jó néhány fraktárajzó programot találunk, többségük fizetős, de a szokásos módon egy, valamilyen szempontból korlátozott verziójuk is letölthető. A programokkal többféle fraktálsalád (Mandelbrot-, Julia-, Newton-féle stb.) különböző változatai jeleníthetők meg, beállíthatók a számítások jellemzői (az iterációk száma, a pontosság stb.) és a kép megjelenítésének a jellemzői: a színek, illetve a használt színskála. Van, amelyekkel animációkat is rögzíthetünk a fraktál megjelenítéséről. Egy-egy ilyen

program részletes bemutatása önmagában is kitöltené a cikket, ezért csak a legfontosabb jellemzőiket említjük meg.

Fractal Explorer

A Kijevben élő Sirotnitsky Arthur és Olga Fedorenko ingyenes programja. További jó tulajdonsága, hogy nem piszkálja a regisztrációs adatbázist, nem kell telepíteni, kicsomagolás után azonnal futtatható. Sokféle fraktáltípust, például háromdimenziós menziókat is ki tud számítani és megjeleníteni, sőt elvileg a felhasználó is adhat meg új formulát, az ahhoz szükséges ábrák azonban hiányoznak a csomagból. Nagy előnye, hogy a fraktáltípust kiválasztása közben előnézeti képet mutat. Tág határok között állíthatjuk be a kép méretét, noha a 2048x2048 képpontos vagy ennél nagyobb képeket csak BMP-állományba menthetjük el, JPG-be nem. Változtatható a színpaletta, a fraktál megjelenítéséről AVI formátumú animációt rögzíthetünk. Egyetlen fogyatéka van: nincs hozzá súgó, pedig tekintve a funkciók gazdagságát, nagyon elkelne. S ez annál érthetlenebb, mivel a formulaszerkesztő használatáról – ahhoz még le kell tölteni a szükséges állományokat – egy HTML-állományban részletes ismertetőt kapunk.

A Fractal Explorer aktuális, 2.01-es változatát a www.electasy.com/Fractal-Explorer/index.html oldalról tölthetjük le.

Fractal Forge

Uberto Barbini szintén ingyenes programja Mandelbrot- és Julia-halmazok kirajzolására. Tizenkétféle kifejezés alapján számolja a halmazokat a jóval kevesebb funkció és a súgó jóvoltából lényegesen egyszerűbben kezelhető, mint a Fractal Explorer. A képernyőkép mérete legfeljebb 1600x1200 képpont lehet, de a poszter funkcióval az ábra képernyő méretű lapokra bontható, s ha azokat egyenként kinyomtatjuk, jóval nagyobb képet is összeállíthatunk belőlük. A posztert PNG, JPG és bitképes formátumban készíthetjük el. Folyamatosan változtathatjuk a színeket, és animációként rögzíthető a fraktál nagyítása, kicsinyítése.

A Fractal Forge sem bántja a regisztrációs adatbázist, a program legutolsó, 2.8.2-es változata a www.fractovia.org/uberto/ webcímről tölthető le.

Fractal Extreme

A Cygnus Software 15 napig használható programja, bár a kipróbálásra szánt idő lejártá után is működik. Tizenkilencféle fraktálkép – főleg Mandelbrot- és Newton-féle változatok – megjelenítésére képes, a képernyőn maximum 1024x768 képpontos felbontásban. Szépek és könnyen beállíthatók a színei, látványos a nagyítás funkció, mert a többi program csak átrajzolja a képet, a Fractal Extreme a fényképezőgépek gumioptikája révén ismerős nagyítást tud. A kipróbálásra szánt (trial) változathoz nem lehet nyomtatni – pontosabban lehet, csak a regisztrációra felszólító udvarias hangvételű szöveg nyomódik az oldal közepére –, de a poszter funkcióval itt is nagyméretű képet menthetünk bitképes állományba, s azt azután egy grafikus programmal kinyomtathatjuk.

Az iterációról és a látványos nagyításról animáció készíthető, de az nem AVI formátumban mentődik el, mint a korábban említett két programban, hanem csak egy vele együtt telepíthető lejátszó által ismert formátumba. Egyszerűen kezelhető program, bár a 19 fraktáltípus kicsit kevés, és a fizetős változatba sem ír-

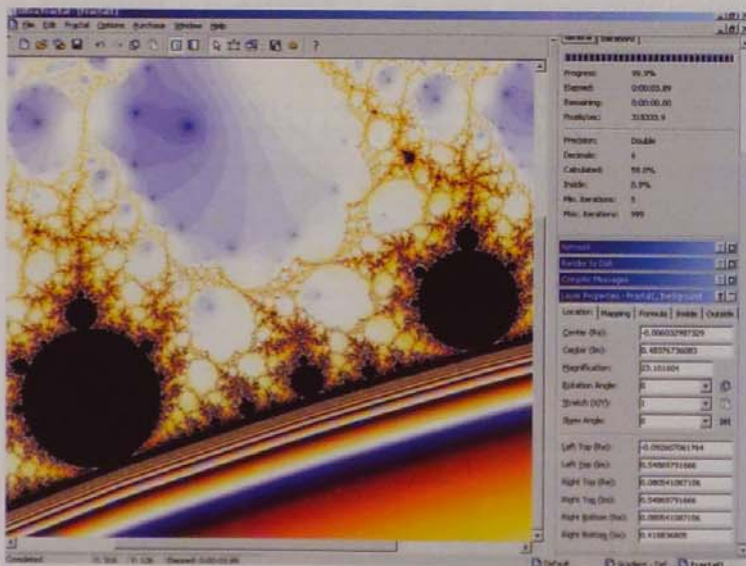
zásához is igyekszik segítséget adni. A színkezelés és a részletek megjelenítése szempontjából kétségtelenül felülmúlja valamennyi, általunk kipróbált programot. A formulákat és a színpalettákat önálló állományokban tárolja, igaz, az utóbbiból a próbaváltozathoz csak néhányat kapunk.

Az internetről új formulákat tölthetünk hozzá, s kellő felkészültséggel magunk is írhatunk újakat. A program leírása megvan Windows sűgóállományként és PDF-állományban is. Ez utóbbinak a kinyomtatásával egy 255 oldalas kézikönyvhöz jutunk, s az nemcsak a program parancsait magyarázza el, hanem a kapcsolódó alapfogalmakat: a számítási pontosságot, színezési algoritmusokat stb. A próbaváltozathoz a képeket csak képernyőmásolással nyerhetjük ki, mert az állományba kimentett képekre ráírja az „Evaluation copy” feliratot.

A csomagnak része az Ultra Fractal Server nevű alkalmazás, amellyel a hálózaton keresztül más gép számítási kapacitására támaszkodhatunk, ha túl sokáig tartana egy-egy kép kiszámítása.

A program próbaváltozata letölthető a www.ultrafractal.com/ webhelyről.

Sajnos sok félbehagyott fraktárajzó programot is találunk az interneten. A Fractin a PC-re készült első ingyenes programok közé tartozott, s első változatai még a DOS operációs rendszeren futottak. Van windowsos változata is, a

Az Ultra Fractal színei

hatjuk be saját képleteinket, csupán a Cygnustól beszerezhető beépülő modulokkal (plug-ins) bővíthetjük a fraktál-választékot.

A Fractal Extreme 1.902 próbaváltozata a www.cygnus-software.com/ weboldalon tölthető le.

Ultra Fractal

Fizetős program, a legfrissebb, 3.05-ös változat 59 dollárba kerül. Nagyon sokféle fraktáltípust ismer – ebben csak a Fractal Explorer tesz túl rajta – és ez is ad előnézeti képet a különféle típusokról. Leírása szerint művészi alkotások létreho-

Winfract de az általunk talált „legfrissebb” változat 1993-ból való; sok formulát ismer, de csak 256 szín megjelenítésére alkalmas.

A ChaosPro egyszerűen kezelhető, és tavaly készült el a 3.1-es változata. Mivel sokszor nem a várakozásoknak megfelelően működik, azért nem vettük fel a bemutatott programok közé.

CSÓRIÁN SÁNDOR

Azoknak, akiket mélyebben érdekel a téma

A. K. Dewdney: Észjáték, Tudomány 1985. október

A. K. Dewdney: Számítógépes észjáték, Tudomány 1988. január

A. K. Dewdney: Számítógépes észjáték, Tudomány 1989. április

Hartmut Jürgens, Heinz-Otto Peitgen, Dietmar Saupe: A fraktálok nyelve, Tudomány 1990. október

James Gleick: Káosz. Egy új tudomány születése. Göncöl Kiadó, 2004

KLIKK Ha többet akar tudni

www.fractalwelt.de/
www.wackernell.de/fractal.html

FÓKUSZ, a hét témája

A modern iroda

Két évtizede ki gondolta volna, hogy az irodában központi hely jut majd a számítógépnek? Az írógép, telefon, boríték, vastag katalógusok, dossziék lassan átalakulnak, s lassan átalakul velük az irodai munka is

A British Council for Office 2004-es jelentése szerint az irodák a jövőben a következőképpen alakulnak majd át: a formatervezés egyre inkább az emberi igényeket állítja előtérbe. A rugalmas munkastílushoz rugalmas térkialakítás kerül. Az információtechnológiák egyre fontosabbá válnak. A technológiák egyre jobban elébe mennek a felhasználók igényeinek, megszűnik a régebbi alkalmazkodási kényszer. A vezetőknek is ehhez kell igazodniuk: gyorsan változó, ötletorientált környezettel és egyre mobilabb munkaerővel kell számolniuk. Né majd a szabad foglalkozású, projekteken dolgozó szellemi dolgozók száma. A regionális fejlesztési irodák egyre inkább a fenntartható fejlődést szorgalmazzák, s ez hat az irodapiacra is. Az üzletvitelben a gépkocsi a következő évtizedekben is lényeges marad, s valamiképpen az iroda részévé válik. (Már ma is vannak olyan autók, amelyek teljes irodának vannak berendezve.) Az energiaköltségek szerepe növekedni fog.

A gépesített iroda az 50-es években

kezdettt terjedni. Egy évtizeddel később megjelentek az irodákban a nagyszámítógépek termináljai, ezeken már az irodákban is lehetett dolgozni. (Magyarországban mindez egy kicsit később történt.)

A rugalmas munkastílus elterjedéséhez szükség volt az internetre. (Vagy az internet tette lehetővé ennek a munkastílusnak a gyors terjedését.) A kutatások szerint a dolgozók nem csekély része ma-

ga szeretné beosztani az idejét, és ez a mai eszközökkel már lehetséges is. A nyitott rendszerű irodák az utóbbi két évti-

zedben hódítanak: egy nagy teremben ülnek a dolgozók, legfeljebb paravánokkal elválasztott munkahelyeken. Ez technikailag előnyös, hiszen sokkal egyszerűbb az eszközök elhelyezése, sok közös eszközből (például hálózati nyomtatóból) kevesebb is elég. Ugyanakkora alapterületen legalább másfélszer annyi ember fér el, és azt mondják, jobb az információáramlás, meg ez a fajta rendszer az egyenlőség érzetét kelti. Elmélyült munkához talán nem a legjobb, és a vállalat információbiztonsága is könnyebben sérülhet.

A mobil iroda már lassan fél évszázada megjelent – azaz, hogy Svédországban megjelent az első mobiltelefon. Ez több száz kilogramm volt, ezért külön autó kellett a szállításához. A mobil iroda valószínűleg manapság válik valósággá, azzal hogy a vezeték nélküli hálózatok széles körben hozzáférhetőek. 1999 és 2002 között háromszorosára nőtt azoknak a száma, akik távolról dolgoztak a munkahelyi hálózatba, s ez a WiFi-nek is köszönhető. A papírintes iroda fogalma a 70-es években bukant fel – érdekes módon ép-

pen a nyomtatókat gyártó cégek dobták be a köztudatba. A dokumentumkezelés, a dokumentumok elektronikus kezelése

vagy az elektronikus levelezés működik, az irodák papírfogyasztása húsz év alatt mégis 40 százalékkal lett nagyobb! Ez a trend azóta is töretlen, az irodák hihetetlen mennyiségű papírt fogyasztanak.

Noha a modern irodákban a technika óriási szerephez jut mind minőségben, mind mennyiségben, nem lehet elfelejtetni, hogy az „automatizált” iroda is csak azt jelenti, hogy az ott dolgozók munkáját könnyítő eszközöket, eljárásokat használunk. Egy iroda működése vagy nem működése végső soron az ott dolgozókon múlik, minden fejlesztésnek erre tekintettel kell lennie.

KLJKK Ha többet akar tudni

www.britishcouncil.org
www.papercom.org

Az Oki – mint legfőképpen a nyomtatással foglalkozó cég – is készített felmérést arról, hogy milyen lesz a jövő irodája – mert a nyomtatói ott is üzemelni fognak. Az az iroda, amely a szemük előtt lebeg, valószínűleg túl fog terjedni az épületen is, mivel a vezeték nélküli hálózatok jóvoltából a munkahelyek rugalmasan helyezhetők el. A felhasználói profilt majd nemcsak a munkaállomás (az informatikai környezet) tudja felvenni, hanem az iroda többi része is, például a világítás, a hőmérséklet. (Ez persze ma is megvan: ki-ki hurcolja magával kis virágját, kánalát, bögréjét...) A vezeték nélküli hálózatok révén könnyebben, kötöttség nélkül

lehet ad hoc összejöveteleket tartani: ki-ki hozza a noteszgépet, és bárhol leülhet. Bevált eljárások kis- és közepes vállalkozásoknak:

> szemléljük kritikusan a munkahelyünket. Érdemes időről időre áttekinteni, hogy a berendezés (az eszközök, az elrendezés) megfelel-e a végzett munkának.

> a munkatársak nagyra tartják, ha nincsenek helyhez kötve. A WiFi-hálózat és a vezeték nélküli telefon jó légkört teremt, és még hatékony is.

Oki-tippek

> ne legyünk sznobok, ne bátyázzuk körbe státuszszimbólumokkal magunkat: nem biztos, hogy az iroda méretével kell jelezniünk nagyságunkat. Felmérések szerint egy-egy irányító átlagosan két órát tölt naponta az íróasztalánál – érdemes a pénzt inkább a találkozásokra költeni. Annak a helyszíne lehet a tárgyaló, s lehet a dolgozó noteszgépe is – a feladattól függ, hogy mikor melyik. Ma sűrűn előfordul, hogy a főnök kapja a legjobb monitort – holott ő dolgozik a legkeveseb-

bet monitor előtt, és rendszerint ő kapja a legújabb nyomtatót is – éppen az, aki a legkevesebbet nyomtat.

> a kommunikációban az új technológiák mellett (fax, e-mail, internetes honlap) a telefon is fontos.

> a látványos kommunikációs csatornák használata felüdüléssel járhat: a színes nyomtatott anyagok, a flipchart vagy a videokonferencia mind változatosságot hoz.

> személyre szabott irodában, munkahelyen szívesebben dolgozik az ember: kép a falon, kis bonsai az asztalon vagy egy óriáspálma a sarokban – mind előmozdítja a kreativitást.

Költséges kellékek

A nyomtatók egyre olcsóbbak lesznek, de miből élnek mégis a gyártók?

A nyomtatók árának csökkenését nem követte a kellékanyagok ár-csökkenése, így a nyomtatási költségek egyre inkább a kellékanyagok költségétől függ.

A lézernyomtatóknál – a technológiából adódóan – könnyebb a költségszámítás. A gyártók megadják, hogy 5 százalékos fedettség mellett hány oldalt tudunk nyomtatni egy kazettányi festékporrall. Ez a szám persze csak az egyes kategóriák összehasonlítására jó, mivel ha nagyméretű betűkkel nyomtatunk vagy ábra is van az oldalon, akkor jóval nagyobb lehet a fedettség, mint 5 százalék.

NEM MINDEGY, MI VAN BENNE

Sok cég foglalkozik a tonerek újratöltésével. A beépített fényhenger általában kibír még egy ciklust, problémát a festékporko okozhat; az újratöltők ugyanis általában nem kémiai úton, növesztéssel előállított, hanem mechanikus zúzással porított festékpórt töltenek a kazettába. A növesztés-

sel készült toner szemcséi közel gömb alakúak, a pormak kicsi a belső sűrűsége. A szabálytalan alakú zúzott szemcsék viszont könnyen összetapadnak. Az újratöltött vagy márkaidégen kazetta miatt meghibásodott nyomtatóra nem érvényes a garancia. A nyomtató processzora felismeri a kazettát és rögzíti a használatát, a szervizben ezt le tudják kérdezni, vagyis hiába tesszük vissza az eredeti kazettát az elromlott nyomtatóba.

A tintasugaras nyomtatók kellékköltség-számítása ennél bonyolultabb. Mindhárom nagy gyártó (Canon, Epson, HP) eltérő technológiát alkalmaz. Az Epson piezozefei mechanikus rezgéssel juttatják a festékcseppeket a papírra, a tintapatron és a fej külön cserélhető. A fej élettartama ugyan hosszú, de meglehetősen drága, sok esetben jobban megéri új nyomtatót venni, mint kicserélni a tönkrement fejet. A fej nagyon érzékeny a tinta minőségére; az utántöltött vagy nem eredeti Epson-fejet szerencsés esetben csak gyakrabban

kell tisztogatni – ez a művelet pedig jócskán fogyasztja a tintát – rosszabb esetben el is tömheti a fűvőkákat.

A HP és a Canon úgynevezett hőforralásos technológiát alkalmaz, vagyis a tinta felhevítésekor keletkező gőzbuborék lövi ki a tintacseppeket a papírra. A forró gőz koptatja a fűvőkákat, a fejek élettartama rövidebb, mint a piezozefeké. A HP a legtöbb tintasugaras nyomtatójánál egybeépíti a tintakazettát és a fejet, vagyis a patron cseréjekor fejet is cserélünk. Ez drágítja a patron, viszont nem kell aggódnunk, hogy a kopott fűvőkák miatt gyenge minőségű nyomtatásokat kapunk. A Canon nyomtatóknál külön cserélhető a fej és a patron, így a három cég közül a Canon nyomtatópatronjai a legolcsóbbak.

A NYOMTATÓ EMLÉKSZIK

A HP és a Canon tintasugaras nyomtatók azonosítják a tintapatronokat, és bár idegen patronnal is dolgoznak, „feljegyzik” a használatukat. A HP nyomtatók meg is je-

lik a használatba vett patron, így az újratöltött HP-patron is felismerik.

Aki spórolni akar a kellékköltséggel, az eredeti helyett választhat kompatibilis, utángyártott tintapatron, vagy a megfelelő boltban utántöltheti a kiürült patronját, kazettáját. Ezekről persze nem várható ugyanaz a minőség, mint az eredeti kellékanyagoktól. A legrosszabb eset, ha hamisított kelléket sikerül beszereznünk, amely megszólalásig hasonlít az eredetire, hogy megtéveszse a vásárlót. Ha eredetinek vélt kellékekkel probléma van – már csak a hamisítók ellen fellépés miatt is –, érdemes az adott cég hivatalos partnereire fordulni.

CSÓRIAN SANDOR

KLIKK Ha többet akar tudni

www.canon.hu
http://welcome.hp.com/country/hu/hu/prodserve/options_supplies.html
<http://www.epson.hu/product/consmb/index.htm>

Ennyi elég az IT biztonsághoz?

Ugye **NEM!**

Kell még:

- teljeskörű IT biztonsági megoldások
- kiemelkedő problémamegoldó képesség
- megbízható informatikai vállalkozás
- több éves szakmai tapasztalat
- jól képzett szervizmunkatársak
- mérnöki tanácsadó szolgálat
- mindig elérhető segítség
- gyári minősítésű, gyors szerviz
- rendszerintegrációs háttér

szinvanet
 Alapítva 1988

Szinva Net Informatikai Kft.

3518 Miskolc, Erenyő u. 1.

Tel.: 46/533-033 ▪ Fax: 46/401-819

E-mail: miskolc@szinvanet.hu ▪ www.szinvanet.hu

Vezeték nélkül

A mai irodákban fontos helyet foglalnak el a számítógépek és a nyomtatók, másolók, lapolvasók. Ahol két gép van, ott már illik őket valamiképpen összekapcsolni, és persze már egy gépnek is ki kell jutnia az internetre, hogy legalábbis levelezni lehessen rajta.

A Szinva Net Kft. sok irodát szerelt már fel számítógépekkel, számítógép-hálózatokkal. Milyen megoldásokat érdemes ma alkalmazni. Népszerű-e a vezeték nélküli hálózatok és mennyire használhatók. Erről beszélgettünk Molnár Zoltánnal, a Szinva Net Kft. rendszermérnökével, akinek két hálózat telepítése között csíptünk el.

- Miért döntenek a vevők a vezeték nélküli hálózat mellett?

- Az irodai, munkahelyi hálózatok kiépítésére, bővítésére folyamatos az igény. Ha valaki egy olyan hálózatot szeretne, amelyben csak hagyományos Ethernet végpontok vannak - ezen 100 megabájtos hálózat és kábelezés értendő -, akkor választható lehetőségként mindig felvetjük a vezeték nélküli megoldást is. Mondanom sem kell, hogy sok előnye van a kábelezett megoldással szemben, és ezek a leggyakoribb irodákban meglehetősen nagy előnyök. Kihasználhatók a nagy terek, mert a bútoroknak nem kell feltéle-

nül a fali csatlakozók környékén lenniük. A tér esztétikusabb lesz, mert nem kígyóznak benne össze-vissza lengő kábelek. A kábelek vezetése sem csúfítja el a teret; nincs kábelcsatorna, megfaragott álpadló, álmennyezet.

- Mit tartanak hátrányának?

- A vezeték nélküli hálózatok egyik tényleges hátránya a kábelezettel szemben a kisebb adatátviteli sebesség. De irodai környezetben elég a vezeték nélküli megoldások által kínált másodpercenként 11, illetve 56 megabájtos átvitel is. Mert mire használják a hálózatot? Levelezésre, internetezésre, megosztott, s többnyire emberi léptékű állományok megnyitására és nyomtatására. Ez az átviteli sebesség ilyen célokra tökéletesen megfelel. Ma már elérhetők a 108 megabájtos átviteli sebességű eszközök is.

A másik hátrány, amire rákérdeznek a leendő felhasználók, az az információbiztonsága. A jelek mindenfelé terjednek, nem állnak meg az iroda falainál. Ezt a sajátosságot azonban a rendszer megfelelő beállításával kitűnően lehet kezelni, a módszerek már ki vannak találva, használatuk ugyanolyan biztonságos, mint a

vezetékes megoldásoké. Egyrészt titkosítjuk az adatsomagokat, másrészt szűrjük a hálózatban a MAC-címeket, vagyis a beállítások között felsoroljuk, hogy mely azonosítójú hálózati kártyák léphetnek kapcsolatba a hálózattal; emiatt idegen nem csatlakozhat a hálózatra.

- Van valami tapasztalat arra - a rendezettebb környezetet kivül -, vajon mi indítja a felhasználókat arra, hogy irodájukat vezeték nélkül hálóztsák be?

- Azt gyanítom, hogy a vezeték nélküli hálózatok terjedését leginkább a noteszgépek egyre gyakoribb használata segíti. Mind többen használnak noteszgépet, és annak éppen a lényege vész el, ha egy dróttal a falhoz kötjük. Ahol több noteszgépet használnak, ott még a meglévő, kábelezett hálózatot is kiegészítik vezeték nélküli résszel. A másik hajtóerő: egy

néhány gépes kis iroda nem szánná rá magát arra, hogy kábeleket húzzon ki, inkább csak egy gépen interneteznek, leveleznek a munkatársak; a vezeték nélküli megoldás viszont egyszerű, érintetlenül hagyja a megszokott külső környezetet, és ily módon a noteszgép könnyen használható. A kisebb irodák nagyon kedvelik a WLAN-megoldásokat. Az ugyanis kelően rugalmas; kábelezéskor előre ki kell építeni a tervezett bővítéshez szükséges végpontokat is; azok azután sokáig kihasználatlanul maradnak, egy idő után meg már kevésnek bizonyulnak. Ha a cég költözik, a kábelezést nem viheti magával. A kisebb irodáknak rugalmas megoldásra van szükségük: olyanra, amelyet könnyen bővíthetnek, és mindenestül magukkal is vihetik, ha máshová költöznek. A nagyobb irodák pedig azért kedvelik, mert a noteszgépekkel bárhol össze lehet ülni, lévén mindenhol elérhető a hálózat. A feladatokhoz való igazítás is egyszerűbb: ha egy feladatra kell még néhány új munkahely, akkor azok pillanatok alatt felállíthatók.

KLICK Ha többet akar tudni

www.szinvanet.hu
www.wireless.com

A világ - kábelrengeteg nélkül

Tippek, trükkök WLAN használatára

Napjaink korszerű technológiája, a mindinkább teret nyerő vezeték nélküli LAN megoldásokra épülő rendszerek, alkalmazások - ismertebb nevén WLAN - használata révén mobillabbá, rugalmasabbá tehetjük életünket. Persze meg kell jegyezni, hogy a vezeték nélküli rendszerek teljes egészében nem váltják ki a vezetékes hálózatokat, viszont gyors telepíthetőségük, valamint bármikor áthelyezhetőségük előnye busásan kárpótol a vezetékes megoldásokkal szemben meglévő sávszélességbeli különbségért.

A WLAN technológiára épülő rendszerelemek sokasága az egyszerű, vezeték nélküli printszervertől akár a vezeték nélküli IP-kameráig terjedhet, de a megoldáshoz tartoznak a bluetooth-szal, kamerával vagy akár GPS-szel felszerelt PDA-k (kézszámítógépek), notebookok, okostelefonok és egyéb kiegészítők, például pendrive-ok. Egy megfelelő gondossággal megtervezett rendszerre támaszkodva időt takaríthatunk meg,

feladatainkat gyorsabban, hatékonyabban végezhetjük, de mindez akár a piaci megjelenésünket is kedvezően befolyásolhatja.

A WLAN rendszerek alkalmazási lehetőségeinek szinte tényleg csak gondolatunk szab határt, mivel a jelenleg rendelkezésünkre álló technológia, illetve az egyéb fejlesztések révén jelentősen kitágult ezeknek a berendezéseknek a felhasználási köre. A WLAN megoldások alkalmasak egy kis-, közepes- vagy egy nagyvállalat számítógép-hálózatának, adatátviteli feladatainak ellátására, de akár az otthonunk „kábelmentesítésére” is, hiszen megszabadulhatunk a telefon, internet és kábeltevé miatt kigyózó drótkötegektől.

A rendszer elemei eredményesen használhatók például az éttermi rendelés és fizetés meggyorsítására, szállodavendégek, konferenciaközpontról mobil felhasználóinak kiszolgálására, vagy éppen logisztikai bázisok ellátására. Ne feledkezzünk meg a kormányzatról sem, hiszen ezen

eszközök alkalmazásával az egészségügyben naprakész, korszerű, a gyógyítást és a gyógyítók munkáját ténylegesen segítő rendszerek épülhetnek ki, amellyel növelni lehetne az egészségügyi ellátás színvonalát - mindannyiunk melegegészségére.

De nézzünk egy konkrét példát is a technológia felhasználására: tétélezük fel, hogy egy vállalat a számítógépes- és telefonhálózatának fejlesztését, ezáltal dolgozóinak mobilitását tűzte ki célul. Ez a cég kiválóan kihasználhatja a WLAN hálózatokban rejlő lehetőségeket, amennyiben például access pointokból álló hálózatot létesít irodaházában. Így a cég adatainak bárhonnani mobil elérése mellett, amely a dolgozók kezében tartott PDA-kon vagy notebookokon történik, lehetőséget kap arra is, hogy a hálózat elemeit felhasználva - egy DECT rendszer kiépítését megtakarítva, vezeték nélküli IP-telefonok segítségével - máris működjön használható mobil telefonhálózat, amely a meglévő telefonközpontozhoz is il-

lesztható, de akár tisztán IP alapú megoldásként is megvalósítható.

A Trendex Holding Rt. a fenti példában vázolt rendszerek, azaz a vezeték nélküli technológia kínálta előnyök kihasználásában, az egyedi megoldások megvalósításában kíván meghatározó szerepet betölteni a magyarországi informatikai piacon.

1116 Budapest, Barázda u. 38.

Tel.: 463-7000

www.trendex.hu

AJÁNLOTT RENDSZERELEMELK:

X-Trend notebook: 210 000 Ft-tól
Mitac Mio PDA bluetooth-szal: 67 000 Ft-tól
Anextek PDA telefon: 130 000 Ft-tól
Proxim AP-600 professionalis access point: 78 000 Ft-tól
Belkin wireless ADSL router: 12 900 Ft-tól
Belkin wireless PCI/PCMCIA kártyák: 7500 Ft-tól
Axis vezeték nélküli IP-kamera: 90 000 Ft-tól
Zyxel vezeték nélküli IP-telefon: 70 000 Ft-tól

Alternatív kommunikációs megoldás

A Pannon MobiTrend felválthatja a cégek vezeték telefonhálózatát; a vállalatok kommunikációjának 94 százaléka mobillá válhat általa, mert a faxon és az interneten kívül mindent egyesít. Ez utóbbi kettőre a Pannon Mobil Asszisztens adhat megoldást: a faxolás, az internetezés és az elektronikus levelezés is a GSM-hálózaton keresztül folyhat, s így teljes egészében vezeték nélküli hálózat alakítható ki. A MobiTrend ötvözi a GSM-szolgáltatásokat a vezeték telefonok megszokott szolgáltatásaival: nincs szükség vezeték mellékekre, alközpontokra, a cég dolgozói viszont mobilmellékeken mégis bármikor elérhetők. Ebbe a körbe nem a vállalkozáshoz tartozó – netán más hálózatban levő – gyakran hívott telefonszámok, „virtuális csoporttagok” is bevonhatók. Ezeket a számokat is el lehet érni rövid hívószámmal, a hívásuk üzenetnek minősül és a vállalkozás fizet értük.

Már több mint 6000 hazai cég rendelte meg a Pannon MobiTrendet – tudtuk meg König Róberttől, a Pannon GSM Üzleti Divíziójának vezérigazgató-helyettesétől. A Pannon GSM 2003. január 20. óta kínálja ezt a szolgáltatását

A szolgáltatáshoz a beállításokat a vállalat által kijelölt és feljogosított személy internetes adminisztrációs felületen végezheti el, illetve követheti nyomon – kisebb cégekben általában a cégvezető. A jogosultságokról és a szolgáltatás biztonságáról a Pannon GSM felhasználónévvel és jelszóval gondoskodik, s azokat a szerződés megkötésekor kapják az ügyfelek.

Konfigurálás után már nincs további teendő a rendszerrel, még akkor sem, ha a cég elköltözik, mert nem kell kábeleket és alközpontot áttelepíteni. A rendszer önállóan elkülöníti az alkalmazottak üzleti és magáncélú hívásait – felhasználónként beállítható ugyanis, hogy milyen számok mikor hívhatók magán-, illetve cégszámlára.

A MobiTrend révén előre tervezhetők a telefonköltiségek, a cégvezetők korlátozhatják ennek vagy annak a mobiltelefonnak a használatát és tetszés szerint szabályozhatják a kimenő hívásokat. Idősávokat is megjelölhetnek a munkaidős és a magánhívásokra.

A MobiTrend előfizetések – az alkalmazottak telefonálási szokásainak megfelelően – különböző csoportokba (ügylettípusokba) sorolhatók. Mindig a cég vezetői döntenek el, hogy a cégen belül kit milyen ügyféltípusba sorolnak: van, aki teljes jogosultsággal bármikor bárhová telefonálhat, és vannak olyan ügyfelek is, akik csak belső mellékeket tárcsázhatnak a cég számlájára, a többi hívás a magánszámlájukat terheli. Ahhoz, hogy ez az időszak vagy előhívó alapú elkülönítés életbe lépjen, a magánelőfizetőnek a vállalkozástól

független szerződést kell kötniük a Pannon GSM-mel. Ezt a magánszámlát a Pannon GSM teljesen elkülönítve kezeli és a dolgozó nevére, címére postázza.

A vállalatok jó véleményrel vannak a MobiTrendről, nagyra értékelik, hogy webes felületen keresztül minden kézben tartható, bár ez a lehetőség még nincs teljesen kihasználva, mivel a kisebb cégekben a cégvezetőre hárul ez a nem kevés időt felemésztő feladat. A MobiTrend külföldi elérhetősége még nincs megoldva.

A MobiTrend árban felveheti a versenyt a vonalas szolgáltatásokkal, mivel a munkatársakat ingyenesen lehet hívni, egy kiválasztott vezeték vonal hívása pedig nettó 8,80 forint – másodperc alapon számlázva. A havidíj előfizetésenként nettó 1190 forint (bruttó 1488 forint). A szerződést aláíró cégek átlagosan 20 százaléki költséget takaríthatnak meg.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: MAKK ÁTILKA

A Pannon MobiTrend fejlesztői

Cleware Informatika
Rendszerfejlesztő Kft.
Amdocs
Grepton Informatikai Kft.
Nokia Magyarország Kft.
McCannErickson

DÖNTÉSHOZÓKNAK

SAKMAI
PARTNERÜNK

MEGHÍVÓ

A CW-Számítástechnika informatikai és üzleti hetilap és a PC WORLD magazin
2004. november 9-én, kedden

Mobile content and business solutions

Professzionális eszközök, professzionális szolgáltatások

címmel szakmai napot rendez, amelyre ezúton tisztelettel meghívjuk Önt és Kollégáit.

Az egész napos rendezvény során szakértők a telekommunikációs és informatikai rendszerek integrálásából kialakított megoldásokat mutatnak be. Külön kiemelten foglalkozunk a mobil fizetési lehetőségekkel és ezek biztonságával.

A rendezvény helyszíne:

E. C. E. City Center – Corner Rendezvényközpont, 1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 12.

Tervezett témáink:

- Mobil adatátviteli technológiák hasznosítása (GSM, SMS, WAP, GPRS, TETRA)
- Üzleti megoldások a mobil tartalomszolgáltatásban
- SMS alapú üzleti szolgáltatások a vállalati és közigazgatási szférában
- E-tartalom mobilkészülökön (tábla PC, notebook, palm, telefon)
- Mobil bankolás (m-banking) és a mobil fizetés (m-payment), illetve az m-commerce
- Mobil iroda, mobil eszközök vezeték nélküli hálózatok
- Mobil szolgáltatások és vezeték nélküli szolgáltatások együttes alkalmazásának előnyei

A rendezvény ideje alatt a kiállítóteremben szakmai konzultációra nyújtunk lehetőség előadóinkkal.
Jelentkezési lap és naprakész információk a részletes programról a www.cio.hu weboldalon.

MÉDIAPARTNEREINK A

INFORMÁCIÓ és társadalom

Abcug tévé

Németországban a rádió- és televíziódíjak emelése azokra a számítógép-tulajdonosokra is hatással lesz majd, akiknek internetkapcsolatuk van. 2007 januárjától akkor is fizetniük kell a tévédíjat, ha nincs se rádiójuk se televíziójuk. Sőt az sem számít, hogy a fogyasztónak van-e tévétunerkártyája a számítógépben. Az intézkedés mindenképp a munkahelyeket érinti, mivel 2007-ig valószínűleg mindegyiknek lesz majd internetsatlakozása.

(Frankfurter Allgemeine Zeitung)

Játékos Kína

Az Electronic Arts játékefejlesztő stúdiót hoz létre Kínában. Az új leányvállalat 500 alkalmazottal dolgozik majd, és az ázsiai masszív elektronikus játékkeresletet igyekszik kiszolgálni. Az EA egyre inkább az online játékok felé fordul, hogy ezzel is csökkentse a Kínában elterjedt szoftverlopásokat. Pillanatnyilag Dél-Koreában fejlesztik a legtöbb online játékot, de néhány éven belül Kína átveheti a vezetést ezen a téren.

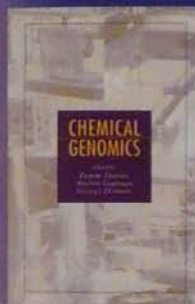
(BBC News)

Perek Európában is

Amerika után a zeneipar Nagy-Britanniában is megindította offenzíváját a lopott zeneszámok cserélői ellen. Hamarosan 28 pert indítanak a szigetországban a p2p állományfeltöltők ellen. Jay Berman, a felperes International Federation of the Phonographic Industry elnöke nem kételkedik abban, hogy az intézkedés nagy vihart kavart. „Ez nem népszerűségi verseny,” – mondta. Hozzátette: nem akarnak gyerekeket perelni, de ha a legrosszabb fájlkiszűrés között kiskorúak is lesznek, nem fognak meghatódni.

(Financial Times)

Kémia, bioinformatika

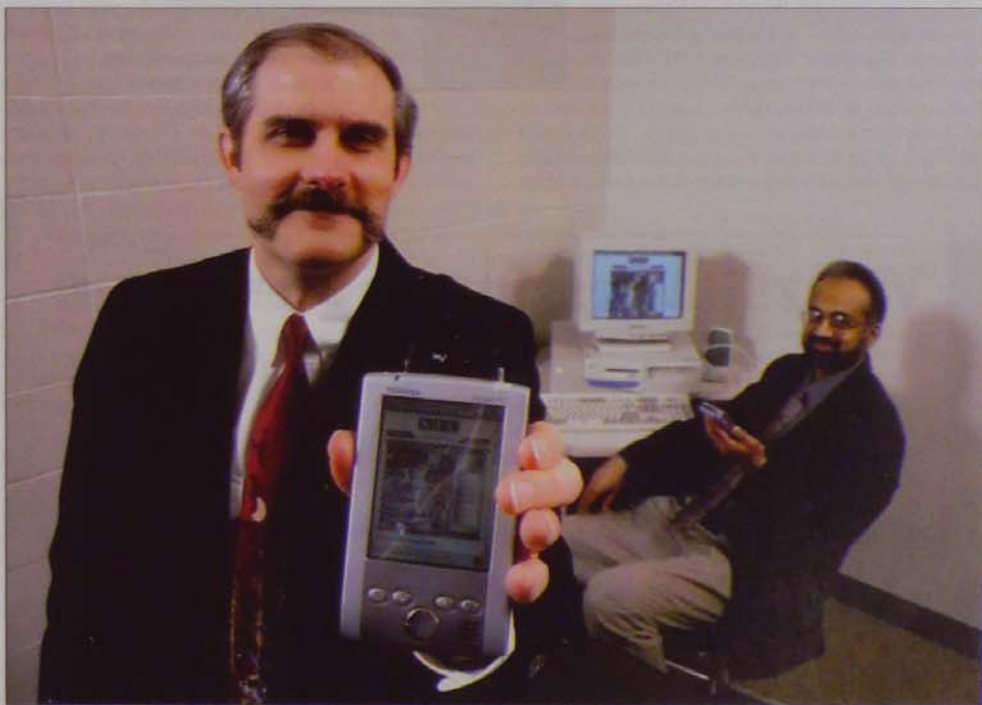
A humán genom szekvenciájának megfejtésével új lehetőségek nyílnak a felfedező gyógyszerkutatás előtt. A nagyszámú azonosításra váró gén, illetve az általa kódolt fehérje célpontul szolgálhat a gyógyszer-molekuláknak. Mindez a korábbinál hatékonyabb terápiás módszerek felfedezésének ígérését hordozza, beleértve az eddig nem orvosolható betegségek gyógyításának lehetőségét. A kémiai genomika olyan új kutatási irány, amely a gyógyszerkutatás korai fázisában egyidejűleg ad információt hatásos, új vegyületekről, és a hatás kifejtésében részt vevő fehérjékről vagy egyéb biopolimer molekulákról. A kémiai genomika a genom, illetve proteoma tanulmányozását kisméretű kémiai vegyületekkel fehérje vagy sejtszinten valószínűleg meg közvetlenül a fehérjékkel való kölcsönhatás révén.

A kémiai vegyületek segítségével egy lépésben meghatározható a gyógyszerkutatás számára fontos célfehérje, illetve annak fiziológiai funkciója, és ennek a kölcsönhatásnak eredményeként a kémiai vegyületet egyúttal gyógyszerjelölt molekulának is tekinthetjük. Ezzel jelentősen lerövidül a gyógyszerhatóanyag-felfedezés korai szakaszának időtartama. A könyv ezt az új, párhuzamos, posztgenomikus felfedezési stratégiát, kémiai és bioinformatikai megalapozását és megvalósításának gyakorlati módszereit tárgyalja kilenc fejezetben. A nemzetközileg elismert szerzők bemutatják a nagy kapacitású fenotípusos, sejteken alapuló DNS-expressziós analízis alkalmazását, valamint az aktivitáson/affinitáson alapuló megközelítéseket.

A könyv elsőként ad áttekintést erről az új, rohamosan fejlődő területről, s hasznos tudnivalókkal szolgál a gyógyszerkutatóknak, szerves kémikusoknak, de a molekuláris biológiával vagy bioinformatikával foglalkozóknak is. A könyv különösen ajánlható gyógyszerkémiai szakirányú képzésben részt vevő egyetemi, főiskolai oktatók számára, oktatási segédletként.

Ferenc Darvas, András Guttman,
György Dormán: *Chemical Genomics*
(Kémiai Genomika), Marcel Dekker, 2004

M-kormányzat

A mobilkommunikációs eszközök közigazgatási alkalmazása, a mobil- vagy m-kormányzat az elektronikus kormányzat fejlődésének fő irányvonala, mert a mobiltelefonok képviselik a legszélesebb technikai keresztmetszetet, amelyen át az állampolgárok a helyi igazgatás képviselőivel infokommunikációs eszközök útján érintkezhetnek

A közigazgatás-tudomány a helyhatósági munka modernizációjának természetes vejejárójaként értelmezi az e-kormányzat térhódítását. Több ezer hatósági és önkormányzati ügymenet létezik, és ha a mobiltelefonok nemcsak információlekérdezésben, hanem interaktív módon, érdemben is alkalmazhatók lennének a közigazgatási ügyintézésben, az a legnagyobb üzleti siker lenne, amelyet a mobilszolgál-

atatók valaha is elérhetnek. Most még azonban a mobilos igazgatási ügyintézés bémítja a rögzített, és lassan módosítható – eljárásjogi keretek között szabályozott – hagyományos munkalépések folyamata, valamint a hivatalnak az állampolgárok iránti elkötelezettségének sokat hangoztatott, de a valóságban – az érdekeltség hiánya miatt – még nem létező tulajdonsága.

(Folytatás a 28. oldalon)

M-kormányzat

(Folytatás a 27. oldalról)

Következésképpen a mobilszolgáltatók, a szolgáltatás-szervezők, a mobilgyártók és -forgalmazók térfelén van a labda, hogy kezdeményezőként lépjenek fel a helyi igazgatás „mobilizálása” céljából. Ezek leginkább nagy nemzetközi vállalatok (érdekének) képviselői Magyarországon, és nem jelentene terhet nekik a közszférába való beruházás. Ennek kívánatos formája – ebben az esetben – a társadalomtudományi kutatások finanszírozása, mivel technológiai, műszaki szempontból már nem okozna nehézséget az m-kormányzat bevezetése, illetve megjelenése.

ÜGYINTÉZÉS MOBILON IS

A mobil üzleti szféra (külföldi) döntéshozóinak realizálniuk kellene, hogy az m-kormányzat mekkora üzleti lehetőséget rejt magában. Amellett, hogy hozzájárul a közigazgatás modernizációjához, megkönnyíti mind a hivatal, mind az állampolgár életét, s ennek érdekében társadalomtudományi (jogi, szervezeti, munkaszervezési és regionális) kutatások és megoldások finanszírozására van szükség. Az ilyen projektekbe kell bevonnai a közigazgatási szféra tudományos képviselőit, egyetemi oktatókat, kutatókat, a gyakorlati szakembereket, kormányzati és önkormányzati tisztviselőket, közalkalmazottakat azzal a céllal, hogy kidolgozzák az m-kormányzati ügymenetek modelljeit. A kormány és főleg a működőképességük határán egyensúlyozó önkormányzatok szemmel látha-

tóan nincsenek abban a helyzetben, hogy ilyen nagy léptékű modernizációt megcélzó kutatómunkát finanszírozzanak, vagy az m-kormányzat bevezetésén fáradozzanak. Ez a felelőség, egyszerűsített üzleti lehetőség a mobil üzleti ág kompetenciájában van, ha a külföldi, felső szintű döntéshozók is fantáziáztatnának ebben.

Az m-kormányzat előfeltételeit és következményeit a társadalomtudományok alábbi kutatási területei fémjelzik:

1. m-demokrácia. Ma a legtöbb állampolgárnak van mobiltelefonja; ez a tény már az interaktív hatósági és önkormányzati mobilos ügyintézés kapuit döngeti egy olyan eszközzel, amely a társadalmi egyenlőség kiteljesedése irányában is hat.

2. megváltoznak a városi vonzáskörzetek határai. Az e- és m-kormányzat megjelenése hozzájárul ahhoz, hogy a távolság elveszítse vezető szerepét a vonzáskörzetek formálásában.

A távolságot két új tényező váltja fel: az infokommunikációs eszközökhöz való hozzáférése lehetősége, és a használatukhoz szükséges hozzáértés, vagyis a tudás megléte.

3. új terület szervező központok és új perifériák alakulnak ki, a jelenlegi térszerkezettől teljesen eltérő struktúrában, az információs társadalomban. Az új írástudás, a hozzáférés és hozzáértés, amely a legszelebb rétegek számára nem a személyi

számítógépet, hanem a mobiltelefont jelenti (SMS, MMS, WAP és mobilos internetkapcsolat kezelését).

4. Regionális térszerkezet változása – az új központokkal és perifériákkal függ össze, hiszen a tudás, a mobilhozzáférés és hozzáértés térbeli eloszlása független a távolságtól; ezért új központok alakulhatnak ki az eddigi perifériákon is, és fordítva. Aki a mobilkommunikációs hálózatokon meg tud jelenni, az a régióközpontban jelenik meg, függetlenül attól, hogy hány száz kilométer távolságban van fizikailag. Aki viszont nem tud megjelenni a hálózatban, az akkor is a perifériára kerül, ha netán fizikailag egy fővárosban él. A mobilkommunikációs hálózat a távolságtól függetlenül a központban tartja használatját üzletkötés, hatósági ügyintézés, pénzkezelés stb. tekintetében.

5. az e- és az m-kormányzat megjelenése a közigazgatásban a legfontosabb kutatási terület. Új szervezeti és munkaszervezési kereteket igényel a helyi igazgatásban, ami a központi és a helyi jogi szabályozást egyaránt megkívánja. Fel kell térni az infokommunikációs technológia igazgatási alkalmazásának előfeltételeit és következményeit a hivatal szervezeti rendszerén belül.

6. új társadalmi konfliktusok jelennek meg az m-kormányzattal párhuzamosan. Először is, a régi igazgatási személyi állomány nem teljes mértékben üdvözi a modernizációs törekvéseket, mivel az esetenként át-képzéssel, továbbképzéssel és főleg pozícióvesztéssel járhat. Másodsor, azok, akik – akár a lakosság sorában, akár a hivatal berkein belül – képtelenek a hozzáférés és a hozzáértés birtokába kerülni, nyilván nem fogják támogatni a mobilkommunikáció térhódítását. Ők eleve kizáródnak az m-kormányzattól, ennek minden társadalmi következményével együtt.

CÉLOK, TEENDŐK

Az m-kormányzat megjelenésének fentebb említett társadalomtudományi aspektusai olyan horderejűek, amelyek igazolják az M-Government Study Group (MGSC) Nemzetközi Egyesületnek, egy nemzetközi tudományos testületnek a létjogosultságát. Az egyesület tagtagát a közigazgatási, regionális, szervezéstudományi, jogi kutatók és oktatók, az igazgatás gyakorlati szakemberei, a köztisztviselők, a mobilszolgáltatók, -gyártók és -forgalmazók alkotják. Az MGSC működése nyomán a politikuskoknak, az önkormányzati és a mobilüzleti szféra döntéshozóinak a figyelme ráirányulna – itthon és külföldön – az m-kormányzati lehetőségekre. Ennek következményeként előállhat olyan helyzet, hogy az önkormányzatok saját erőforrás nélkül jutnak mobil ügyintézési programcsomagokhoz, amelyek nemcsak a mobil ügymenetmodelleket, hanem a bevezetés szervezeti, munkaszervezési, helyi jogalkotási és közzétételi forgatókönyvét is tartalmazzák.

A világszerte MGSC megalapítására egy szintén világszerte első nemzetközi konferencián kerül sor, amelyet a Budapesti Corvinus Egyetem (BCE) Államigazgatási Karán rendeznek 2004. október 28–29-én. A szakmai előadások néhány nagy nemzetközi és hazai mobilszolgáltató m-kormányzattal kapcsolatos megoldásait, a közigazgatási gyakorlatban alkalmazott német, angol, dél-koreai, norvég és osztrák módszereket és az állampolgári mobilazonosítási spanyol, görög és magyar kutatási eredményeit érintik.

TÓZSA ISTVÁN

a BCE Közigazgatás-szervezési és Urbanisztikai Tanszék vezetője

ONLINE

www.diamond-congress.hu/mgov2004

Varázslatos színek

Mest minden C5000 sorozatú nyomtató vásárlása esetén 2db jegyet adunk ajándékba David Copperfield „An Intimate Evening of Grand Illusion” című decemberi showműsorára. Az akció a készlet erejéig (max. 2004. október 30-ig) tart.

Készlet erejéig: 517 5595.3360.132

Kapuszín: Bejárat Szektor Szé

OKI

OKI Systems (Magyarország) Rt. 1134 Budapest, Váci út 25. Telefon: 814 8000 Fax: 814 8009 e-mail: info@okihu.hu www.okihu.hu

OKI SHIRAI PARTNEREK • BUDAPEST: C-Ester 999-4460 • Dancs Képzés Trade 205-9302 • Duna Elektronika 237-7299 • Euro One 469-6353

Getronics 256-3250 • Gránitárok 315-1797 • HumanoSoft 270-7823 • Kivencia 269-5262 • Műszertechnika Rendszerház 469-6205

Nador Rendszerház 220-4904 • Négyképek 350-4157 • Pól Computer PC 269-3587 • Póster Profile 223-0339 • PrintNet 223-2919

Professionál 224-5300 • PUB 351-8429 • R-B gerilló 322-3034 • Sprint Computer 237-5020 • Szabvány 252-0545 • Szív 236-7740

Techtrade 467-6233 • EGER: Anax 34-517-204 • GYŐR: Info-Box 96-949-846 • Line-Camp 96-413-818 • HÓMEZŐVÁSÁRNELY: Delta 627246-810

KECSKEMÉTI: Bestium 76-485-319 • MÁTYÁSZALKA: Wanas 44-503-859 • MISKOLC: B-Net 46/504-158 • PÉCS: LetCamp 72/511-183

SÁLGÓTÁRJÁN: Coral Plusz 32/717-822 • SZÉKESD: Dieldima Trade 62/422-999 • Sprint Computer 62/593-233

SZÉKESVÉHÉNYÁR: Albecomp 22/515-414 • ITV Államh 22/500-331 • SZOLNOK: Win Investor 56/413-086 • SZOMBATHELY: Flag 94/501-890

OKI BEMUTATÓTEREM • BUDAPEST: HSP 210-2536

Szeptember közepén a kormány rendeletet fogadott el – többek között az elektromos és elektronikai hulladékok visszavételéről. A szakárca vezetője, **Persányi Miklós** elmondta: a kormány határozott szándéka, hogy minél kevesebb hulladék keletkezzen, többet hasznosítsanak újra, továbbá érvényesüljön a társadalmi igazságosság elve, vagyis a szennyező fizessen.

A kormányrendelet szerint az elhasznált elektromos, illetve elektronikai eszközöket, berendezéseket a gyártóknak vissza kell venniük. Ezeket – meghatározott arányban – hasznosítani, a fennmaradó anyagokat pedig ártalmatlanítani kell. A hulladékká vált elektromos és elektronikai berendezésektől a fogyasztók ingyen megszabadulhatnak. A miniszter hozzátette: a visszavételi kötelezettség kiterjed az informatikai és távközlési berendezésekre, valamint a szórakoztató elektronikai cikkekre is.

JÓTÉKONYKODNI KÖNYVEBB

A technológiai eszközök teljesítményének állandó növekedése miatt a számítógépek 1-3 év alatt elavulnak. Az ENSZ Egyeteme idén tavasszal jelentette meg a *Computers and the Environment* (Számítógépek és a környezet, Kluwer Academic Publications) című jelentését, amely szerint a környezet kíméléseért nagyon sokat tehetnek a felhasználók, főleg a gépek használati idejének meghosszabbításával. A mai helyzet az, hogy kevés használt PC-t adnak el vagy ártalmatlanítanak: a legtöbb régi gép raktárakban, pincékben és szekrényekben porosodik, de az is előfordul, hogy kiterületeken eldobják. Ez pedig nem túl örömdetes.

Tény ugyanis, hogy a monitorok és a számítógépek alkatrészei több ártalmas anyagot tartalmaznak, és ezeket megfelelő módon kell ártalmatlanítani. Jobb lenne azonban, ha a számítógépek gyártását is csökkenteni lehetne. A jelentés adatai ze-

A gyártó felelőssége

Januártól a gyártó cégek igyekeznek majd meggyőzni bennünket, hogy adjuk le a rossz vagy használaton kívüli számítógépeket. Pedig sok esetben fejleszteni is érdemes

rint egy asztali gép gyártásához 240 kilogramm fosszilis nyersanyag (szén, kőolaj) van szükség, s ez a kész gép súlyának 10-szerese. Összehasonlításként: egy autó vagy egy hűtőgép gyártásához nagyjából ugyanakkora mennyiségű fosszilis nyersanyagot használnak fel, mint amekkora a gép végső súlya. A számítógép gyártása ugyanakkor sok vegyi anyagot (22 kg) és vizet (1500 kg) is igényel. Ez összesen közel két tonna nyersanyag.

Eric Williams, a jelentés társszerzője úgy véli, a felhasználóknak alaposan át kellene gondolniuk, hogy valóban szükségük van-e új számítógépre. Sok esetben ugyanis a meglévő fejlesztés is megtenné, például a memória vagy a merevlemez cseréjével. Ha mégis a teljes csere mellett döntünk, akkor adományozzuk oda a régit. E. Williams az egyéni és a vállalati felhasználóknak egyaránt azt tanácsolja: a régi gép sorsáról mindenképpen gyorsan döntsünk. „Minél többet hever a szekrényben, annál kevesebb érték marad belőle önnek vagy annak, akéhez ön után kerül a gép” – mondja.

ONLINE

www.it-irroment.org
egy2004.szm.fraunhofer.de
szjt.hu/cikkak/itthon

A magyar kormány döntése valószínűleg jó irányba mutat (a jogszabályra egyébként az EU környezetvédelmi követelményei miatt is szükség van). A Dell például 1992-ben vezette be a használt gépekre vonatkozó szolgáltatását. Ennek lényege, hogy gépenként 25 dollárért vállalják a begyűjtést, elszállítását és a merevlemez adatainak megsemmisítését. Azóta a vállalat több millió gépet vett át, ezek nagy részét karitatív célokra ajánlotta fel.

Köz, haszon

Hazánkban évente 100-130 ezer tonna elektronikai hulladék keletkezik (ebbe nem csak a számítógépek tartoznak bele), és ez évente mintegy 10 százalékkal növekszik. Ez a felismerés már a kormánydöntés előtt arra készítette a szakmai szervezeteket, hogy tervet készítsenek az ilyenfajta hulladékok kezelésére. Az Informatikai Vállalkozások Szövetsége (IVSZ) júniusban rendezett konferenciát a témáról. A megbeszélésen világossá vált, hogy a gyártók az új kötelezettségeknek egyenként igen nehezen, csak hatalmas ráfordítással tudnak megfelelni, ezért a szektor egymással versenyző szereplőinek együtt kell működniük ebben a kérdésben. Az IVSZ független szakértőkből álló e-WM csoporttal együtt közhasznú társaság létrehozását készíti elő. Ez a közhasznú társaság teljes egészében nonprofit módon vállalná fel az elektromos és elektronikai hulladékok begyűjtését, feldolgozását, valamint a hatóság által előírt bejelentési kötelezettségek teljesítését. Svéd, svájci, holland példákra utalva az IVSZ hangsúlyozza, hogy ez a modell a gyártók számára rendkívül költséghatékony és egyszerű megoldást jelent, egyúttal az állam számára is megfelelő.

Az e-WM tervei szerint szakértői októberrig megvizsgálják a begyűjtési és a hasznosítási lehetőségeket, és ennek alapján készítik el a megvalósíthatósági tanulmányt. A közhasznú társaságot várhatóan az év végéig alapítják meg: a teljes rendszernek jövő év augusztusáig kell felállnia, ekkortól kell az összes EU-államban alkalmazni a kiterjesztett gyártói felelősség elvét.

BARABÁS BALÁZS

Computers and the Environment:

Understanding and Managing their Impact

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

Alapítva: 1969 Megjelenik minden keddén
HU ISSN: 0237-7837
Kiadja az IDG Magyarországi Lapkiadó Kft.
Felelős kiadó: Bíró István ügyvezető – ibiro@idg.hu

Főszerkesztő: Lakatos Mária – mlakos@idg.hu
Lapszerkesztő: Barabás Balázs – bbarab@idg.hu
Egyed Zsófia – zsofyed@idg.hu
Főszerkesztő: Vancsa Irén – vancsa.i@szetel.hu
Számítástechnika Tesztlabor:
Makk Átila – makk.atala@idg.hu

Munkatársak:
Árkóczi László – giber – giber@szetel.hu
Bóhm Mária – mbohm@idg.hu
Csernák Sándor – scsern@idg.hu
Horváth Ádám – ahorvat@idg.hu
Mozsik Tibor – tmozsi@idg.hu
Tótfalusi Balázs – btotfal@idg.hu
Trautmann Balázs – traub@idg.hu
Vas Ernő – evas@idg.hu

Tipográfia, hirdetésgrafika: Balázs István – balas@idg.hu
Varga László – lvarga@idg.hu, Végfi Ágnes – vvegfi@idg.hu
Korrekció: Sz. Erdős Judit – jerdos@idg.hu

Szerkesztési ügyelet:
Niczky Judit – jniczky@idg.hu

Szerkesztőség: 1075 Budapest, Madách Imre út 13-14.
Postacím: 1374 Budapest 5. Pf. 578
Telefon: 577-4374, telefax: 266-4343
Internet: <http://www.szamitechnika.hu>

Szerkesztőségünk a kéziratokat lehetőség szerint gondozza, de nem vállalja azok visszatérítését, megőrzését. A *Computerworld* Számítástechnika és mellékletében megjelent valamennyi cikk terjedelmén vagy fordításban, minden megjelölt képet, táblázatot stb. szerzői jog véd. Bármilyen másodlagos terjesztését, nyilvános vagy üzleti felhasználást kizárólag a kiadó előzetes engedélyével történhet.

Lapigazgató: Szegervári József – jszerv@idg.hu

Hirdetésfővétel:
IDG Kereskedelmi Iroda – kerirodat@idg.hu

Hirdetési igazgató: Póór Rózi – rpoor@idg.hu
1075 Budapest, Madách Imre út 13-14.
Levélcím: 1374 Budapest 5. Pf. 578
Telefon: 577-4301, telefax: 266-4374
A hirdetésben a Kiadó a legnagyobb körültekintéssel kerüli, de tartalmukért nem vállalhat felelősséget.

Terjesztés:
Terjesztési menedzser: Bobinecz Mónika – mterjeszt@idg.hu
1075 Budapest, Madách Imre út 13-14.
Postacím: 1374 Budapest 5. Pf. 578
Telefon: 577-4301, telefax: 266-4343
A lapot a LAPKER Rt. alternatív terjesztők, egyes számítástechnikai szaküzletek terjesztik; megvásárolható az újságüzletben is.
Egyes számok ára 351 forint.

Előfizetés a kiadó terjesztési osztályán, a postai kézbesítőkönél, az ország bármely postáján, Budapesten a Hírlap Ügyfélszolgálati Irodában és a Központi Hírlap Centrumnál (Bp., VIII. ker. Orsz. tér 1. tel.: 06-1-477-6300). További információ: 06-44-444-444, lapigazgato@idg.hu. Előfizetésben terjeszti: Magyar Posta Rt. Hírlap Ügyleg. Előfizetési díj egy évről: 14 040 forint, öt évről: 7020 forint, negyedévre: 3510 forint.

Műszaki vezető: Birkes Imre – ibirkes@idg.hu
Telefon: 577-4333

Nyomtatja a MESTERPRINT Kft.
1191 Budapest, Vák Botyán u. 30-32/B
(04.0644)

Felelős vezető: Lencsényi György

A *Computerworld* Számítástechnika az IDG Communications-tól, a világ legnagyobb számítástechnikai kiadóhöz kapcsolódik, amely 68 országban több mint 260 kiadványt jelent meg, ezeket havonta több mint 50 millióan olvassák. Belső hírelőfizetést, az IDG News Service információt az IDG vállalatnál folyamatosan frissítik. Lapunkat a MATESS adja ki.

Megkérdeztük...

...Funtek Sándort, a Senorg Rt. ügyvezetőjét. Úgy gondolom, hiba lenne a környezetvédelmi elvárásokat újabb

„pépként” értelmezni, amit megint az unió tett a kereskedő és a gyártó szférá nyakába. Mindenkinek – legyen az cégvezető vagy állampolgár – el kell jutnia odáig, hogy felelősséget vállal a környezetért, legalább olyan mértékben, amennyire tevékenységével megterhelheti azt. Tehát aki a gyártás és forgalom hasznát örömmel elkönyveli, az nyugodtan elkönyvelheti az ezzel járó felelősséget is. Épp a környezetvédelem az a terület, ahol a kötelezettségek alóli kibújás, az ügyeskedés nagyon rövidlátó stratégia volna.

A Senorgnál nem beszélünk a levegőbe, amit a korábbi, sokak által megismert akcióink is bizonyítanak. A rendelet megszületése előtt, már tavaly is beszámoltunk a használt gépeket az újak árába, és az így keletkezett alkatrészekből működőképes PC-ket raktunk össze, amelyeket különböző rászoruló intézményeknek adományoztunk. Úgy gondolom, ez az eljárás más területen is életképes lehet. Persze ennek volt némi költsége, de az új szabályozás szerint is minden gyártó a piaci részesedése arányában köteles hulladékot visszafogadni. Ez pedig arányos teherviselést jelent, ami bizonyosan nem fog egy máskülönbön prosperáló céget megroppantani.

A következőkben megkérdeztük az

F-Secure Anti-Virus

programot azonos, hitelesített technológiával

Kaspersky Anti-Virus

programjaitól, melyeket a 2003. március 27. napján

elkezdtek

használni

széles körben

használni

széles körben

használni

széles körben

használni

széles körben

használni

széles körben

használni

Ismeri ön a számítógépét?

A számítógépeken ma már végérvényesen rajtuk ragadt a magyar elnevezés: számítógépek. Ez a név arra utal, hogy számolni lehet velük. Hát lehet azt is, de még ezer másra is alkalmasak. Persze a legtöbb alkalmazás mögött komoly számolás rejlik, ám abból a felhasználó nem lát semmit.

A számítógép minden munkát átálakított: a fizikai kutatást éppúgy, mint a repülőgépgyártást vagy egy irodai ügyintéző munkáját. Arról, hogy vajon a számítógép alakította-e át az irodai – és egyéb – munkát, vagy a társadalmi változások miatt átalakuló munka talált rá a számítógépre, könyveket lehetne írni. Alighanem mindkettő igaz: jó néhány új dolog átálakította a hagyományos munkákat, munkahelyeket, s ezek közé az újdonságok közé tartozik a számítógép is. Az átálakuló munkahelyek pedig abból válogattak, amit a boltokban kínáltak nekik.

Roppant nagy változás ment végbe az utóbbi évtizedekben: régi, nagy múltú szakmák átálakultak, meg is szűntek, és

svájci bicska tulajdonosa kése bizonyos funkcióit talán soha nem használja (legviccesebb talán a „multi-purpose hook”, vagyis a többfunkciós horog), igaz ez az irodai felszerelésre is.

Rengeteg olyan eszköz van, amelynek képességeit csak igen kis mértékben használják ki. Ez káros, mert csökkenti a munka hatékonyságát (pontosabban nem növeli a hatékonyságot, pedig növelhetné), így a beruházás után gyakran lehet hallani: megvettünk egy csomó vacakot és semmi sem lett jobb, sőt az új dolgok fenntartása is csak viszi a pénzt. Ilyesmi nem csak irodában történik: nem is olyan régen megszüntették a fizetés parkolást néhány utcában, mert olyan kevesen álltak ott meg, hogy a rendszer sokkal többet vitt, mint hozott.

Az eszközök kihasználatlanságának két fő oka van: az egyik az, hogy a felhasználók nem ismerik teljesen az eszközöket. Ez nem csak az irodában fordul elő; kevesen vannak, akik elmondhatják magukról, hogy tőviről hegyire ismerik a videomagnójukat, a DVD-lejátszójukat, a mobiltelefonjukat vagy a fényképezőgépeket, és minden lehetőséget be tudnak állítani rajta. Nem ismerik, mert elég nekik az az egy-két funkció, amit használni szoktak, s eszközbe sem jut, hogy eszközeiket gyakorlatiasabban is be lehetne állítani.

S ezzel szorosan összefügg a másik ok: akik a beszerzést, telepítést intézik, azok nem veszik a fáradságot, hogy részletesen elmagyarázzanak mindent, sőt egyre inkább eltitkolják az információkat (főleg hardverekről), hogy később is szükség legyen rájuk.

Nézzünk néhány ilyen, a munkát megkönnyítő, de kevésbé használt dolgot.

A számítógépek kezelése meglehetősen egyszerű az irodai munkában, de sokan még a vágólap használatát sem ismerik. Van, aki ezt azzal hidalja át, hogy az egyik ablakban megnyitja az egyik dokumentumot, másikban a másikat, és szépen átpótyógteti azt, amit át kell másolni. A szövegszerkesztők körlevél-készítési funkcióját is érdemes megtanulni, hiszen már 5-10 levél elkészítésekor is bőven megéri az erre fordított energia.

A nyomtatók használatában érdekes tapasztalat, hogy hiába van kétdoldalas nyomtatásra is alkalmas nyomtató, ezt a funkcióját alig használják, és a festéktankarékos üzemmódot sem kapcsolják be. Ha alapértelmezésben be van kapcsolva, akkor esetleg nem kapcsolják ki.

Egy modern iroda berendezése azzal még nem ér véget, hogy üzembe állítjuk a legkorszerűbb gépeket, szoftvereket – az még csak ekkor kezdődik.

MARK ÁRTILA

Rengeteg olyan eszköz van, amelynek képességeit csak igen kis mértékben használják ki.

új szakmák jelentek meg helyettük. Ez történt például a nyomdai szakmák nagy részével vagy a lámpagyújtatóval, de egy írógépműszerész vagy egy telefonközpont karbantartója is gyökeresen más dolgot csinál manapság, mint akár tíz éve. Egy irodai dolgozónak, egy gépirónőnek ma nagyságrendekkel bonyolultabb rendszert kell kezelnie, mint egy írógép és telefon.

Egy irodában már talán csak az asztal olyan, mint régen volt – mert hiszen már a szék helyett is mindenféle görgős, billegős, térdeplős csodákat használnak. A változásokat az informatika hozta: egyrészt a technikai újdonságok (fax, számítógép, nyomtatók...), másrészt az ezekhez az eszközökhöz igazított működési szabályok. Az irányító elv nagyjából az lehetett – s ez minden technikai újdonság megjelenésekor észrevehető –, hogy itt ez a számítógép, remekül lehet vele levelet írni. Mi egyebet csinálhatunk még vele? Azután rákerül egy beléptetőrendszer, a faxok adása-küldése, egy iratkezelő rendszer, a leltár... (Ugyanez történt az autókkal, meg a mobiltelefonokkal is: ma már nincs olyan készülék, amellyel csak telefonálni lehetne.)

Minél összetettebb egy eszköz, annál kevésbé használjuk ki valamennyi tulajdonságát. Nem kell messzire menni: egy

Olvasói levelek

Tisztelt Olvasóink!

Továbbra is várjuk kérdéseiket, felvetéseiket és véleményüket a **garokszallasi@idg.hu** címre. Leveleikre e-mailben és lapunkban is válaszolunk.

Kedves Gábor!

Először is szeretném megköszönni a *computerworld-help* topicban adott válaszát a wireless hálózatról feltett kérdésemre. Bővebben kifejtve, úgy szeretném az internetet a gépek között megosztani, hogy ne kelljen kábelezni, tehát teljesen wireless úton. Amint már leírtam, megvásároltam egy Linksys BEFW11S4 broadband routert, 2 db Linksys WUSB11 Wireless adapter-kártyát, valamint egy Linksys PCMCi adaptert a laptopomhoz, amely szintén wireless.

Van egy BT ADSL Broadband kapcsolatom az egyik asztali gépre feltelepítve. Az összes gépen Windows XP operációs rendszer működik SP2-vel. Megtenné, hogy leírja kicsit bővebben, mit kellene tennem, hogy működésképes és biztonságossá varázsoljam a rendszert (milyen értékeket kell beállítani stb.)? Válaszából nem pontosan értem a következőt: „A végén pedig rádugja a többi gépet a router maradék lábaira.” Ez kábeles megoldásra utalna?

Köszönöm! Kóter János

Kedves János!

Első lépésként kapcsoljon be mindent, majd telepítse fel a kártyákat a mobil eszközökön! Ezután fogjon egy gépet, és kösse össze – vezetékkel – a Linksys routerrel!

(útválasztóval)! Kapcsolja be az eszközt, az útválasztóra kösse rá a DSL vezetékét, amelyet eddig a géphe dugott! Az útválasztó eléréséhez a címet az Internet Explorer címsorába kell beírni – ezt a kézikönyvben találja. Ezután bejön a router képernyője, ott keresse meg a Wizardot. Itt értelemszerűen válaszoljon a kérdésekre. Válassza a DSLT-t, ha az nincs, akkor a Raspo-re-t vagy a PPP-t! Ezután írja be a nevét és a jelszavát! Ezzel vége a Wizardnak. Keresse meg a wireless menüpontot, s töltsse ki a SID-et – például Elemernet. Kapcsolja be azt az eszközt, amelyre már installálta a vezeték nélküli hálókártyát! Indítsa el a programját! Ha minden jól megy, a laptop kiírja, amit a SID-hez beírt, és mutatja, hogy csatlakozni akar hozzá. Ezután mennie kell az internetnek.

Az lenne a kérdésem, hogyan lehet összefűzni Windows Media Video (wmv) fájlokat? Köszönettel: Roczy

Kedves Roczy!

Javasolom a Windows Movie Makert, mert azt minden XP tartalmazza. Problémája, hogy újratömöríti az anyagot, így rontja a minőséget. Érdemes tehát még körülnéznie a www.download.com-on. Itt ha megadjuk kulcsszónak a „wmw joiner”-t, körülbelül 100-at talál.

KLICK Olvasóink kérdéseire válaszolunk és várjuk véleményüket
www.szht.hu/forum.php

AKTUÁLIS ÜZLET TECHNOLÓGIA INFORMÁCIÓ

Következő számunk tartalmából

Microsoft Visio 2003 Professional

Bár a Microsoft Visio nem új szoftver, az idén jelent meg a magyar nyelvű változata, ez adta az apropóját a kipróbálásnak. Szerzőnk jó tapasztalatokat szerzett vele, bár kissé sokallta az árát. Horváth Ádám

Ügyfélkapcsolat az államigazgatásban

Központi kérdés, hogy az államigazgatás ügyfélkapcsolatokban érintett szakemberei tudatában legyenek, ők is versenyhelyzetben

vannak, csak kicsit másképpen, mint a vállalatoknál dolgozó kollégáik. Bruck Márton

Digital Fine Art és webizmus

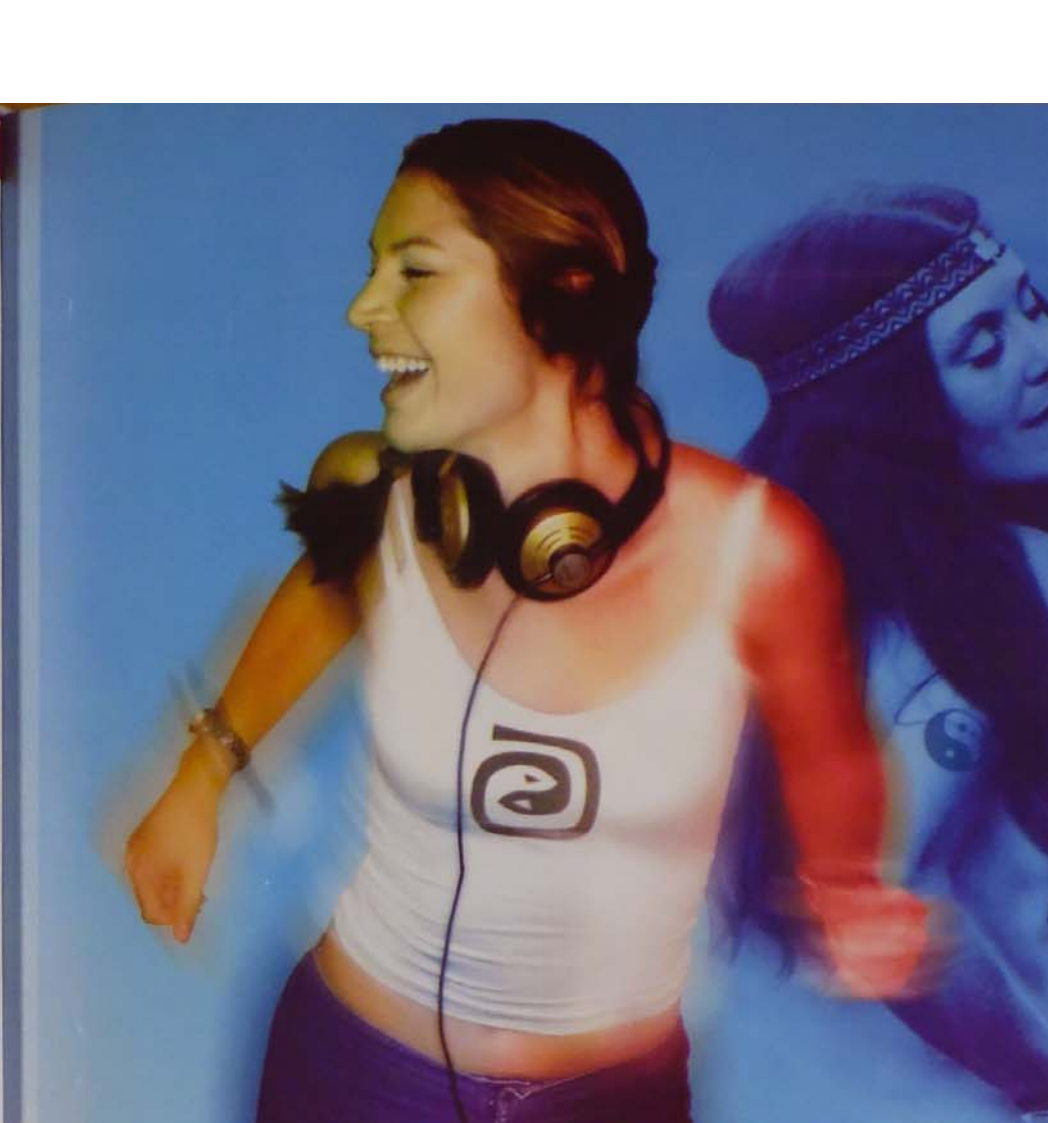
A webizmus „kitalálói” a hawaii Rodney Chang – művésznevén Pygoya – és a német

Ingrid Kamerbeek. A webizmus véletlenül sem jelent azt, hogy a művészet témája valamilyen formában összefüggne magával az interneten lévő tartalommal. Lorenz Péter

E SZÁMUNK HIRDETÉSEI (ADS' INDEX)

CEU	12. oldal	OPIK	9. oldal
DIGITART magazin	2. oldal	Panda Software	5. oldal
Előfizetési akció	20. oldal	Pantel	10., 12. oldal
GTS-Datanet	14. oldal	PC World	20. oldal
IDG-konferencia	26. oldal	Samsung	7. oldal
Kyocera	32. oldal	SAP Hungary	13. oldal
MATISZ	behívás	Studio 21	31. oldal
MGE UPS	16. oldal	Számalk Informatika	15. oldal
NetAcademia	5. oldal	SzinvaNet	24. oldal
OKI Systems	28. oldal	Trendex	25. oldal

discreet®

3ds max® 7
evolution continues

3ds max 7

Új mérföldkő a 3D modellező, animációs és rendering megoldások piacán, mely az új intuitív alkotó eszközei és a munkafolyamatokat segítő munkakörnyezete révén az óriási adatmennyiséggel dolgozó alkotók legigényesebb elvárásainak is megfelel.

studio21®

Studio21 Solution Center
1132 Budapest, Nyugati tér 4.
Telefon/Fax: (+36) 359 6410
www.s21net.com

CINEMA 4D

Release 9

A Cinema4D napjaink legdinamikusabban fejlődő professzionális 3D modellező és rendering megoldása. A rugalmasan alakítható felhasználói felület, a teljes N-Gon támogatás, a subpolygon displacement, a hard IK, a motion és FK-IK blending, a cloth material csak néhány példa a 9-es verzió több mint 100 újdonságból.

discover

▶ **Intelligens kivitel - az
átalakulás képességével**

A Kyocera új, megosztott hálózati interfésszel ellátott multifunkciós készüléke forradalmasítja munkacsoportja dokumentumkezelési folyamatát. Az FS-1018MFP készülékkel kiváló minőségű nyomatokat állíthat elő elektronikus dokumentumaiból, és a színes szkennelők segítségével e-mail üzenetben küldhető adatokat készíthet. A Kyocera egyedülálló ECOSYS technológiájával alacsony üzemeltetési költségek mellett újíthatja meg irodai dokumentumkezelését.

▶ **FS-1018MFP** • Percenként 18 A4 oldal Fast 1200 dpi minőségben • Első másolat: Kevesebb, mint 8 másodperc • 96 MB memória a speciális funkciókhoz • Nyomtatáshoz és színes szkenneléshez szabványos hálózatra csatlakoztatási lehetőség • Alapkiépítésben 300 lap papírtkapacitás, amely 550 lapra bővíthető • Long-life technológia • Alacsony üzemeltetési költség

Multifunkciós nyomtatók kizárólagos disztribútora:
Global Union KFT. • Tel: +36 1 273-0100 • Fax: +36 1 273-0060

Nyomtatóink kizárólagos disztribútora:
HRP HUNGARY KFT. • Tel: +36 1 452-4600 • Fax: +36 1 350-1352

KYOCERA MITA Corporation – www.kyoceramita.com

ECOSYS

KYOCERA